Georgică Gheluc

Papucii Papei Francisc

şi alte povestioare

În memoria părinţilor mei, Gheorghe şi Lucreţia

Papucii Papei Francisc

A plecat de acasă, printre străini, de sărăcie, asemenea multor altora din satul său. Când a ajuns în Italia, la Roma şi a coborât din autobuz, după trei zile de drum, i s-a părut că se află pe altă lume. Totul era atât de diferit faţă de sătucul său de catolici ceangăi, cu case răsfirate, aşezate sub poale de munte, unde se născuse. La Roma era frumos dar, nu se simţea, cum se simţea acasă, în satul său, în Valea Seacă, de care începuse, deja, să-l ia dorul. Lucrase, un timp, în Oneşti, la un patron care ţinea o făbricuţă de procesat lapte, pe un salariu de nimic. Plecase în lume nu numai din cauza sărăciei ci şi pentru că se săturase ca cei din sat să râdă de el. Nu de puţine ori auzea, în urma sa, vorbe de batjocură:
-Uite-l pe Ion al lui Dancă din capu` satului! Merge la biserică să se vadă cu babele şi cu măicoasele satului!- chicoteau femeile care-şi pierdeau vremea, stând pe la porţi. (Măicoasele erau, în jargonul celor din sat, fetele bătrâne, foarte religioase, care mergeau zilnic la biserică.)

Orfan de mamă din pruncie, acum, ajuns la peste 40 de ani, Ion era tot neînsurat dar nici fetele, se pare, nu-l prea plăceau. Înalt, slab, aproape deşirat, umbla la biserică îmbrăcat îngrijit, într-un fel de costum popular. La pantalonii obişnuiţi, din stofă de culoare închisă, peste o cămaşă albă, purta o bundiţă cu modele geometrice şi florale cusute în culori de roşu, verde şi negru. Pe cap,

îndesată până peste urechi, avea pălărie maronie de fetru, obişnuită, din cele ce se poartă pe la oraş.
-Hai, măi, Ioane, cu noi, la crâşmă şi apoi mergem la horă!- îl îmbiau flăcăii satului mai mici sau de seama lui.
-Nu, nu merg! Mă duc la biserică să mă rog şi pentru voi dar, în primul rând, pentru Sfântul Părinte, Papa de la Roma!- le răspundea Ion, ţinând pasul grăbit spre biserica aşezată pe o înălţime a satului căreia i se spunea, deşi nu era un deal, Dealul Golgotei.
Aşa a fost învăţat acasă, din pruncie, de către bunică-sa care l-a crescut, că trebuie să meargă, în fiecare zi, la biserică, să se roage pentru toţi dar mai ales pentru Sfântul Părinte, Papa de la Roma.

Acum, iată-l la Roma unde era Sfântul Părinte Papa. Tare-şi mai dorea să-l vadă, în carne şi oase, pe Papă pentru care s-a rugat şi se roagă în continuare. Să-l vadă, măcar, de la depărtare, să primească binecuvântare.

A venit şi acea zi, de Paşte, când, în Piaţa Sfântului Petru l-a văzut pe Papă, la fereastra camerei sale, spunând şi în româneşte: „Cristos a înviat!" A fost pentru Ion, acea zi, o zi minunată, o zi plină de bucurie de neuitat.

Viaţa, printre străini, nu era una uşoară pentru Ion. Lucra, din greu, prin diverse locuri din Roma sau din imprejurimi ca grădinar, necalificat în construcţii, îngrijitor la vreo fermă, după cum găsea de muncă. Câştiga atât cu cât să-şi plătească traiul şi patul dintr-o cameră închiriată împreună cu alţi trei români.

Dimineaţa, se scula, foarte devreme, pentru a prinde primul autobuz, ca să ajungă la biserica Mănăstirii „Santa Croce di Gerusalleme”. Aici, asculta, cu mare atenţie şi devoţiune, cântul gregorian al psalmilor recitaţi de călugării benedictini, după care urma slujba spusă, în limba latină, de un părinte bătrân, cu barbă mare, albă. În biserică, la ora 5 dimineaţa, în afară de călugării aşezaţi în strane, de o parte şi de alta a altarului, dacă mai erau două sau trei persoane. Ion stătea, întotdeauna, de la începutul la sfârşitul slujbei, în prima bancă, cu mâinile împreunate, în genunchi, cu privirea aţintită, fix, spre Răstignitul de deasupra altarului. După ce se împărtăşea, primea binecuvântarea şi slujba lua sfârşit, pleca cu autobuzul spre muncă, de unde se întorcea spre seară, târziu, la culcare. A doua zi, Ion era din nou prezent la mănăstire, la Messa de la ora 5 şi, tot aşa, zi de zi, până când, într-o dimineaţă, după slujbă, a venit spre el un preot al mănăstirii, îmbrăcat cu o haină albă, lungă, cu mânecile foarte largi, întrebându-l cine este, cum de este prezent, în fiecare dimineaţă, pe orice vreme, atât de devreme, la slujba de la ora 5? După ce l-a ascultat cu atenţie, părintele i-a spus:

-Giovanni, eu sunt abatele acestei mănăstiri benedictine şi am avea aici, la mănăstire, un loc de muncă, ca îngrijitor. Călugării noştri sunt puţini şi bătrâni. Unii dintre ei sunt bolnavi şi nu mai pot face faţă cerinţelor întreţinerii unei clădiri aşa de mari. Salariul nu va fi mare dar poţi sta la noi, gratis, pe masă şi casă şi, apoi, te poţi

ruga împreună cu noi la toate slujbele pe care le avem, peste zi, nu numai la cea de dimineaţă! Primeşti?
Lui Ion nu-i venea să creadă urechilor. Cum, să fie rugat el, pe care mai toţi îl luau în derâdere, cu o astfel de slujbă? Nici nu a stat pe gânduri şi a răspuns, da!

Giovanni dalla Romania, aşa îi spuneau călugării mănăstirii romane, în scurt timp a devenit ca şi unul de-al lor, de-al casei. Ion făcea de serviciu la poartă dar şi la bucătărie sau la spălătorie, peste tot, acolo, unde era nevoie. Ion lucra ca pentru Dumnezeu, cu zel şi din dragoste sinceră.

La mănăstirea „Santa Croce di Gerusalleme", aşezată foarte aproape de Vatican, veneau, nu de puţine ori, musafiri din toată Italia, din străinătate: călugări, preoţi, episcopi sau chiar cardinali. De asemenea, mănăstirea găzduia fel şi fel de conferinţe şi reuniuni bisericeşti când, camerele bătrânei mănăstiri trebuiau puse, curate, la dispoziţia musafirilor. Cu aceste ocazii, Ion lucra, din greu, pentru ca oaspeţii să se simtă bine, mulţumiţi. Începuse să o rupă, destul de bine, pe italiană. Când era căutat la vorbă, Ion răspundea cu măsură, cu politeţe şi umilinţă musafirilor găzduiţi de chiliile mănăstirii. Nu va uita niciodată cum, odată, cu ani în urmă, un domn învăţat, un prinţ al bisericii, un cardinal venit de la capătul lumii, din America de Sud, i-a făcut un cadou, după ce lui Ion i se făcuseră milă de încălţările scâlciate ale acestuia, întâmplare ce avea să-i schimbe viața lui Ion și care a fost cam așa:

Într-o dimineaţă, foarte devreme, înainte de slujba de la ora 5, trecând pe lângă camera cardinalui sud american, Ion vede papucii acestuia aşezaţi în faţa uşii. De fapt, erau nişte ghete vechi, negre, trecute de multe ori pe la cizmar şi, ce-şi zice?

-Ia, să le curăţ, să le dau cu cremă, să dau lustru acestor ghete sărace ca şi cum ar fi încălţările Domnului Nostru Isus Cristos!

După ce a terminat, a pus ghetele la loc, în faţa uşii chiliei, fără să spună despre aceasta nimănui, o vorbă.

Nu a trecut multă vreme că posesorul ghetelor a descoperit făptaşul şi, aşa, a intrat în vorbă cu Ion. Cât a stat la Roma, la acea reuniune bisericească, mai bine de o lună, nu era zi lăsată de la Dumnezeu ca înaltul oaspete al mănăstirii să nu-l salute, primul, pe Ion, îmbiindu-l la vorbă.

-Ciao, Giovanni, come stai ogi, tutto a posto? Ion, cu privirea plecată, cerea binecuvântare distinsului musafir care-l bătea încurajator, uşor pe spate, spunându-i, de fiecare dată:

-Giovanni, non dimenticare di pregare per me!

Anii au trecut, vreo 15 la număr. Ion lucrează, în continuare la Mănăstirea „Santa Croce di Gerusalleme". Este mulţumit cu slujba. La fel cei din jurul său sunt mulţumiţi de el. Dar, într-o zi, este chemat de către părintele abate care-i spune:

-Giovanni, să facem câţiva paşi împreună, prin grădină, pentru că trebuie să-ţi transmit un mesaj, să te anunţ că

şederea ta la noi, la mănăstire, a luat sfârşit. Nu pentru că nu ne-am mai dori să rămâi, în continuare, cu noi, dar trebuie să mergi în altă parte, să-l serveşti pe Domnul, la fel de constiincios şi din dragoste, cum ai făcut-o în mănăstirea noastră. Ion simţi că i se înmoaie picioarele. Se lăsă în genunchi şi spuse, printre lacrimi:

-Dar, părinte abate, cu ce am greşit de nu mai pot rămâne aici, în mănăstire? Ştiu, sunt în vârstă, am 60 de ani, poate că nu mai am puterile pe care le aveam când am venit dar, să ştiţi, pot lucra şi fără salariu! Vă rog, nu mă îndepărtaţi! Vă rog, părinte abate!

Părintele abate se apropie de Ion care plângea în hohote amestecate cu suspine. Îl cuprinde în braţe şi-i spune:

-Giovanni, nu, nu din cauza asta trebuie să pleci! Ne eşti ca un frate şi am dori să rămâi, în continuare, cu noi. Uite despre ce este vorba. Spunându-i acestea, abatele îl ridică de subsiori, de pe genunchi şi-l rugă să ia loc, alături de el, pe o bancă, sub un palmier secular din frumoasa grădină a mănăstirii, după care continuă:

-Noul Sfânt Părinte, Papa Francisc, şi-a adus aminte de tine, cum i-ai făcut, demult, ca pentru Cristos, pantofii cu cremă şi, acum, când se reorganizează personalul de serviciu de la Vatican, s-a gândit şi la tine. Vei fi, deacuma, mereu prin preajma Sfântului Părinte, Papa Francisc. Ţinându-l strâns la piept, precum un părinte iubitor îşi ţine odorul, părintele abate, râzând, continuă:

-Şi, să ştii Giovanni, Papa Francisc poartă aceleași ghete negre care aşteaptă să fie lustruite, la fel de bine, cum ai făcut-o cu ani în urmă!
Ion se dumiri. Îşi sterse, cu dosul palmelor, lacrimile care-i curgeau şiroaie pe obraz, se aplecă, sărută mâna părintelui abate şi, zâmbind, spuse:
-Facă-se, mie, după dorinţa stăpânului meu, Sfântul Părinte, Papa Francisc!

Maica Palaghia

Pe vecinii de la patru îi cunosc doar de vreo şapte ani, decând m-am mutat în bloc. El, un respectabil domn în vârstă, pensionar, fost profesor universitar la politehnică şi un mare iubitor de literatură. Îmi povesteşte, când ne întâlnim, întâmplător, la o bericică, la gradina din colţul străzii, despre ultimile sale satisfacţii beletristice. Ştie că lucrez la bibliotecă şi, nu de puţine ori, m-a rugat să-i fac posibile lecturile pe care şi le dorea. Ea, mult mai tânără decât domnul profesor, este profesoară, încă în funcţie, la un liceu din oraş. Este o femeie care se poartă cu modestie şi cu multă bunăvoinţă, foarte credincioasă şi evlavioasă. O văd, câteodată, la biserica din cartier, la slujbe. Se închină cu metanii, plecăciuni până la pământ, cu ochii aţintiţi spre sfintele icoane, ascultă, în picioare, smerită, Sfânta Liturghie până ce părintele dă binecuvântarea. Ştie pe de rost vieţile sfinţilor sau pasaje întregi din Sfânta Scriptură pe care le împărtăşeşte oricui este dispus şi are răbdarea să o asculte.

De obicei, însă, sâmbetele şi duminicile şi le petrece, cu soţul, la Văratec, unde are închiriată o cameră într-o căsuţă, la maici.

-Nu vreţi să mergeţi cu noi la Văratec? mă întreabă domnul profesor, vecinul de la patru.

-Plecăm mâine dimineaţă. În două ore, cam pe la prânz, suntem acolo. Ne întoarcem a doua zi, duminică seară.

Aţi văzut, vreodată, toamna, culoarea codrilor de aramă ai lui Eminescu? Domnul profesor începe să-mi recite din versul eminescian, pe nerăsuflate:

-*„De treci codri de aramă, de departe vezi albind*

Ş-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint.

Acolo, lângă izvoară, iarba pare de omăt,

Flori albastre tremur ude în văzduhul tămâiet;

Acceptat invitaţia şi, a doua zi, sâmbătă, pe la ceasurile nouă, mă îmbarc în maşina vecinilor, un Reanault, an de fabricaţie 90. La volan, doamna profesoară, în dreapta ei domnul profesor care, mai întâi, îşi potriveşte scaunul şi centura după gabaritul şi măsura burţii. Pe bancheta din spate eu şi... Mimiţa. Mimiţa este mâţa profesorilor care, sărmana de ea, este o pisică specială, mai bine zis o pisicuţă cu nevoi speciale. Nefericitul animal, pui fiind, şi-a găsit, pentru ultima dată, culcuşul între telurile patului când, sub greutatea profului, i-a fost ruptă şira spinării. De atunci este o pisică handicapată, paralizată, dependentă de stăpânii săi. Este ca şi cum ar avea în casă un bibelou cu blană care miaună şi cam atât. Trebuie hrănită din mână, ajutată, prin masaj abdominal, să-şi facă nevoile, pieptănată, spălată.

Ne facem sfânta cruce de Doamne ajută şi, pornim la drum. La ieşirea din oraş doamna profesoară trage la un supermarket pentru „ceva cumpărături”. O ajut să poarte căruciorul care, pe măsură ce trece prin faţa

rafturilor, devine din ce în ce mai greu de împins. Zahăr, ulei, orez, fleicuţe de porc, mici, pulpe de pui, ...
După ce plăteşte cu cardul îmi dă una din sacoşele mari, de plastic şi-mi zice:
-Să o daţi, ca din partea dvs., maicii Filofteia! Iau sacoşa, destul de grea şi-i spun:
-Să-mi spuneţi, vă rog, cât vă datorez pentru ca, într-adevăr, sacoşa să fie din partea mea!?
-Lasaţi, lăsaţi, nu trebuie să-mi daţi nimic, sunteţi doar invitatul nostru la o agapă frăţească.
Înainte de a reporni la drum, doamna scoate mobilul, face un apel, aşteaptă câteva secunde şi spune:
-Maică Filofteia noi am pornit-o spre Văratec, mata să pregăteşti grătarul încins, în maximum două ore ajungem şi noi! Venim cu un musafir, un vecin de-al nostru, un om foarte credincios.
Călătoria decurge normal, discutăm despre cele sfinte dar şi despre politică, concluzia domnului profesor fiind că totul în Ţara românească este o mizerie, o porcărie, un rahat.
Trecem de Târgu Neamţ când, deodată, motorul maşinii începe să dea rateuri. Poc, bum şi iar poc şi bum şi, se opreşte. Doamna trage pe dreapta. Coborâm toţi trei din maşină. Profesoara ridică capota de la motor de sub care ies aburi groşi, albi, lăptoşi. Verifică, printr-o apăsare scurtă, pe rând, piesele aflate la vedere. După acest test, doamna încearcă repornirea motorului. Degeaba. Punem în aplicare metoda clasică, cu împinsul. Împreună cu

domnul profesor împingem autoturismul, de la spate, cât putem, pentru ca doamna să bage-n viteză, de îndată ce maşina prinde elan. Tot degeaba, motorul nu porneşte. Ne consolăm că nu avem nici o şansă dar nu ne pierdem speranţa. Deodată, domnul profesor, trăgând cu putere dintr-o ţigară, izbucneşte către nevastă-sa:

-Ţi-am spus, de atâtea ori, să scăpăm dracului de rabla asta! Tu nu şi nu! Dumnezeii mamii ei de maşină, Crucea şi Hristoşii..., băga-mi-aş p... în rabla ta nenorocită! Rămân perplex, ruşinat de reacţia grosolană a vecinului meu. Nu îndrăznesc să spun nimic, reproşându-mi, în sinea mea: „Cine m-o fi pus să le accept invitaţia!?". Doamna, vecina, se face că nu aude ce spune consortul la adresa maşinii sale. Se uită în depărtare, spre dealurile unde trebuie să fie aşezat Vărateculˆ. Scoate telefonul, face din nou un apel cu maica Filofteia căreia îi prezintă situaţia plângând, rugând-o să spună o rugăciune la Maica Domnului să ne scoată din belea. La rându-mi, zic în gând „Doamne Iisuse Hristoase nu te uita la acest păcătos cu gură spurcată, uită-te la inima lui că nu ştie ce spune, ajută-ne şi fă ceva, să ieşim din această situaţie de balamuc!"

Nu trec nici câteva minute şi, lângă noi, opreşte o maşină. Şoferul, un tânăr amabil de prin partea locului, se uită şi el la motor fără a-i da de capăt. Speranţa noastră, din nou, s-a transformat în scârbă. Cum întotdeauna mai există o soluţie extremă, tânărul ne dă un număr de telefon al unui atelier de service mobil, din zonă. După nici o jumătate

de oră de la solicitare, apare atelierul mobil. Sunt curăţate bujiile şi, motorul porneşte la cheie din prima, ca şi cum ar fi fost nou. „Slavă ţie Hristoase că ne-ai ajutat şi nu te-ai mâniat de cele grăite de gura spurcată a vecinului!”, îmi spun în gând, făcându-mi semnul crucii a mulţumire. Vine nota de plată. Vecina mi se adresează, direct:
-Nu vă supăraţi vecine, am numai cardul la mine, vreţi să plătiţi dvs., până scot ceva bani de la primul ATM-eu ?
Scot din portofel două milioane de lei, aproape toţi banii pe care-i aveam la mine şi le dau celor de la atelierul mobil de service.

Ne punem, din nou, la drum şi ajungem, puţin după ceasurile unu, în Văratec. Din faţa mănăstirii o luăm la stânga, pe un drum frumos de ţară, trecem de o fântână cu ciutură şi iată-ne în faţa casei maicii Filofteia care ne aştepta, în poartă.

Maica Filofteia este o femeie voinică, lată în umeri şi şolduri, cu un cap mare îmbrobodit, peste o tocă aşezată pe frunte, cu o basma neagră. Este înveşmântată în straie lungi, negre, de călugăriţă. Se îmbrăţişează cu prietenii tocmai sosiţi deschizându-ne, larg, portiţa care dă în grădina cu flori din faţa casei. Sunt prezentat după care, cu o aplecare uşoară din cap, îmi dă salutul de bun venit cu un zâmbet larg ce lasă să se vadă doi dinţi, din faţă, îmbrăcaţi în aur, sub o mustaţă rară, abia zărită.

Trecem, cu sacoşele grele cu cumpărăturile făcute la supermarket, prin gradiniţa plină cu flori de toate culorile. Urcăm trei trepte de lemn pe prispa cerdacului

şi, aplecându-ne uşor capetele, intrăm în căsuţa mică, cu pridvor, a maicii Filofteia. Ne aşezăm în jurul unei mese din camera de oaspeţi. O cameră scundă, cu plafonul de lemn, vopsit în albastru. Pe pereţi sunt scoarţe de lână înflorate, în culori vii. Pe o latură a odăii, un pat frumos aranjat cu multe perne albe. Peretele dinspre răsărit este plin cu icoane sub care pâlpâie luminiţa de la o candelă electrică. Pe jos, covoare de lână, în dungi multicolore care lasă să se vadă, pe margini, duşumeaua vopsită într-un roşu maroniu.

Suntem invitaţi să mâncăm în locul destinat, vara, pentru bucătărie. Este o prelungire a casei, cu un acoperiş uşor, de şindrilă. În această „sufragerie" în aer liber, austeră se află o sobă de lemne cu cuptor, o masă cu farfurii, pahare şi tacâmuri frumos aşezate pe o faţă de masă din muşama cu flori. Aici, fac cunoştinţă cu a doua maică a casei, maica Evdochia şi cu ucenica maicii Filofteia, o tânără foarte sfioasă, îmbrăcată cu o rochie simplă neagră până la pământ, îmbrobodită cu basma tot neagră legată sub bărbie, cu ochii ţintuiţi în pământ, parcă fără de grai. Lângă cuptor este aşezat grătarul încins aştepta pulpele de pui, fleicile şi mititeii.

Ne aşezăm la masă pe două băncuţe din lemn, puse de o parte şi de alta a ei. Maica Filofteia ne îmbie să ciocnim un păhărel, ba chiar două, cu ţuică de sfeclă, zamahoancă cum i se spune prin părţile Botoşănilor, de unde este maica de loc. Este o ţuică dulceagă, uşor

parfumată care, dacă nu eşti cumpătat, se urcă, una-două, la cap.

În timp ce fleicile, mititeii şi pulpele de pui sfârâie pe jar, ucenica stăpânei casei ne serveşte cu un borş fierbinte, de găină de ţară, dres cu smântână, cu togmagi de casă şi alături cu ardei iute. Sticla cu zamahoancă, încetul cu încetul, tinde să atingă fundul, deschizând domnului profesor dar şi maicii Filofteia nu numai pofta de mâncare dar, mai ales, cheful la vorbă.

-Maica Filofteia a fost bucătareasă la Preasfântul Mitropolit, la Iaşi - ţine vecinul să mă informeze. Mai aflu că cealaltă maică cu privire tristă, maica Evdochia, este ingineră, că a fost căsătorită cu un om care o maltrata şi o chinuia. A hotărât să se despartă şi să-şi caute liniştea la mănăstire. Aşa a ajuns pe lângă maica Filofteia, maică de sine, nu de obşte. Maicile de sine au casa lor proprie şi reguli mai puţin aspre decât cele care stau şi muncesc în obşte, în mănăstiri.

După borş, vecina, doamna profesoară, parcă nu mai avea răbdare să stea locului, cu noi, la masă. Se ridică, se scuză că trebuie să se retragă dar ne asigură că va reveni, mai târziu, la desert. Rămân la masă alături de maica Filofteia, maica Evdochia şi cu vecinul care, aprinzându-şi o ţigară, se adresează gazdei:

-Ia spune, maică Filofteia, cum a fost, când, te-a prins Preasfînţitul cu călugărul?

-Hai, zău aşa, dom profesor, vrei să se smintească de cap omul aista şi arată către mine. Ei, eram şi eu fată tânără,

săracă şi vai de steaua mea, venită de la ţară să muncesc la bucătărie, la mitropolie. Hai, să mai luăm un păhărel de zamahoancă şi taşi, acolo, bre! Maica Filofteia umple, din nou, păhărelul ei şi al profesorului şi, îmbiindu-se unul pe celălalt, fac conţinutul dispărut. Maica gazdă se şterge de sudoarea ce-i curge pe frunte, deranjându-şi toca care se reaşează, aleatoriu, pe-o parte, pe-o ureche.
-Ei, acum, că vine friptura, ca vin, ce dorinţi aveţi boieri dumneavoastră, vin roşu sau vin alb?- întreabă maica Filofteia.
-Roşu, roşu maicuţă Filofteia, răspunde profesorul care adaugă, râzând:
-Pentru că e bun pentru femeie, dacă-l bea bărbatul! Ha, ha, ha...

Sunt rugat de maica Filofteia să o însoţesc la beci, să aducem vinul. Sub casă, în partea centrală, din faţă a ei, este beciul în care se intră pe o uşiţă, coborând câteva trepte din piatră. Sub casă se află o încăpere lungă, varuită în alb, luminată de un bec palid. Pe rafturi, de jur-împrejur, sunt aşezate borcane, sticle, butoiaşe iar câteva poloboace stau pe jos.
Maica îmi pune-n braţe două sticle cu vin roşu, alta cu vin alb pentru cine nu doreşte vin roşu, cărora le adaugă un borcan cu bureţi pentru friptură.

Vine friptura mult aşteptată pregătită şi adusă de ucenica care nu a scos, de când am venit, nici o vorbă. Se destupă sticlele cu vin, se toarnă-n pahare care se

ciocnesc cu zgomot, se fac urări, se râde din toată inima, cu poftă de viaţă:
-Bine aţi venit fraţilor, noroc şi Doamne ajută! Măicuţa Domnului şi Domnul Nostru Iisus Hristos să ne ţină sănătoşi, în viaţă!- toastează, în picioare, cu paharul ridicat, plin cu vin, Maica Filofteia care, aşezându-se, adaugă:
- Iacă, să fie vreo zece ani de când tot veniţi pe la mine domnu profesor, nu-i aşa?! Ce bancuri aţi mai auzit, să ni le spui şi nouă, să ne înveseleşti inimile?
Atâta a aşteptat vecinul că s-a şi dezlănţuit în a spune bancuri, mai mult sau mai puţin sărate, de ar fi crăpat obrazul, de ruşine, fetelor mari. Cu mâna pe paharul cu vin roşu, domnul profesor, vecinul de la patru, începe să spună o glumă nouă, special pregătită pentru întâlnirea cu maica Filofteia care-l urmăreşte numai ochi şi urechi.
- Cică un popă se scoală de dimineaţă, se îmbracă, se spală şi se îndreptă spre biserică. Pe drum, două călugăriţe îl salută şi îi spun:
- Părinte, v-aţi sculat azi-dimineaţă pe partea greşită a patului! Popa se miră şi îşi continuă drumul. După alţi câţiva paşi se întâlneşte cu un alt popă care-i spune:
- Să ştii că te-ai dat jos din pat, azi-dimineaţă, pe partea greşită! Popa nostru se miră şi îşi continuă drumul. În biserică îl întâlneşte pe Mitropolit, care se uită lung la el.
- Ştiu de ce mă priviţi aşa, Înalt Preasfinţite! M-am dat jos din pat pe partea greşită, nu-i aşa?

- Nu, răspunde Mitropolitul, voiam să te întreb de ce porţi, în picioare, papucii maicii Filofteia?
Se râde cu poftă, zgomotos, se ciocnesc paharele, care cu vin roşu, care din cel alb. Fiecare ia, pe alese, din farfuria pusă în mijlocul mesei, bucăţi din carnea friptă pe grătarul care sfârie, aflat în grija tinerei ucenice a maicii Filofteia încinsă peste veştmântul negru cu un sorţ mare, alb. Paharele sunt reumplute, în sunetul sticlei care se goleşte, cu licoarea dulceagă, vinul din hruba maicii Filofteia.

Se face, aproape, de ora cinci când, deodată, se aude, din vale, dangătul clopotelor mănăstirii care cheamă la rugăciunea de vecernie.
-Trebuie să mergeţi la biserică, nu-i aşa? spun eu către comeseni şi dau să mă ridic de la masă, uitându-mă spre stăpâna casei, maica Filofteia.
-Nu, nuuu, staţi liniştit domnu inginer, doar nu pleacă biserica din vale, o mai găsim şi mâine, pentru rugăciune. Hai noroc domnilor, bine aţi venit la noi, la mănăstire!- toastează, pentru a câta oară, maica Filofteia.

În acest timp, în pragul uşii, îşi face apariţia o arătare delicată, frumoasă, înveşmântată în haine de călugăriţă, de mătase scumpă, neagră, cu tocă pe cap acoperită cu broboadă fină, neagră ce lasă să se vadă doar o fâşie din baticul alb, imaculat ce-i conturează chipul, ca într-un portret delicat, de acuarelă. Este vecina mea, transfigurată, de nerecunoscut! Mă frec la ochi şi nu ştiu ce să spun? Misterul mi-l dezleagă, imediat, maica

Filofteia care, îndreptându-se spre eleganta făptură apărută în prag, ne spune solemn, cu lacrimi în ochi:
-O aveţi în faţă dumneavoastră pe ucenica mea cea mai dragă, pe maica Palaghia care, dacă va îngădui bunul Dumnezeu, la timp potrivit, va fi stăpâna acestei case, după ce eu voi fi plecat din această lume, la Domnul!
Mă alătur vecinei, adică maicii Palaghia, maicii Evghenia şi ucenicei care nu a scos un singur cuvânt toată după-amiaza, cu care mă îndrept spre biserica mânăstirii, la vecernie. Pe Maica Filofteia o lăsăm cu dom profesor, la masă, să se întreţină, în continuare, la un pahar de vin bun.

Coborâm dealul spre biserica mănăstirii, pe drumul de ţară pe care se află, de o parta şi de cealaltă alte case ale altor măicuţe de sine. Mă alătur, la un pas distanţă, de vecină, acum maica Palaghia şi o întreb dacă nu cumva este un simplu joc, acesta, de-a călugăria? Cu privirea plecată, în pământ, cu o voce stinsă dar hotărâtă îmi spune:
-Nu, nu este nici o glumă, totul este cât se poate de serios. Am convenit cu soţul meu, după ce el va muri, că mă voi retrage la mănăstire, ca maică. Ştiţi, soţul meu este cu mult mai în vârstă ca mine dar ne iubim şi respectăm foarte mult. Am, deja, la maica Filofteia, care este o adevarată mamă pentru mine, o cameră unde vin, de muţi ani, aproape în fiecare sfârşit de săptămână şi în concedii.

Ajungem în curtea mănăstirii. Flori, de toate culorile, înconjoară lăcaşul ca un covor multicolor. Biserica este plină de măicuţe care, aşezate în stranele din stânga şi dreapta altarului, cu lumânări în mâini, cântă psaltirea. Altele stau îngenuncheate în faţa icoanelor împărăteşti ale Domnului Nostru Iisus Hristos şi Maicii Domnului. Biserica este cufundată într-o lumină misterioasă a apusului de soare care trimite razele de toamnă, pieziş, prin ferestrele înguste, alungite până la tavan. Candelele clipesc deasupra icoanelor. Câteva lumânări ard pe Sfântul altar ale cărui uşi sunt larg deschise. Glasurile măicuţelor răspund, în cor, antifonelor cântate, cu glas puternic, de preotul aflat în altar, care conduce slujba. Îmbrăcat cu straie aurite, din când în când, părintele iese din altar prin uşa laterală din dreapta. În sunetul făcut de clopoţeii cadelniţei acesta străbate biserica de la altar la ieşirea din biserică şi înapoi. Cadelniţa răspândeşte un fum gros, alb, cu parfum de răşină, de tămâie. Preotul este un barbat tânăr, frumos care, privindu-l, te duce cu gândul la un guru indian. Cu tenul măsliniu, cu trăsături fine, angelice, conturate de o barbă deasă, neagră, cu părul la fel, negru, ochi negri, scânteietori, chipul părintelui, cu siguranţă, face pe unele dintre călugăriţe să mai piardă rândul din Psaltire.

Am avut o zi grea. Ies din biserică. Mă hotărăsc să prind ultimul autobuz spre Iaşi, spre acasă. În drum, îi sun pe vecinii mei să le mulţumesc pentru frumoasa zi

petrecută împreună. Mă scuz că a trebuit să plec, mai devreme, neanunţat.

Copiii Doamnei Doctor

Ne-am cunoscut în parcul cartierului, la plimbările zilnice alături de fiinţele cele mai dragi inimilor noastre. Eu, alături de Nina iar ea, „doamna doctor” cum este cunoscută de obişnuiţii locului, cu Pik şi Puk, cu Maia şi cu Tara. Se spune că pentru a ajunge la inima unei femei este deajuns sa-i mângâi copiii. Iată-mă, aşadar, ajuns în graţiile distinsei doamne. A urmat, ca într-o dialectică firească, invitaţia la o cafea, ezitările de a răspunde provocării urmate, mai apoi, de insitenţe. Cu toate aceste „frământări” m-am hotărât să onorez invitaţia şi, cum într-o casă cu atâţia copii, mai mult sau mai puţin cuminţi, nu poţi să te duci cu mâinile goale, am trecut, mai înainte de florărie, pe la magazinul de specialitate. Cu florile într-o mână, cu bombonele şi câteva jucărele de ronţăit în cealaltă mână, iată-mă-s în faţa uşii apartamentului de la etajul 1 al unui bloc vechi, muncitoresc din cartierul în care locuiesc, Tătăraşi. Nici nu apuc să pun degetul pe butonul soneriei că, de dincolo de uţă, se deslănţuie o hărmălaie de sunete între care recunosc glasurile lui Puk şi Pik. Renunţ a mai apăsa pe butonul soneriei. Aştept şi uşa mi se deschide larg. În prag, apar doamna doctor, Puk şi Pik, Maia şi Tara.

-Poftiţi, poftiţi domnule inginer! Ce surpriză plăcută să vă avem oaspete!

Sărut mâna gazdei, dau buchetul de flori şi sacoşa cu surprize pentru copilaşi după care sunt poftit să iau loc pe

un scaun aşezat la masa din sufragerie. Pik şi Puk, vechi cunoştinţe din parcul cartierului îmi sar, imediat, în braţe în timp ce Maia şi Tara mă miros cu indiferenţă după care se retrag la ale lor.

-Dar nu aţi adus-o pe Nina cu dvs.?

-Nu, doamnă! Nina este foarte emotivă, după cum aţi remarcat, apoi nu cred că s-ar fi simţit în largul ei cu Pik şi Puk. Nina este un copilaş mai alintat, mai sensibil aşa cum sunt aproape toţi copiii singuri la părinţi. Doamna doctor râde de remarca mea în timp ce aşează florile în vaza de pe bufetul vechi, cu oglindă şi cu vitrine din care se arată privirii splendide ceşti de cafea, păhărele de cristal, bibelouri.

-Să ştiţi, aveţi dreptate, domnule inginer! Pe Pik şi pe Puk i-am alintat de mititei când mi-au fost aduşi de o prietenă, cu ani în urmă. Nu au ştiut o clipă ce înseamnă suferinţa şi privaţiunile. Apoi, este şi felul lor înăscut de a fi, specific bişonilor. Foarte inteligenţi, foarte curioşi, plini de energie. Ei cred că totul li se cuvine. Nu i-am pedepsit niciodată şi nici nu i-am educat în mod special, dresat cum se spune, un cuvânt care mie nu-mi place, deloc. Pik şi Puk au învăţat singuri ce e bine şi ce nu este bine să facă.

-Ce-mi puteţi spune de Maia şi Tara? Mi se pare, sau sărăcuţele de ele sunt suferinde?

-Ei, e o poveste lungă şi tristă. Pe Maia şi pe Tara le-am luat de pe stradă, unde au fost abandonate, aruncate de stăpânii lor fără de inimă.

Maia e un ciobănesc carpatin de culoare alb cu maron, cu statură de uriaş, foarte frumos, cu un cap mare, cu ochi expresivi. Tara e o roşcată, mai scundă decât Maia. Pare, a fi avut măcar un părinte din rasa coker spaniel. Gazda mea, doamna doctor, continuă:

-Pe Maia am găsit-o, într-o zi, să fie cu vreo zece ani în urmă, în parculeţul de alăturea, peste stradă de blocurile noastre. A venit la mine instinctiv, parcă cerându-mi ajutor. Am presupus că a fost respinsă de stăpânii săi pentru că suferea de o boală degenerativă, osoasă. Cum am spune noi, la oameni, de un reumatism poliarticular, un fel de morbul lui Pot dacă ştiţi ce este. Dacă observaţi Maia are coloana deformată şi ţeapănă. De aceea merge foarte greoi, din cauza durerilor provocare de cea mai mică mişcare. După cum vă spuneam, am găsit-o în parc, într-o zi mohorâtă de toamnă. Am mângâiat-o, i-am dat câteva crănţănele pe care le port la mine, tot timpul când ies, pentru comunitarii pe care-i întâlnesc prin parc. M-a urmat până acasă, şotânc-şotânc şi, ce era să mai fac? Am luat-o şi de atunci, vieţuim împreună. Face tratament zilnic cu antiinflamatoare şi Salazopirină. Durerile au mai dispărut dar scheletul şi încheieturile sunt în suferinţă, boala progresează din rău, în mai rău. Maia este o fetiţă cuminte şi foarte recunoscătoare.

-De Tara, ce-mi puteţi spune?

-Şi cu Tara este o poveste foarte, foarte tristă. Am găsit-o în staţia de tramvai unde îşi aştepta stăpânul să vină, să o ia. Probabil că a fost debarcată din tramvai pentru a scăpa

de ea. Zile la rând a stat, sărăcuţa de ea, neclintită în staţia de tramvai aşteptându-şi stăpânul pe care, cu siguranţă, îl iubea dar el, nenorocitul, nici că mai apărea. Îşi făceau milă de câine cei de la tonete de-i dădeau apă, de mâncare, până când, o doamnă care mă cunoaşte, îmi spune:

- Doamna doctor, doamna doctor acel câine trebuie să fie un câine cu totul deosebit. Nu reacţionează la nici un trecător, ca şi cum nu ar vedea. Îşi aşteaptă nemişcat, aici în staţie, de câteva zile, dacă nu şide mai mult timp, stăpânul.

Şi, într-adevar, Tara, cum i-am zis de atunci, nu vedea pentru că era oarbă, din naştere, probabil. O cataractă congenitală care, în alte ţări se operează prin înlocuirea cristalinului opac cu unul sintetic sau poate chiar un glaucom? La noi cine să o facă şi de unde bani? Dacă aţi observat, domnule inginer, numai pe Tara o ţin în lesă pentru că numai astfel ea se simte în siguranţă când mergem la plimbare. Este extraordinar cum se descurcă prin casă, de fapt o să vedeţi. Ştie, pe de rost, orice colţişor al casei, orice miros sau zgomot. Ne recunoaşte după miros şi după sunete. Cu alte cuvinte, este un câine normal, ca oricare alt câine care nu are probleme de vedere. Ei, cum să arunci, din tramvai, o asemenea minune, să te lepezi de ea? Ia, uitaţi-vă cum vine direct la mine, la mâna mea.

-Hai la mama Tara, să-ţi dea mama ceva bun! Din locul ei, de pe canapeaua din partea cealaltă a camerei, Tara se

îndreaptă sigură pe ea, direct la doamna doctor. Ridică boticul spre mâna acesteia care ţine „ceva bun, un os special numai pentru căţei cuminţi.”
-Hai la mama, în braţe, Tara! Dintr-o săritură Tara se aşează, comod, în braţele doamnei aşteptând să fie recompensată cu o mângâiere, după ureche.
-Vedeţi, cine ar spune că Tara este un câine orb? Are acelaşi comportament cu cel al oamenilor care se nasc fără văz şi care nu au complexul handicapului. Pentru ei, nevăzătorii născuţi, lumea care-i înconjoară este altcumva reprezentată în mintea lor decât o percepem noi, cei care avem acest simţ nealterat.
-Şi, nu aveţi necazuri, doamnă, cu vecinii din cauza copiilor dumneavoastră?
-Am avut, cum să nu şi încă mai am! Am fost chiar ameninţată cu evacuarea din bloc, că deranjez vecinii. Unii m-au jignit, m-au făcut în tot felul, că sunt o babă nebună. Cei mai mulţi, însă, mă acceptă aşa cum sunt şi, la urma urmei spuneţi şi dvs. dacă nu merită să mă sacrific pentru aşa nişte copii speciali? Trebuie să o recunosc că sunt, între vecini şi oameni cumsecade, n-am ce spune. Multora dintre vecinii de pe scară le-am avut de grija sănătăţii copiilor lor. Îmi băteau şi noaptea la uşă să-mi spună: „vă rog, veniţi doamna doctor că băiatul are febră, doamna doctor copilului meu îi este rău!” Ştiţi, am fost medic pediatru la spitalul municipal unde şi bărbatu-meu, Dumnezeu să-l ierte, era chirurg. Ce om, ce profesionist! Un fel de doctor Pesamosca, de la

Bucureşti, dacă aţi auzit. Şi-a petrecut toată viaţa numai în spital, la capătâiul bolnavilor. I se umezesc ochii. Îşi şterge lacrimile, tamponându-şi uşor ochii cu o batistă mare, albă, bărbătească, suflându-şi nasul cu zgomot, ca de trompetă.

-Presupun că aveţi copii, nu-i aşa? - o întreb de distinsa doamnă, încerc să schimb, oarecum, subiectul.

-Nu, nu mai am pe nimeni pe această lume înafară, bineînţeles, de copilaşii pe care-i vedeţi în jurul meu. Zâmbeşte, oftează şi continuă:

- Nu am avut copii, dar tare am mai iubit copiii. Nu ştiu ce să spun, poate l-am supărat cu ceva pe Dumnezeu că nu ne-a dat copii, mai ales că lucram cu copiii, ca medici şi-i iubeam, atât de mult. Cu soţul m-am cunoscut în facultate, să fie cu vreo 50 de ani în urmă. Ne-am iubit foarte mult dar el suferea că eu nu puteam să fac copii. Am convenit să ne despărţim, după ce a întâlnit, în spital, o altă doctoriţă mult mai tânără decât el. I-a făcut un băiat care l-a moştenit pe taică-său, în tot ce avea mai bun. Este medic şi el, cu o carieră ştiinţifică strălucită, pe undeva prin America. Îi seamănă leit lui taică-său: deştept, cu multă putere de muncă, omenos, pasionat de medicină. Povestea de viaţă a doamnei doctor începe să mă facă din ce în ce mai curios şi adaug:

-Când v-aţi despărţit de soţ, de domnul doctor, nu aţi suferit?

-Ei, domnule dragă, cum să nu sufăr? El îmi spunea că o să fim tot împreună, că mă iubeşte la fel de mult dar, să-l

înţeleg că vrea un copil, să accept un mariage in trois, cum s-ar spune.
-Şi, aţi acceptat?
-Nu, nu aveam cum să accept aşa ceva. De dragul soţului meu i-am spus că rămânem prieteni toată viaţa, că-l înţeleg foarte bine şi că-l voi respecta în continuare. Cu ea, cu rezidenta, soţia lui, nu ştiu dacă am vorbit de câteva ori, până acum. Soţul meu s-a prăpădit, imediat după revoluţie, pe la 60 de ani, în plină putere. A făcut un infarc. Eh, Dumnezeu să-l ierte că a fost un om tare bun! Dar, să revenim la ale noastre sau la ai noştri, domnule inginer. Serviţi o cafea, o ţigară?
-O cafeluţă, da, servesc cu plăcere. De fumat, m-am lăsat cu ceva ani în urmă.
-Am o reţetă specială de cafea. Prăjesc boabele verzi în casă, în ceaunul pentru mămăligă. Mestec cu melesteul de lemn până boabele capătă o culoare maronie, cu luciu de grăsime. Încă fierbinţi, stropesc boabele cu puţin rom sau coniac, după care le întind, să se usuce, pe o coală de hârtie. Prepar cafeaua la ibric, pe foc mic, numai din cafea proaspăt râşnită.
Doamna doctor scoate din sertarul bufetului o veche râşniţă din tablă argintie şi începe a învârti, sacadat, la manivelă, cu un zgomot abia auzit provocat de de boabele care se transformă în pulbere parfumată. Pentru câteva minute sunt lăsat cu Pik şi Puk până ce gazda prepară cafeaua, la bucătărie.

Vine şi cafeaua turcească servită de pe o tavă albă, de inox pe care stau, pe un mileu de dantelă albă, două ceşti măricele, de porţelan, albastre. În încăpere se răspândeşte o mireasmă puternică, plăcută, de cafea proaspăt măcinată. Doamna doctor îşi aprinde, cu eleganţă, o ţigară fixată în capătul unui ţigaret din care trage puternic, cu mult sârg fumul albicios.

-Şi, cum vă spuneam, domnule inginer, dacă animăluţele noastre pot avea aceleaşi boli ca ale oamenilor, la fel au şi personalităţi distincte, ca ale noastre. Un mare psiholog austriac, premiat Nobel, uite, nu-mi mai aduc aminte, acum, cum îl chema, a întemeiat, ceea ce astăzi este o ştiinţă, psihologia animalelor.

-Konrad Lorenz, evreu austriac, o întrerup pe interlocutoare.

Da, aveţi dreptate. Lorenz, Konrad Lorenz îl cheamă! Deci, animalele au personalităţi mai mult sau mai puţin puternice. Unele sunt docile, altele impulsive, reacţionând diferit la acelaşi stimul. Ar fi multe de povestit aici, mai ales de pus ordine, în viaţa societăţii.

Pentru a continua conversaţia pe acelaşi subiect, despre animăluţe, o întreb:

-Ce părere aveţi despre aşa-zisa problemă a câinilor fără stăpân?

-Ah, este o mare nedreptate ce se face acestor suflete care nu cuvântă, răspunde, provocării, doamna doctor şi continuă:

- Sunt de acord cu sterilizarea animalelor dar nu cu închiderea lor în padocuri, în cuşti unde foarte multe dintre ele pur şi simplu înebunesc pentru că nu reuşesc să înţeleagă ce li se întâmplă, de ce sunt private de libertate, de ce li se aplică pedepse atât de crunte? Oamenii sunt răi nu numai cu ei înşişi dar, agresează, de cele mai multe ori fără vreun motiv anume, natura, animalele şi plantele care-i înconjoară. Să vă dau un exemplu de răutate gratuită. Acum, un an în urmă, s-a reparat casa scărilor de la bloc între ferestrele careia şi-au făcut, de mulţi ani, cuib porumbeii. Vin, în fiecare dimineaţă, pe la ferestrele de la bucătariile locatarilor să cerşească câte o fărâmă de pâine. Ştiţi ce au făcut meşterii, atunci?
-Presupun că au distrus toate cuiburile, fără milă.
-Da, domnule! Pe jos numai ouă sparte, cuiburi stricate şi puişori golaşi ce se zbăteau pe caldarâm a moarte. În tot acest peisaj apocaliptic strigătele sfâşietoare ale mamelor zburătoare. Ce era să fac? Am salvat ce am putut. Am adunat puişorii neputincioşi, mulţi dintre ei golaşi şi i-am adus în casă. Am închipuit, dintr-un lighean şi dintr-o veioză de birou un mic incubator. Trei luni i-am hrănit cu pipeta, cu mâncare semisolidă şi, pe majoritatea i-am salvat. I-am învăţat să zboare aici, în cameră. Când am considerat că se pot descurca, le-am dat drumul afară, în libertate şi, cu siguranţă, dintre ei, acum, la rândul lor, au puişori.

-Şi, v-a mulţumit vreunul dintre porumbeii salvaţi? Întrebarea nu o surprinde pe simpatica mea gazdă care, cu un zâmbet larg, îmi spune:
-Nu o să credeţi dar o să vedeţi cu ochii dvs.! Unul dintre acei porumbei salvaţi de mine îmi mulţumeşte, zilnic, în felul lui. Priviţi! Doamna se îndreaptă spre fereastră, dă deoparte perdeaua de dantelă grea, deschide, pe jumătate, geamul peste care se apleacă şi strigă, cu voce puternică, guturală, amprentă a fumului de ţigară, ani la rând, inhalat:
-Costică, Costică! Costică hai la mama, biii, biii, biii! Ca la un semnal apar câţiva porumbei care se aşează pe pervazul pe care doamna presară câteva firimituri de pâine dar, o dată ciugulite, porumbeii îşi iau zborul, pleacă.
-Nu, nu este Costică printre ei! Cred că e la fete, că-i mare crai! Lasă geamul deschis şi revine pe scaunul de la masă, cu ţigara într-o mână, sorbind din ceşcuţa cu cafea parfumată. Nu trece nici cât ai sorbi două înghiţituri, când, ca o furtună, apare în cameră, prin geamul întredeschis un porumbel multicolor, ciufulit care se aşează, după ce face vreo trei rotocoale prin cameră, direct pe masă gângurind în paşi mărunţi, cercuri, cercuri.
-Unde ai fost măi, craiule? Acesta este, domnule inginer, Costică! Dau să pun mâna pe el, să-l mangâi dar nici că se lasă atins. Se apropie de doamna doctor, face pe masă câteva reverenţe din cap şi din coadă după care îşi ia zborul pe fereastră şi, dus a fost.

În tot acest timp Maia stă liniştită, la locul ei, lângă fotoliu. Tara, pe pat, adulmecă, cu urechile ciulite tot ce se întâmplă în juru-i, în timp ce Pik şi Puk se hârjonesc când pe pat, când sub pat, aleargă unul după celălalt, ca într-un adevărat număr de circ. În tot acest timp, nici nu bag seamă, printre picioare mi se gudură un alt animăluţ cu blăniţă pufoasă şi neagră, pe alocuri cu mici pete albe.
-A, uite-o şi pe Miţa, pisicuţa! – mă atenţionează doctoriţa, făcându-mi cunoştinţă cu un alt copil al său.
-Este o somnoroasă. Doarme şi toarce aproape toată ziua. Să vedeţi ce miaună dacă nu-i dau de mâncare la timp. Dacă e nervoasă zgârie şi te scuipă. Ia uitaţi-vă, ce mi-a făcut obraznica! Îşi ridică uşor mâneca bluzei care lasă să se vadă trei dungi roşii, semn al unei agresiuni recente. Deodată, chipul Doamnei se întristează şi, cu lacrimi în ochi, continuă:
-Săracu Lenin, unde este băiatul mamei cel iubăreţ şi neastâmpărat? Doamna scoate, din nou, batista mare, albă, păstrată în mâneca bluzei şi, uşor îşi atinge ochii din care se preling câteva lacrimi. Presupunând că Lenin trebuie să fie un alt copilaş de-al doamnei, o întreb, curios:
-Dar, cine este Lenin? Presupun că un alt copil de-al dumneavoastră, nu-i aşa?
-Lenin e un motan, adică a fost un motan roşcat cu o pată, ca o stea, în frunte. Mi l-a lăsat cineva, la uşă, puiuţ, într-o cutie, cu ani în urmă. A fost un berbant. Când îi venea să meargă la fete sărea de la etaj şi, câteva zile, era

de nevăzut, după care revenea acasă slab şi, nu de puţine ori, cu răni făcute în bătăliile cu alţi motani.
Să fie cu vreo doi ani în urmă, când l-am aşteptat, o săptămână, două şi Lenin al meu nici că venea acasă. L-am căutat peste tot, în tot cartierul. Mergeam printre blocuri şi-l strigam, de zicea lumea că-s nebună:
-Lenin, Lenin, pis, pis, pis, Lenin, hai la mama! Când aproape să-mi pierd speranţa, după câteva luni a apărut Lenin, numai piele şi os. Unde o fi stat, ce o fi făcut ? Nu ştiu. Am mers la veterinar care mi-a spus că este prea bătrân pentru a mai câştiga bătăliile cu ceilalţi cotoi, pentru amante. De aceea, am hotărât să-i suprim bărbăţia, să-l castrez. Aşa, Lenin a redevenit un motănel gras şi frumos, cuminte, ataşat de casă şi de ceilalţi ai casei.
-Şi, totuşi, unde este, acum, Lenin? Ce s-a întâmplat cu el?
-O să vi-l arăt, când o să plecaţi. Am mai vorbit de unele, de altele cum ar fi programele preferate de la televziuni, situaţia socială care, din păcate, în opinia doamnei, nu dă semne de schimbare în mai bine, despre egoismul şi răutatea oamenilor, şi multe altele.

Au trecut, cred, peste două ceasuri de când mă întreţin cu distinsa doamnă doctor.
Îi mulţumesc pentru invitaţie, pentru cafea dar mai ales pentru momentele plăcute petrecute în compania dumneaei şi a copiilor săi. Mă ridic şi, îndreptându-mă spre uşă, cer permisiunea să o mai vizitez. De asemnenea, mă ofer, dacă doreşte, să-i fac orice mic

serviciu pentru care o rog să apeleze la mine, oricând, fără vreo reţinere.
-Vă mulţumesc şi eu, domnule inginer, pentru vizită! Sunteţi foarte drăguţ dar, deocamdată, slavă Domnului, mă descurc cu aprovizionarea şi cu cele ale casei. La curăţenie chem o femeie, din când în când, care-mi face şi aprovizionarea. Pentru cumpărăturile curente, de zi cu zi, merg la magazinele din preajmă, când ies cu dumnealor la plimbare. Vă multumesc, oricum, încă o dată! Sărut mâna gazdei şi mă îndrept spre uşă. Sunt urmat de Pik şi Puk, neastâmpăraţii bişonei, de doamna doctor. Maia şi Tara stau la locurile lor fă a fi impresionate de plecarea mea.
-Ah, era să uit, tresare doamna doctor. Veniţi să-l vedeţi pe Lenin, domnu inginer! Poftiţi la bucătărie, vă rog!
Intru în bucătăria destul de spaţioasă, urmându-mi amfitrioana care deschide combina frigorifică, după care trage un sertar din compartimentul de congelare.
-Uitaţi-l, aici, pe săracul meu Lenin! S-a prăpădit de o lună de zile, probabil a făcut un infarct. V-am spus, animăluţele fac aceleaşi boli ca şi oamenii. După castrare, Lenin a devenit obez şi uite aşa s-au instalat, mai mult ca sigur, un diabet, o ateroscleroză după care i-a cedat inima. A murit subit, fără suferinţe, o moarte de care, se zice, au parte sufletele nobile.
Mă uit în sertarul frigiderului unde un ditamai motanul roşcat stă lungit pe burtă, cu botul pe labe, gata-gata să o

zbughiască afară, dacă ar fi fost trezit din somnul său de veci.

***

Au trecut o toamnă, o iarnă şi o primăvară. Odată cu revenirea verii mi-am reluat plimbările obişnuite, alături de Nina, prin părculeţul unde am cunoscut-o, cu doi ani în urmă, pe doamna doctor şi pe copiii săi.

Speram să o văd din nou, aşteptând, la trecerea de pietoni, cu Tara în lesă, urmată de Maia, Pik şi Puk. Au trecut zile de aşteptare dar dragele mele cunoştinţe nu mai apăreau. Ce să se fi întâmplat? O bănuială rece, de moarte, mi s-a cuibărit în inimă. Am fost să văd, câteva blocuri distanţă de blocul în care locuiesc, la faţa locului, dacă bănuiala mea este adevărată sau nu. Îndrept ochii spre geamurile de la etajul unu. Mi se pare că ceva, ceva s-a schimbat. Parcă nu mai erau aceleaşi perdele vechi şi grele la ferestre. Întreb o doamnă ce ieşea din scară, probabil o vecină, dacă ştie ceva de doamna doctor?

-Doamna doctor? - mă întreabă mirată. Sărmana de ea, s-a prăpădit domnule dragă, anul ăsta, puţin înainte de Paşte, în Săptămâna Mare. Într-o dimineaţă nu a mai ieşit cu câinii. Am intrat în casă, că nu-şi încuia uşa niciodată şi, am găsit-o moartă, sub plapumă, cu câinii ăia mari, lângă ea, în pat. Cred că a murit în somn, a făcut vreun infarct la inimă. Ce femeie cumsecade! A fost doctoriţa tuturor copiilor care s-au născut în acest bloc. Un ban nu ne-a luat, niciodată. Era ea, ce-i drept, mai curioasă cu animalele astea că lumea spunea că e nebună dar, parcă

ce, noi, aştilalţi, suntem mai sănătoşi la cap? Şi, nu vedeţi, fie că suntem buni, fie că suntem răi, cu toţii, tot acolo ne ducem!

-Şi cine a îngropat-o, unde au înmormântat-o? o întreb pe doamna, cu vocea sugrumată de emoţie.

-Au luat-o, domnule, au dus-o la morgă şi, de acolo, pentru că nu avea pe nimeni, a îngropat-o Primăria. Cică la cimitirul „Petru şi Pavel", în parcela de şapte ani, unde se îngroapă săracii şi spânzuraţii. Vecina doctoriţei îşi face semnul crucii şi continuă:

- Cică au îngropat-o aşa cum au luat-o din casă, i-au pus, la cap, o cruce simplă, din scândură. Ea era, de loc, de pe undeva din Muntenia. Cine să vie după ea? Să fi avut vreo 80 de ani împliniţi, dacă nu mai mulţi. După facultate rămăsese la Iaşi cu bărbat-său, doctorul, care a lăsat-o că nu-i făcea copii.

-A fost cineva la înmormântare, ştiţi cam pe unde, exact, este mormântul doamnei doctor?

-Domnule dragă, să vă spun drept, cu mare ruşine, nu a fost nimeni la înmormântare de la noi, de pe scară. Erau pregătirile pentru Sfintele Paşte. Ştiţi cum e de Paşte, multă treabă de făcut în casă cu curaţenia. Vopsitul ouălor, coptul cozonacilor, sarmalele şi alte alea. Eu m-aş fi dus, dar nu am ştiut când şi nici unde o îngroapă. Eh, Dumnezeu să o ierte că tare bună femeie şi deşteaptă a mai fost!

-Şi cu căţeii, ce s-a întâmplat?

-Au venit de la ecarisaj şi i-au dus undeva, unde se duc câinii fără stăpân, cică la padocul de la Miroslava.

Ajuns acasă pun mâna pe telefon şi sun la Miroslava. Dau peste o doamnă medic veterinar, foarte amabilă. Îi spun despre ce este vorba. Îmi cere un răgaz, să revin peste câteva zile, după ce va consulta registrelor cu intrări şi ieşiri. Convorbirea ulterioară a fost devastatoare.
-Într-adevăr, au fost aduse la data de ..., de pe strada ..., patru câini şi o pisică. Doi câini, un ciobănesc mioritic bolnav şi un coker spaniel orb au fost eutanasiaţi, ceilalţi doi câini, de rasă bişon, au fost propuşi spre adopţie şi se mai află, încă, în custodia noastră.
-Dar de pisică, ce s-a ales?
-Pisica a fost şi ea eutanasiată pentru că nu avem, aici, condiţii pentru feline.

Asta a fost povestea tristă a Doamnei Doctor şi a copiilor săi. Dumnezeu să le facă parte, la toţi, de fericirea Sa veşnică!

Maria, Borşăreasa

Moldovenii, dacă nu manâncă, măcar o dată-n zi, borş, nu se simt sătui. Borşul de fasole, borşul de barabule (cartofi) dar mai ales borşul de găină de ţară, dres cu ou şi smântână, cu tocmagi (tăiţei) făcuţi în casă, este mâncarea perferată în această parte de tară, lasată moştenire şi spre grijire de supuşii Voievodului Ştefan cel Mare şi Sfânt.

Oricât de pricepute ar fi bucătaresele, reuşita aceastui fel de mâncare, ciorbă, zamă sau supă cum i se mai spune prin alte locuri, depinde de un „secret", un „secret" care este ingredientul foarte important, numit, simplu, borş.

Borşul este un lichid acrişor, cu gust şi aromă specifice, ce se obţine prin fermentarea, timp de minimum o zi, a unui amestec, bine dozat, de tărâţe din grâu, mălai, apă, într-un recipient aşezat la loc călduţ.

Pe strada din cartierul muncitoresc în care am copilărit trăia, între alte câteva femei care făceau şi vindeau acest lichid, cea mai apreciată şi căutată borşăreasă care, se spunea, deţinea un secret al fabricării acestei licori. Era Maria Farcaş, o femeie simplă, catolică, mamă eroină, casnică, căreia, se pare, Dumnezeu îi încredinţase o reţetă de fabricare a borşului atât de râvnit de gospodine pentru a prepara ciorbele şi supele zilnice.

-Madam Farcaş, zi şi mie, dragă, ce pui mata în borş, de-ţi iese aşa de bun şi mirodinos? Umplu şi eu borş dar,

zău, că nu-mi iese aşa de bun, ca al matale! – îi spuneau femeile care cumpărau borş de la Fărcăşoaia, borşăreasa.
Maria le spunea, fără de vreo reţinere, gospodinelor curioase, reţeta care era, de fapt, reţeta ştiută de fiecare moldoveancă, din mamă-n fiică şi se jura că în afară de vreo crenguţă de vişin sau de busuioc, nu punea absolut nimic deosebit în borşul atât de căutat şi de apreciat. Să fi fost, oare, aroma şi gustul deosebite date de faptul că boşul stătea la fermentat într-o putină de stejar sau, poate, pentru că era „tras" într-un borcan din sticlă, imediat după ce prindea „tărie"? Era, cu siguranţă, o tehnologie respectată cu sfinţenie şi, după cum se vede, devenise, pentru Familia Farcaş, o afacere de succes.
Ţărani dintr-un sat catolic vecin oraşului Roman, soţii Maria şi Iojă Farcaş au venit la oraş o dată cu deschiderea, în 1960, a fabricii de ţevi. Iojă, bărbat zdravăn ca înfăţişare, bine clădit, un ţăran ceangău, simplu, cuminte dar ambiţios a parcurs, pas cu pas, drumul profesional de la muncitor necalificat până la mult râvnita meserie de laminorist. Ajunsese chiar şef de echipă şi fruntaş în întrecerea socialistă pe fabrică. Partidul i-a dat apartament la bloc şi, când numărul copiilor avea să treacă de cinci, acelaşi partid i-a repartizat două apartamente, la parter, faţă-n faţă, din care au putut face un apartament cu cinci camere şi două băi. În ciuda criticilor venite de la cei din jur, Maria nici că voia să se oprească din a aduce pe lume, la fiecare 2 ani, alt copil, devenind aspirantă a titlului, ce avea să-i

fie dat peste ceva ani, de mamă eroină. Vecinele, femeile din bloc, o mai dojeneau şi o întrebau care curioase, care răutăcioase:
-Madam Farcaş, dar ce le dai, dragă, de mâncare copiilor, cu ce-i îmbraci, cu ce le porţi de griji, cu ce-i ţi-i la şcoală, pe toţi? Aşa-i că vă ajută biserica? Popii dumneavoastră nu au copii şi nici neveste şi, precis că din ce câştigă, mai scapă şi la săracii, ca dumneavoastră!
-Da, de ce să mint, spunea Maria, mă mai ajută şi biserica, nu zic nu, dar cel mai mult au grijă de noi Domnul Isus şi Maica Sa Sfântă, Fecioara Maria! – le răspundea Maria borşăreasa, fără a le părea convingătoare. Alte femei îi spuneau:
-Madam Farcaş, da nu mai fă, dragă, atâţia copii, nu vezi ce greu este, în ziua de azi, să-i creşti? Eu am doar unul, bărbatu-meu e tot la fabrică, ca al dumitale, dar zău, dacă mă pot descurca cu banii! O să te secătuieşti de vlagă şi o să te-mbolnăveşti, cu atâtea sarcini şi naşteri, nu te gândeşti?
-Noi, catolicele, nu facem avorturi ca voi ortodocsele, le răspundea Maria şi, apoi, unde mănâncă doi, mănâncă şi al treilea. Se mai cresc, cum se spune, unul pe altul.
-O fi cum spui mata, doamnă Farcaş, dar văd că acuşi ajungi la al şaptelea copchil, nu la al treilea! Mai păzeşte-te, bre, nu fă anu` şi cârlanu`, zău aşa!
-La noi, la biserică ne spune că nu trebuie să ne ferim să rămânem însărcinate şi nici să ne refuzăm soţii, aşa că mă-ncred în voia lui Dumnezeu şi a Fecioarei Maria. Câţi

copii îmi va da bunul Dumnezeu, am să-i cresc pe toţi, cu voia şi prin mila Lui.

Şi avea dreptate doamna Farcaş, Dumnezeu îi dăduse acest dar de a face un borş nemaipomenit de bun şi gustos, căutat de gospodinele din cartier sau chiar din oraş. Cine nu ştia de borşăreasa pe pe strada cu blocurile muncitoreşti ale laminoriştilor? La uşa Farcaşilor era un buton de sonerie şi, sub el, scris, pe o bucată de carton, „pentru borş, sunaţi aici!". Apăsai pe buton şi, cât ai clipi, uşa apartamentului se întredeschidea doar atât cât o mână să poată să-ţi ia sticla şi banii pentru borş. După alte câteva minute, uşa, iarăşi, se întredeschidea pentru a ţi se oferi gustosul ingredient al ciorbelor şi supelor tradiţionale moldoveneşti. La uşa familiei Farcaş aproape că era pelerinaj, zi de zi. Cu siguranţă, din banii câştigaţi din această îndeletnicire copiii Farcaş puteau, dacă nu să trăiască îndestulat, măcar să fie în rând cu noi ceilalţi, copiii singuri la părinţi.

Dragostea soţilor Farcaş se putea vedea şi din felul protector cu care Domnul Iojă o purta, la braţ, în fiecare duminică dimineaţă pe drumul spre biserică, la Sfânta Liturghie. Îmbrăcaţi frumos, chiar elegant, el cu pălărie şi ea cu basma sau chiar cu pălărie, lăsând în urma lor o dâră lungă de parfum rusesc, păreau doi îndrăgostiţi deabia luaţi. Copiii lor purtau nume mai puţin obişnuite urechilor majorităţii, probabil luate din calendarul catolic, precum: Bernadeta, Pius, Francisc, Agneza, Tarciziu, Ludovic, Faustina... Erau, după cum am mai

spus-o, nişte copii obişnuiţi, fără a se deosebi, într-un fel sau altul, de marea majoritate a copiilor din cartier, devenind, peste ani, la rândul lor oameni responsabili.
Doamna Maria Farcaş avea o dorinţă, ca măcar unul din băieţii ei să ajungă preot. Se ruga Fecioarei în fiecare zi, încredinţându-se astfel că Sfânta Doamnă din Ceruri, Mama Marelui Preot Isus îi va împlini visul.
Maria a ajuns la bătrâneţe, trăind, alături de Iojă al ei, mulţi ani după ce fiul lor, Ludovic a fost hirotonit preot, înconjuraţi de mulţimea de copii, nurori, gineri, nepoţi şi strănepoţi.
Despre cum s-a făcut de a ajuns Ludovic preot, vă voi spune, cu ajutorul lui Dumnezeu, într-o altă povestioară.

Biroul “zero”

Au trecut cam mulţi ani de când ”oamenii muncii” se cutremurau de existenţa, în fiecare fabrică sau instituţie mai mare a biroului zero, nume care răspândea teamă tuturor celor care primeau sau auzeau de vreo chemare, acolo.

De obicei, cu inima la gât, băteai la uşa biroului cu pricina de unde-ţi răspundea o voce fermă care, ca şi cum te-ar fi văzut prin uşă, te întâmpina pe nume, înainte de a o deschide cu sfială şi a te vedea la faţă, cu: “Poftiţi tovarăşul..., intraţi, luaţi loc, vă rog!” Era securistul fabricii, un om cumsecade la prima vedere, îngrijit, îmbrăcat la costum, cu o mină voioasă, destinsă. De cele mai multe ori discuţia începea cu întrebări banale, fără vreo legătură cu “procesul de producţie” de genul “Ce mai faceţi, cum o mai duceţi, etc.?” După acest preludiu, scotea tacticos din servieta de piele din dotare, în fapt adevăratul său birou portabil cu cele trebuincioase muncii sale “intelectuale”, un caiet din care începea, cu tact să-i răsfoiască, cu grijă paginile, probabil să ajungă la vreun capitol anume al însemnărilor sale care priveau activitatea mea profesională sau, mai degrabă să ajungă la partea din caiet atribuită persoanei mele. Şi începea:
-Tovarăşul .... este adevărat că în data de...., la ora.... dvs. aţi refuzat să vă implicaţi în activitatea de producţie privind.... şi că aţi spus că....?

-Da, aşa este dar să ştiti că în fapt lucrurile stau altcumva...Da, mi-aduc aminte că am spus asta, că nu doresc pentru că...dar să ştiţi şi se poate verifica, producţia nu a avut de suferit, planul a fost înfăptuit, chiar depăşit!

-Tovarăşul... deci recunoaşteţi că este adevărat, ce vă mai ascundeţi, aţi spus, sau nu că...?!

După care, începe să-mi citească, tot din caietul cu pricina:

-Dar în ziua de..., la ora.... este adevărat că nu v-aţi achitat de sarcinile de serviciu şi aţi mai şi spus că.... ?

Cu sângele urcat în partea superioară a corpului, cu tâmplele zvâcnind, trecându-mă transpiraţii peste transpiraţii încerc, din nou să explic ce a fost de fapt, că nu aveam cum să-mi mai aduc aminte ce făcusem şi spusesem în ziua şi la ora de mult trecute. Încercam totuşi să dau o explicaţie plauzibilă în apărarea mea, să-mi demonstrez loialitatea faţă de procesul de producţie şi instituţie. Aduc argumente, spun că lucrurile sunt interpretate eronat şi tendenţios, că nimic nu este adevărat din ceea ce mi se impută. Încerc chiar să mă autoironizez şi să spun că poate felul meu "mai altcumva" de a fi, lasă impresia unora că sunt rău intenţionat, prea voluntar sau arogant, ironic, că nu mă conformez regulilor din instituţie dar că de fapt intenţiile mele au fost şi sunt sincere, bine intenţionate, conforme cu cerinţele şi obiectivele trasate de partid, de către tovarăşul N. C . Pledoaria mea pro domo, construită cu

mari cazne pentru a demonstra tovarăşului de la Securitate că niciodată, nu mi-a trecut prin cap vreun gând de a submina economia socialistă sau de a influenţa negativ colectivul de muncitori din subordine par să-l fi convins, dacă nu total măcar a fost, pentru el o misiune îndeplinită cu bine, despre care avea să facă şi un raport scris, superiorilor săi. (Acest raport l-am găsit, peste ani în dosarele de la CNSAS şi l-am postat pe Internet)

Discuţia pe teme de producţie este încheiată. Este închis şi caietul şi pus bine în servieta de serviciu, timp în care tovarăşul mă încurajează să muncesc în continuare cu abnegaţie spunându-mi că organele ştiu multe despre mine, anume că sunt un om corect, că secţia pe care o conduc are mari responsabilităţi în programul nuclear de la Cernavodă, că se mai ştie că sunt un inginer bine pregătit chiar dacă, câteodată par mai ciudat, că "organele noastre ştiu să facă o corectă judecată asupra a tot ce se întâmplă în fabrică". Nu mă simt flatat, mai degrabă uşurat şi prind curajul să dau o replică la caracterizarea care mi s-a făcut, spunând :

-Vedeţi dvs. eu, dintotdeauna am fost un sensibil, mai cosmopolit ce-i drept şi mai religios decât cei din jurul meu... poate de asta par a fi, câteodată un ciudat."

Răspunsul primit a fost stupefiant:

-Ştim, ştim tovaraşe... că dvs. mergeţi des la biserică, că aveţi legături cu diverşi preoţi catolici dar că vă preocupă şi cosmosul, asta chiar că nu o ştiam!

O ridicare bruscă de la birou, un pas doar spre uşa micii încăperi, o mână-ntinsă cu urări de noi realizări în producţie - semnalul pentru mine că sunt liber şi pot să plec!

O dată ieşit la aer, pe drumul spre secţia de tratamente chimice speciale pentru ţevi inoxidabile, văd grăbit, intersectându-mă un alt coleg, transfigurat de emoţii şi de gânduri interioare. Alerga la o întâlnire importantă, pe drumul tocmai parcurs de mine, la biroul zero. Din păcate ajuns acasă, zile şi nopţi mintea mea nu înceta a da filmul înapoi cu cele petrecute în biroul zero, de a reinterpreta replicile, de a-mi reconstrui şi iarăşi reconstrui discursul, într-un dialog fară de sfârşit care se repeta, repeta. Urmau coşmarurile nopţii cu ce ar putea să mi se întâmple dacă...? Urmau suspiciunile faţă de colegi şi cunoscuţi, cum să fac ca producţia de ţeavă de nichel să se ridice la calitatea cerută de beneficiar.. dar dacă totuşi, se întâmplă să nu fie bine? Din păcate, nu întotdeauna capul meu a fost destul de puternic şi ascultător voinţei mele de a pune frâu acestor frământări. Frica, frustrările, obsesiile provocate de un sistem poliţienesc ce purta câteodată şi mănuşi elegante de catifea m-au erodat şi am încercat diverse refugii.... refugii care, de cele mai multe ori s-au dovedit a fi false ascunzători din calea privirilor indiscrete pentru că, parafrazându-l pe poetul Dan Deşliu: Securitatea, asemenea partidului comunist, “e-n toate, e-n cele ce sunt şi-n cele ce mâine vor râde la soare...”

Până aici, ..."a fost odată". Ce este acum? La atâta vreme distanţă, mai zilele trecute, am avut parte să retrăiesc acea experienţă a biroului zero, să fiu zguduit, din nou de aceleaşi simţăminte, să văd, în carne şi oase fantoma Securităţii. Toate acestea s-au întruchipat de data aceasta într-o prestigioasă instituţie de cultură în care-mi câştig pâinea de peste 16 ani, în Anul Domnului 2011, ziua miercuri, data 23 martie, ora 13, trecute fix...

Am avut, ceea ce se cheamă un "deja vu" , a fost ca într-o nuvelă fantastică de Eliade când, deschizând o uşă m-am reîntors în timpul coşmarurilor mele de tinereţe, intrând, din nou în acel birou zero.

O uşă deschisă doar şi...iată, revăd încăperea sobră, strâmtă cu un simplu, vechi birou gol, două scaune şi, în faţă... "securistul" Nu mi se permite să vorbesc, sunt invitat să ascult doar. Este scos acelaşi caiet din care mi se citesc acuze, acţiuni, replici, mi se fac procese de intenţie, se spun zile, date, ore... Mai mult decât în vechiul caiet de odinioară, remarc de data aceasta, ca element de noutate şi provocări, subtil construite. În faţa mea însă, acelaşi personaj binevoitor care-mi vrea, declarativ, numai şi numai binele, să mă ajute dezinteresat şi care face, ceea ce face, numai şi numai pentru ridicarea prestigiului instituţiei căreia îi este profund ataşat, cu toată fiinţa. Sunt făcut să pricep că o neînţelegere a cum stau lucrurile ar putea, la o posibilă, viitoare selecţie pe criterii irefutabile să cad din nou în braţele baubaului care este "lista de disponibilizare a lui

Boc" sau, în cel mai bun caz "detaşarea la o altă muncă". Mi se sugerează că ar trebui să adopt o atitudine cooperantă şi înţelegătoare, de supunere necondiţionată, care va duce implicit la o convieţuire fără probleme, benefică ambelor părţi.

-Domnule nou securist, pe bune, acum, nu mai pot înghiţi asemenea atacuri din partea nimănui! Sunt sătul, m-am hrănit ! Doresc să muncesc, cei câţiva ani pe care sper să-i trăiesc până la pensie, într-o ţară civilizată, într-o instituţie în care greşeala sau derapajul de la regulamete sunt judecate şi sancţionate după un cod al muncii valabil pentru toţi, inclusiv pentru judecători nu numai pentru supuşi iar recompensele pentru abilităţile profesionale să fie distribuite după criterii de evaluare recunoscute şi transparente. Îmi doresc ca într-o instituţie de excepţie, de cultură deviza să fie "non multa sed multum". M-am săturat de anii luminoşi când ni se impuneau norme de producţie, lucrul la banda rulantă, să mă fac că lucrez de dragul ocupării "timpilor morţi" sau să nu "mă vadă şefu` că stau", mimarea admiraţiei pentru conducătorul care le ştie pe toate, care este înţelegător cu imprefecţiunile şi greşelile supuşilor, căruia trebuia să-i arătăm credinţă, într-o admiraţie oligofrenă numai ca să ne fie cald şi bine. Dacă nu ştiaţi, sunt instituţii unde angajatorul nu cere angajaţilor săi să dea din mâini ca nişte automate, 8 ore din 8 ore, ci să facă o muncă ce nu poate fi prestată de roboţi şi nici chiar de calculatoarele cele mai sofisticate. Posibil ca excesele dvs. de autoritate

vin dintr-o dragoste sinceră faţă de instituţia în care profesaţi. Recunosc, îmi lipsesc aceste valenţe sentimentale şi, mai recunosc, încă, niciodată nu am fost îndragostit lulea de ţară, sentimente pe care securiştii le-au clamat şi încă şi le mai strigă-n gura mare pe străzi şi astăzi.

După atâta vreme, în pofida faptului că memoria nu este punctul meu forte, numele securistului întreprinderii din anii `80 îl mai ţin încă minte dar, din considerente personale, acum este şi Marele Post al Învierii Domnului pot spune doar: Dumnezeu să ne ierte, pe toţi!

Cât despre "securistul de serviciu" de astăzi, de la noul birou zero sper să realizeze ridicolul situaţiei în care s-a pus readucând, cel puţin în memoria celor mai în vârstă decât domnia sa, metodele odioase, de tristă amintire ale Securităţii. Nu te poţi năpusti peste o persoană trecută de treisferturile vieţii sale, erodată de viaţă, suferindă cu tot arsenalul din dotare. "Noblesse oblige" zice un dicton sau, mai pre vorba noastră se spune despre persoanele care-şi poartă frumos spiritul şi omenia că sunt: "un domn, sau o doamnă sau chiar un boier!"

Acest birou cu numărul zero era o cameră mică, sărăcăcioasă spre o sobrietate rece, ca locaţie apropiată de serviciul de cadre. Mobilierul: o masă simplă pe post de birou, fără de vreo hârtie sau altceva pe ea, un scaun în faţa acesteia, aşezat la ceva distanţă. Pe perete, în faţă nelipsitul portret al odiosului. O dată primită invitaţia pentru biroul zero, până acolo te treceau toate sudorile,

timp în care mintea încerca să refacă existenţa ultimelor zile, săptămâni, luni... “Ce am făcut oare, de ce sunt chemat de securist?” Până la locul cu pricina, “omul muncii” nu înceta în aşi face şi reface discursul de apărare în faţa calomniilor, turnătoriilor, exagerărilor voit rău intenţionate sau al şantajelor, inclusiv emoţionale. Ei, securiştii “ştiau totul”, se considerau şi “psihologi”, cunoscători ai locurilor cele mai ascunse, chiar intime ale sufletelor interlocutorilor şi victimelor lor.

Divorţ, în stil naţional

Ne-am reîntâlnit, întâmplător, după exact 30 de ani, pe facebook. Mi-a spus că este disperată, că se simte inutilă, în plus, pe această lume. Soţul tocmai a părăsit-o pentru o altă femeie, mai tânără. Singurul copilul a plecat, deîndată ce a terminat facultatea, să-şi caute norocul în lume, cum fac, de vreo doăzeci de ani încoace, mai toţi tinerii dezamăgiţi de specificul naţional.

O ştiu ca pe o fată deşteaptă şi foarte frumoasă, cu mult succes la colegii mei cei mai arătoşi şi deştepţi printre care, din păcate, eu nu mă număram. Nu ştiu dacă aş mai recunoaşte-o, faţă către faţă, dar presupun că a devenit o doamnă distinsă, încă frumoasă, cu acelaşi şarm pe care-l avea în facultate şi încă cu lipici la bărbaţi.

Îmi povesteşte din viaţa ei de după repartizarea în producţie, în 1981 şi, mă întreabă, dacă o mai iubesc? Nu ştiu ce să-i răspund, percep întrebarea mai degrabă ca pe o glumiţă de circumstanţă, chiar ca pe o răutate.

Conversaţia noastră alunecă încetul, cu încetul în prăpastia disperării sau, vorba ilustrului nostru filosof, urcă „Pe culmile disperării". Aproape că nu mai înţeleg nimic din ce spune, o simt însă că este într-o mare depresie sufletească.

Ca o concluzie, îmi scrie, în căsuţa de chat de pe facebook, că a luat hotărârea să se sinucidă şi că o va face imediat.

Nu ştiu ce să cred dar, mai ales, ce să fac? Îmi trec prin cap poveşti cu oameni salvaţi de la moarte, după ce au postat pe reţele de socializare asemenea anunţuri lugubre. Să sun la 112, la poliţie, la serviciu?

Nu sunt, nici pe departe, psiholog dar încerc, ca un diletant, psihodrama. Supralicitez.
Îi spun că o înţeleg perfect, că o aprob şi că-i susţin alegerea dar, să aibă grijă, să folosească o metodă de autoeliminare din această viaţă care să meargă la sigur. Altcumva, dacă va eşua, va trebui să o ia de la capăt şi va avea tot oprobriul celor din jur. Îi povestesc din experienţa mea de practică la secţia de terapie intensivă, ca elev la şcoala postliceală de asistenţi sanitari, când sinuciderile eşuate aduceau şi mai multe suferinţe fizice şi psihice.
La cele scrise mai sus de mine, răspunsul ei a fost precum Niagară care se prăvale în hăuri.
-Esti un prost, un nebun, etc., etc! Cum poţi să-mi spui mie toate astea, că nu trebuie să dau greş, da nu-ţi e ruşine obrazului?
Îmi spun, în sinea mea: „Aha, hai c-a mers!” O uşoară incertitudine mă cuprinde, totuşi: „dacă o va face?”, „dacă chestia cu sinuciderea, nu a fost decât un mişto?”.
Câteva zile, tăcere, aşteptare. Într-un sfârşit, fosta colega de facultate îmi răspunde, printr-un mesaj pe facebook, că e bine, că a reflectat asupra vieţii şi că şi-a schimbat, total, planurile. Nu se mai sinucide pentru că iubeşte şi este iubită, din nou. A întâlnit un alt bărbat, mult mai tânăr ca ea, care i-a restabilit echilibrul pierdut, după divorţ.

Floarea

Ca să ajungă la târg, Floarea se pregătea de cu seară. Câteva ouă într-o legătură făcută dintr-o basma, o găină din cele mai grase, branză proaspătă şi untul, pe care-l zbătea în putinei chiar înainte de a pleca, la revărsatul zorilor.

Cele două coşuri din papură împletită erau legate cu o cordică şi puse când pe un umăr, când pe celălalt. Vara umbla desculţă, iarna în opinci cu obiele. Trebuia să meargă, pe jos, preţ de aproape 25 de km tăind-o, de-a dreptul, prin pădurea de la marginea satului. Nu arareori vedea ochi scânteietori, sau simţea foşnetul sălbăticiunilor prin tufişurile ce mărgineau cărarea. Dacă se făcea de întâlnea vreo căruţă cu megieşi ce mergeau şi ei la oraş, drumul era mai puţin ostenitor.

Acasă, Floarea avea şase guri de hrănit: patru fete şi doi băieţi. Omul său era dogar de putini şi poloboace aşa că toate treburile gospodăriei erau pe capul Floarei. Copiii aveau trebuinţă de o haină iar de sărbători, la Paşte sau Crăciun, trebuia pus şi ceva mai bun pe masă, mai deosebit. Cu banii câştigaţi de Iordache, aşa-l chema pe bărbatul Floarei, cu greu putea face faţă nevoilor gospodăriei. De aceea, de două ori sau chiar şi de trei ori pe săptămână trăgea o fugă la târg să mai facă un ban.

Pe uliţa dinspre piaţa mare a urbei, la primele ore ale dimineţii stăteau, de o parte şi de alta, orăşeni şi orăşence care cercau să prindă marfă la un preţ mai bun. Tocmeala se făcea direct pe caldarâm. Găina era „cântărită" în mâini, printr-o repetată legănare în sus şi în jos, suflată la târtiţă sau căutată de ouă. Începea tocmeala. Niciodată preţul cerut nu era şi cel de pe urmă.

Floarea era bucuroasă să-şi vândă produsele înainte de a ajunge-n piaţă pentru a se întoarce acasă, degrabă, la ale sale.
O clientă constantă a Floarei era o familie de comercianţi evrei cu prăvălia deschisă la strada pe care se făcea intrarea în oraş, dinspre satele aşezate pe dealurile apropiate. În dugheana domnului Iţic Marcu puteai găsi orice aveai trebuinţă: căpăţâni de zahar, untdelemn, sare, chiper, roşcove, bumboane, scrâmbie sărată, măsline la butoi, gaz de lampă, aţă, ace, etc.
Dis de dimineaţă doamna Rifca Marcu, şedea în pragul uşii prăvăliei şi măsura, cu priviri curioase, zecile de ţărani pe jos sau în căruţe care veneau, cu marfă, la târg. De cum o vedea pe Floare aceasta-i striga:
-Ce faci Floareo, ce ai în paporniţe, azi?
-Iaca ce să am cucoană, nişte ouă, o bucăţică de unt, brânză, nişte nuci, niscai gutui de astă toamnă şi două orătănii din curte.
- Ia pofteşte de intră Floareo, să vedem găina!
În spatele prăvăliei, cu intrare direct din aceasta, era bucătăria familiei Marcu. O încăpere mare cu sobă cu plită şi un pat învelit în scoarţe de lână ce se prelungeau până pe perete. Pe pat, aşezate frumos, în picioare, câteva perne mari din puf de gâscă. Pe jos, peste podeaua vopsită în maron, preşuri de cordele frumos învrâstate în culori vii, de la roşu para-focului la verde brotaciu.
Floarea se aşează pe pat, lângă plita încinsă a sobei pe care stăteau câteva oale şi, în faţa cucoanei desface, pe pat, legătura cu ouă proaspete luate, chiar înainte de plecare, din cuibar.

Ouăle se rostogolesc unul căte unul şi doamna Marcu începe să le numere, două căte două, trăgându-le uşor spre ea:
-Două, patru, şase, opt, zece... Dintr-o dată Floarea sare, ca arsă:
-Da bine bre madam da cum numeri mata ouăle? Când iei câte două, când tragi spre mata câte trei ouă! Se poate!?
-Ei, lasă Floareo că ţi-oi întrece şi eu în prăvălie că ştii că nu suntem oameni răi cu sufletul.
-Ştiu, ştiu cucoană. Domnu Marcu de atâtea ori mi-o dat şi pe datorie că deh, Sfintele Paşti şi Crăciunul nu aşteaptă, iară copchiii nu ştiu de ai sau nu ai de cozonac sau de bumboane.
-Da o bucăţică de unt nu ai adus Floareo?
-Ba, cum de nu! Floarea scoate un boţ de unt înfăşurat în foi de viţă de vie pe care-l dă doamnei Marcu. Aceasta, tacticos, desface foile şi, gustând, spune:
-Floareo e bun dar e prea alb, nu e galbin şi gras cum îi place omului meu Iţic.
-Ei, dacă nu-i bun acu, o fi bun data viitoare când mi-o făta juninca cea tânără. Tocmai ce-am dat-o la buhai. Răspunde, ţâfnos, ţăranca.
La vreme de toamnă sau iarnă, pe zloată, Floarea este chemată înăuntru de doamna Marcu ca să-şi usuce, la sobă, obielele care iau apă prin opincile de de porc devenite prea mari la umezeală. De se întâmplă să fie sâmbătă, Floarea este rugată să facă focul în soba soţilor Marcu sau alte mici servicii gospodăreşti. Este ziua sfântă a Şabatului când prăvălia este închisă şi când soţii Iţic şi Rifca Marcu sunt, parcă, mai puţin agitaţi, sunt mai buni şi binevoitori, sunt mai altcumva.

Ştiind acum că domnului Iţic îi place numai untul gras de culoare galbenă, Floarea, înainte de a-l scoate din putinei, sparge câteva ouă cu al căror gălbenuş auriu va drege culoarea untului atât de apreciat de către acesta.
Floarea a fost bunica dinspre mamă. A murit în plină putere, prin anii `70, la vârsta de 96 de ani, în urma unui accident banal.

Marinică a lui Nătăloiu

Natalia a fost o fată sărmană, retrasă şi cuminte, poate prea cuminte. Cu toate acestea, în sat, nu era întrebată de nici un flăcău ba, mai mult, unii o luau în râs pentru că era mai slabă la minte.

Voinicuţă dacă nu chiar grăsuţă, cu un chip bucălat, cu două mere în obraji, Natalia îşi purta părul împletit în două cozi groase şi lungi ce curgeau până aproape de brâu, legate, la capete, în două funde mari, roşii. Purta catrinţă frumoasă, învrâstată cu culori vii peste o cămeşă albă din pânză de in, frumos cusută cu flori la poale, maneci şi piept. Tot timpul avea pentru oricine-i ieşea în cale o vorbă bună şi un zâmbet de bunăvoinţă. Cu toate acestea, cei de seama ei şi nu numai, o chemau cu numele Nătăloiu şi, îi mai spuneau, când venea vorba despre ea, proasta satului.

Natalia nu le lua în seamă vorbele de ocară şi, ca să-şi petreacă zilele, bătea pe la porţile femeilor măritate, la acelea care o primeau cu îngăduinţă şi bunăcuviinţă. Cam pe la vremea prânzului, în zilele scurte de iarnă, iacă şi Natalia bate la uşa bordeiului Floarei lui Iordache dogarul.

E vremea scărmănatului de lână şi cânepă, al torsului şi ţesutului de pânză de casă. Se face de ora mesei şi Natalia, care deabia aştepta momentul, este poftită să ia o îmbucătură din mâncarea care, de dimineaţă borborosea, într-o oala de lut, pusă-n gura sobei.

Mămăliga e gata şi se răstoarnă din ceaun pe fundul mare, rodund din lemn de tei. Cu o aţă, păstrată legată de unul din picioarele mesei, este tăiată în porţii mari de mămăligă galbenă şi vârtoasă. În mijlocul mesei, stă plin, un blid mare cu mâncarea de fasole, din ulcica pusă de cu zori la fiert. Alăturea, bucăţi de curechi murat şi moare acrişoară. Fiecare primeşte o lingură de lemn, o bucată de mămăligă şi, pe rând iau, cu mai multă sau cu mai puţină sfială, lingură după lingură din fasole şi bucăţi de varză murată.

Natalia nu aşteaptă de două ori chemarea la masă. Este cea mai mare bucurie pentru ea să audă că este îmbiată cu dragoste, că este cineva căruia îi pasă şi de ea, că i se spune pe nume:

-Hai, fă Natalie, ia o lingură, şăzi pe scaun şi dă-te, cu noi, la masă!

Anii au trecut şi Natalia nu şi-a schimbat obiceiul de a bate, zi de zi, pe la porţile acelor gospodari care-i arată omenie şi respect.

Într-o zi, Floarei, căreia Natalia îi devenise o prezenţă aproape familială, i se păru că ceva, ceva s-a schimbat în felul acesteia de a arăta şi de a se purta şi o întrebă direct, aproape răstit:

-Fă, Natalie, fă, da` nu cumva-mi eşti borţoasă, că prea ai crescut în pântece?

-Da, ci spui mata leliţă Floare? Zău, aşa, mă faci să mor de ruşine. O fi de la fasolea care mă borhăie prin maţe, de m-am unflat aşa, ia!

Nu peste multă vreme, în sat, s-a împrăştiat vestea că „Nătăloiu, proasta satului, a fătat un băiet pe care-l chiamă Marin.”
Lumea, care este ca lumea, a început să şuşotească:
-Da, oare, cu cine l-o fi făcut, cine şi-o fi pus mintea cu proasta?
-Să fie văcarul satului, sau poate dascălul sau poate chiar popa despre care tot satul ştie că-şi bate preoteasa de doarme noaptea în coteţ, cu găinile!?
Nu trecu multă vreme că Natalia, de astă dată cu pruncul subsuoară, reîncepu a colinda pe la casele megieşilor care au omenit-o, i-au arătat dragoste şi înţelegere.
Marinică era un copil tare frumos şi voios. Creştea precum un Făt frumos şi, să fi avut la vreo trei anişori, când stătea în poalele mă-sii cu o bucată de mămăligă într-o mânuţă şi, din când în când, căuta ţâţa cu lapte din care trăgea cu nesaţ. Erau, amândoi, parcă, coborâţi dintr-o icoană renascentistă, cu Fecioara şi pruncul.
Oricâte încercări s-au făcut în sat de a o face pe Natalia să spună cine era tatăl lui Marinică, nici că s-a lăsat înduplecată sau păcălită. Pentru ea era nu şi nu, că nu ştie nimic şi că să-i lase lumea-n pace şi pe ea şi pe Marinică al ei.
Anii au trecut peste sat. Lumea s-a schimbat şi a uitat, de mult, poveştile celor doi, mamă şi fiu. Care s-au dus la cele veşnice, care şi-au forţat destinul, au lasat satul cu tot dorul lui şi s-au făcut orăşeni. Printre aceştia din urmă şi Marinică care şi-a părăsit baştina pentru o viaţă nouă,

la oraş, în anii de industrializare forţată ai deceniului şase, din veacul trecut. A făcut o meserie la o fabrică metalurgică şi a primit casă de la partid, la bloc. S-a însurat, a avut copii dar, nu şi-a uitat o clipă mama, rămasă singură, acasă, în sat, căreia i-a purtat de grijă cum numai un fiu iubitor şi recunoscător o poate face.

Ajunsă la vârsta senectuţii şi a neputinţelor, Natalia a fost luată să trăiască alături de Marinică, la oraş. Aici, a trecut în lumea celor drepţi înconjurată şi plânsă de băiat, noră şi nepoţi.

Nu ştiu dacă Marinică mai trăieşte încă, dacă da, să aibă peste optzeci de primăveri iar dacă nu mai este pe acest pământ, cu siguranţă se află, alături de mama sa scumpă, în bucuria şi lumina din împărăţia Tatălui Ceresc.

Întoarcerea Fiului Risipitor

Obosit şi decepţionat de atâtea căutări sincere, eşuate, mi-am zis că a venit timpul să mă întorc acasă.
Postul Sfintelor Paşti în Biserica Ortodoxă este un post foarte aspru şi lung dar nu imposibil de ţinut. Săptămâna Mare este prilejul potrivit de a te apropia, cu căinţă, de casa Tatălui. Am ales una din multele mănăstiri care înconjoară oraşul, la care vieţuieşte un tânăr părinte, călugăr ortodox, recomandat a fi un vrednic şi citit teolog.
Pe pridvorul casei cu chilii aşezate de jur, împrejurul Sfintei Mănăstiri, o mulţime de oameni. Femei, bărbaţi, mai tineri sau mai puţin tineri, toţi în aşteptarea mărturisirii şi iertării păcatelor pentru Sfânta Cină a Domnului.
Îmi vine, după o lungă aşteptare, rândul. Intru într-o încăpere, destul de spaţioasă pentru o chilie. Este o odaie cu pereţii acoperiţi, de jos până-n tavan, de rafturi cu multe, multe cărţi, biroul şi calculatorul, patul deasupra căruia stau scoarţe naţionale, frumos colorate şi multe, foarte multe icoane. Candela, abia pâlpâind din faţa chipului Maicii Domnului dar şi lumina de afară uşor obturată de muşcatele aşezate în mica fereastră ce dă spre cerdac, fac ca misterul şi solemnitatea momentului să fie şi mai mari. Mi se întinde o cruce din lemn, frumos sculptată, pe care o sărut, la fel şi mâna părintelui. Sunt întrebat cum mă cheamă şi, după ce acesta ia loc, pe un

scaun, sunt invitat, la rându-mi, să iau loc. Cum nu mai văd vreun alt scaun prin preajmă, intuiesc că trebuie să mă aşez, în genunchi, pe pernuţa aşezată în faţa scaunului părintelui. Cu patrafirul peste capul meu, părintele Pafnutie (aşa am să-i spun aici), îşi începe chestionarul mântuitor.

- Frate Gheorghe, de când nu te-ai spovedit?

- Părinte, cam câţiva ani să fie. Am neglijat şi, nu ştiu de ce, dintotdeauna, nu mi-a plăcut dar, totuşi, am făcut-o.

- Mergi la biserică, frate Gheorghe?

-Da, în fiecare duminică şi la sărbători.

-Înjuri, blestemi?

-Nu, niciodată nu am înjurat şi nici nu am blestemat.

-Te rogi, frate Gheorghe?

-Da, mă rog părinte, în fiecare zi.

-Faci fapte de milostenie?

-Da, fac. Familia îmi reproşează, chiar, că-mi dau, aproape, tot venitul, săracilor.

Dialogul continuă cam în aceiaşi tonalitate. La final sunt întrebat la ce biserică m-am împărtăşt, ultima dată? Spun că în Biserica catolică unde, înainte de 89, am fost călugăr, frate franciscan, în catacombele comuniste.

Părintele face o pauză mai lungă după care, începe să-mi ţină o adevărată lecţie de istorie a bisericii şi de dogmatică.

- Frate Gheorghe, la 1760, Generalul catolic Bukow a distrus cu tunurile peste 150 de biserici şi mănăstiri ortodoxe româneşti. Noi, Ortodocşii am fost persecutaţi,

schingiuiţi, judecaţi, executaţi, şi aproape toate Bisericile noastre au fost confiscate de catolici. În Transilvania zac moaştele a mii de călugări români omorâţi de diabolicul personaj Bucow, din ordinul Mariei Tereza, pentru a ne impune catolicismul, cu forţa.

Continuă aducându-mi argumente teologice ce susţin „ereziile catolice" şi împotriva ecumenismului. Filioque, Imaculata concepţiune, Infailibilitatea Papei, Purgatoriul toate aceste dogme catolice îmi sunt demontate, rând pe rând. A început să mă treacă săgeţi prin şale iar genunchii aproape că nu-i mai simt, de amorţiti ce sunt. Mă rog lui Dumnezeu, în gând, să se sfârşească, o dată, mai repede, spovada, chinul.

Dau să mă ridic, la o virgulă din prelegerea părintelui în apărarea ortodoxiei. Intuind că nu mai am răbdare să suport tortura teologică la care mă supune, cu aceiaşi bunăvoinţă pe chip, cu voce blândă, părintele Pafnutie îmi spune:

-Frate Gheorghe, păcatul apostaziei, al lepădării de la dreapta credinţă este mare şi de neiertat. De aceea, nu-ţi pot da dezlegare pentru Sfânta Împărtăşanie. Cu căinţă în suflet şi pocăinţă, ne revedem la anul, pe vremea asta. Doamne ajută, frate Gheorghe!

Plec descumpănit şi trist că, din păcate, revenit acasă, ca un fiu mai mic, risipitor, nu mi-a ieşit în întâmpinare tatăl, ci fiul cel mare din parabolă.

Moş Chiriac

Săcăleni este un sat cu oameni simpli, săraci, nu în cale afară de gospodari dar cu o inimă mare, sinceră şi bună. Baştina este aşezată între două dealuri, pe albia pârâului Bârlăzel. Un deal este împădurit în timp ce celălat este pleşuv, ros de ploi după ce copacii i-au fost tăiaţi, cu multe zeci de ani în urmă. De agricultură nu poate fi vorba. Fiecare gospodar îşi seamănă bucata de popuşoi, pune puţină vie, niscai legume şi, cam atât. Un porc, o vacă, câteva oi. Se mai cultivă cânepa care se pune la topit în mici acumulari făcute pe lungul pârâului, din care se fac fuioarele de buci, din care ţărăncile torc firul gros şi aspru de cânepă. Vopsit, va deveni, iarna, la războiul de ţesut, frumoase ţoale învrâstate care vor acoperi patul de scândură peste care şade, drept saltea, un strat de paie sau fân.

Vara, în luna lui cuptor, oamenii dorm afară, pe prispă, înveliţi, spre dimineaţă când se face răcoare, de vreun lat de ţolică.

-Una, două, trei.... o sută, două sute...

-Ce şoşoteşti acolo? Ia, închide ochii şi dormi!- îmi zice bunica, Floarea.

-Număr stelele, bunico! Oare câte stele sunt pe cer?

-Nu ştiu dar ia, rogu-te, nu mai număra stelele că nu e a bine!

Am adormit cu ochii la cerul înstelat. În urechi simţeam puternic un refren mereu repetat al greierilor fără de

somn. Din depărtări se auzeau câinii şi câte un urlet de lup, din pădure. Înainte de a se face ziuă, din poiată, se auzeau cei doi cocoşi făloşi care se luau la întrecere cu ceilalţi ai vecinilor. Mă întorceam pe o parte pentru a-mi continua somnul când, Floarea se ridica de pe prispă şi-şi începea ziua de muncă. Adăpat vaca, dat drumul la găini, plivit prin grădină.

Într-o zi, când nici nu apucaseră cocoşii să cânte a treia oară, aud un strigăt a jale, puternic, de femeie care acoperi tot satul:

-De ce te-ai dus şi m-ai lăsat? Of, of, draga mea Bălană! Aoleu şi vai de mine! Ce-o să mă fac, făr` de tine, draga mea!?

Floarea sări ca arsă şi-mi spune:

-E Catinca lui Gheorghe! Boceşte! Stai cuminte că vine bunica numaidecât!

Floarea sare de pe prispă şi, desculţă trece prin grădina lui moş Chiriac şi de acolo mai departe, tot prin grădină, ajunge, cât ai clipi, la Catinca. Nu trece multă vreme şi bunica Floarea revine la căpătâiul meu şi-mi zice, ca să mă liniştească:

-Ei, nu-i nimic, ia şi te culcă, la loc! A murit Bălana, vaca Cantinchii a lui Gheorghe şi o boceşte. Aşa e la ţară, la noi, mamaie! Plângem şi după animalele care se prăpădesc de lângă noi.

Bocetul acela al Catinchii mi-a rămas până astăzi, în suflet. Era durerea omului sărac căruia i se ia şi ultima speranţă în mai bine. Era strigătul de neputinţă în faţa

morţii. Copilul din mine înţelegea, atunci, că moartea este ceva rău, foarte dureros de care nu te poţi feri când este menită să vină în casa cuiva.

Înainte de amiază apare în bătătura ogrăzii Moşul Chiriac, vecinul Floarei care poartă într-un coştei de hârtie câteva ouă.

-Fă Floareo, iacă am găsit, în grădină, la mine, nişte ouă lepădate de vreo găină, de-ale tale. M-am gândit, ca să nu-mi fie socotit drept păcat, să ţi le aduc.

-Ei, măi Chiriac, da poate or fi ouă de la găinile tale! Şi, apoi, ce păcat să fie dacă găinile mele s-au lepădat în grădina ta? Sunt ouăle tale!

Moş Chiriac a fost cândva ciobanul satului. Acum, la stâna de pe dealul pleşuv, locul i-a fost luat de Lazur, singurul său fecior. Nevasta-sa, Zanfira, a murit de tânără de tuberculoză, la plămâni. De atunci o plânge şi oftează cu jale când vine vorba de Zanfira.

-D`apoi de-acuma e cam timpul să mă duc la Zanfira, fă Floareo. Am visat-o, aseară, că parcă mă mustra dacă, nu cumva, piscuiţii care i-am dat de pomană, de sufletul ei, nu erau de post?

-Ei lasă măi Chiriac că nu s-o supăra Dumnezeu din Ceruri dacă biscuiţii nu au fost de post! Mai îngăduie şi El că de aceia-i Dumnezeu! Ia-mi pofteşte, `neata, la masă, că acuşi se face de amiaz` şi mămăliguţa e gata!

Floarea scoate din casă măsuţa cu faţă din lemn alb, de tei şi o aşează sub bolta de viţă de vie. De o parte şi de alta a mesei pune două băncuţe peste care întinde două

ţoale de cârpe. Pe plita de sub şopron, pe un foc ce mistuie cu zgomot gătejele aduse de la pădure fierbe, într-un ceaun, mămăliga mestecată de Floarea cu un făcăleţ. După ce mămăliga se leagă, mai aşteaptă ceva timp până aceasta devine vârtoasă şi nu mai scoate bulbuci. Cu o mână, înfăşurată într-un ştergar, trage de pe plită ceaunul iar cu cealaltă mână ia de toarta acestuia şi răstoarnă pe masă, la mijloc, mămăliga aburindă, mare, rotundă.

De la piciorul mesei desface o sfoară de in şi, ţinând-o întinsă, ca pe un cuţit, o petrece, de mai multe ori, pe sub mămăliga care de desface în felii. Aşează, în faţa fiecăruia, lingurile de lemn, ne întinde câte o porţie de mămăligă iar drept în mijlocul mesei, în locul în care fusese mămăliga, pune o strachină mare cu fasole fiartă, de post, alăturat o altă strachină cu curechi murat, tăiat în bucăţi ce plutesc în moarea sărat-acrişoară.

Moş Chiriac se ridică de la masă, îşi îndreaptă ochii spre Cer, apoi spre locul unde este biserica şi cimitirul satului şi, cu lacrimi în ochi spune:

-Doamne, Doamne Ceresc Tată, iartă-mă pe mine păcătosul şi mulţumescu-ţi Ţie pentru toate cele bune şi pentru toate cele rele!

Ne apucăm de mâncat, în timp ce Moş Chiriac îşi continuă, din vârful buzelor, rugăciunea numai de el ştiută. Probabil că o pomeneşte pe Zanfira lui, cea dragă.

Rupem din mămăligă cu o mână iar cu cealaltă luăm, cu lingura de lemn, pe rând, din aceiaşi strachină, când din

fasolea fiartă, fără de prăjeală, când din varza murată şi din zeamă. Este postul Sfinţilor Petru şi Pavăl.
-Ia şi mănâncă Chiriac că e de post, nu-ţi fă grijă! Am fiert ceaunul şi blidele cu leşie, înainte de a intra în post! - îl asigură Floarea în loc de îmbiere să mănânce.
Moş Chiriac este un om blând, care vorbeşte foarte puţin, aproape deloc. Ţine toate posturile cu străşnicie. În postul Paştelui, dacă pică pe la Sf Gheorghe, mănâncă numai mămăligă cu urzici fierte sau cu mujdei de usturoi. Este un bătrân cu plete albe, ce poartă, mai tot timpul anului, o cuşmă de mieluţă pe cap, o jiletcă de stofă groasă de lână ţurcană, în picioare poartă gumari. Este aplecat de şale spijinindu-se într-un băţ mai lung decât el. Stă într-un mic bordeiaş, făcut de mâna lui, lângă casa pe care o are din tinereţe, singur cuc din primăvară până-n iarnă când vine feciorul Lazăr de la stână, acasă. Deasupra patului are icoana Maicii Domnului şi, legată cu sfoară, lângă icoană, atârnă o carte veche, de rugăciuni.
A trăit atâta cât să-l vadă pe Lazăr însurat. Lazăr a luat o fată din satul vecin căreia lumea i-a zis, de atunci, Coca lui Lazur. A adus-o, în ziua nunţii, cu căruţa cu cai în care era, frumos aşezată, zestre de fată mare a lui Coca. Plăpumi, perne, ţoale, covoare, blide, haine. Nunta au făcut-o sub nucul din spatele casei, de lângă fântână. Au pus, în jurul bătrânului nuc, mese înfipte cu picioarele-n pământ. S-au făcut sarmale, s-au dat friptură, vin, plăcinte. Mireasa, roşie în obrazi, mult mai înaltă şi mai voinică decât mirele vorbea repede, repede de nici că o

înţelegea, careva, ce zice. Mai deoparte, câţiva ţigani cu o trompetă, vioară, dobă şi saxafon au cântat pentru nuntaşi. S-a jucat găina, s-a furat mireasa, toată lumea a fost veselă, fericită. Numai moş Chiriac stătea sprijinit în băţ, lângă o masă, privind în gol. Se gândea, cu siguranţă, la Zanfira lui şi revedea, cu ochii minţii, propria-i nuntă cu Zanfira care se petrecuse pe acelaşi loc, în bătătura casei, la mese aşezate cu picioarele înfipte în pământ, la umbra de sub bătrânul nuc.

Paranormal cu moaşte

Pentru cine nu este familiarizat cu cuvântul din titlul de mai sus, citez din DEX: ”MOÁŞTE f. pl. (în religia creştină) Rămăşiţă (oseminte, resturi de îmbrăcăminte sau alte obiecte) aparţinând unei persoane considerate ca sfântă.”

Am cunoscut, la biserică, o tânără familie de dreptmăritori creştini care se ostenesc, în felul lor, a fi un model pentru comunitate. Cu doi copii de şcoală, cu o mamă singură şi suferindă, locuiesc, cu toţii, în condiţii nu din cele mai bune dar, mulţumesc lui Dumnezeu pentru toate cele bune şi rele primite din voia Sa. Capul familiei este teolog care, la aproape 40 de ani e, din nou, student la medicină. Doamna „preoteasă”, cum îmi place mie să-i spun, tocmai şi-a luat licenţa în psihologie şi este în căutarea unui serviciu, pe măsura noii sale calificări.

Acum câteva zile, în tramvaiul care mă purta de la serviciu spre casă, „simt”, din mulţime, o privire. Întorc capul şi, întâlnesc ochii doamnei „preotese”. O salut printr-o uşoară aplecare din cap şi, pentru că mai aveam destule staţii până la destinţie, îmi fac loc către ea, uşor, uşor, printre călători.

Zâmbitoare, ca de fiecare dată, cu faţa smeadă, ochii negri, luminoşi, acoperită cu o basma, doamna „preoteasă” purta, pe braţe, o cutie, ca din cele pentru pantofi, albă la culoare. După marea grijă cu care ţinea

acest obiect, într-un echilibru impus de mişcările tramvaiului, prima replică care-mi veni-n minte a fost:
-Dar, ce aveţi acolo, în cutie, un tort? Mă gândeam la cineva de-ai casei, băieţii îşi serbează ziua sau le este recompensată vreo notă bună, luată la şcoală. Râde, amuzată de închipuirea mea şi-mi răspunde:
- Nuuu, n-am un tort, am sfintele moaşte! Mi se pare ca nu am auzit bine din cauza zgomotului din tramvai şi, repet:
-Un tort? Mi se răspunde iarăşi cu aceiaşi bunăvoinţă dar cu o tonalitate puţin mai apăsată:
-Nuuu, v-am spus, am sfintele moaşte! Nu mai înţeleg nimic. Mă aşteptam, dacă pentru o „babă surdă" ca mine nu se trag clopotele a doua oară, măcar trebuia să mă lămurească folosind un sinonim. Renunţ, trec peste curiozitatea stârnită de cutie şi, până să coborâm vorbim de altele. Ajungem la destinaţie. În staţie, pe trotuar, doamna îmi spune:
-În cutie, am sfintele moaşte. Tocmai vin de la o cunoştinţă de la biserică, un domn care este foarte bolnav. Are cancer la ficat. I le-am dus să le atingă, să le sărute pentru a se vindeca. Sunt moaşte de la „Sfinţii închisorilor", de la Aiud. M-am lămurit, în sfârşit, ce era cu acea cutie albă, ca pentru pantofi. O întreb unde ţine preţioasa cutie? Îmi spune că „pe şifonieră, să nu umble copiii la ea."

Înainte de a ne despărţi, fiecare spre casa lui, aflaţi încă pe refugiul din staţia de tramvai, „doamna preoteasă” îmi face următoarea propunere:
-Nu vreţi să le vedeţi, să le atingeţi, să le sărutaţi? Dă să ridice capacul de la cutie. Răspund, ca un automat, aproape speriat de această propunere:
-Nuuu, nu acum, vă mulţumesc, nu! Şi, după un grăbit „săru` mâna”, dau să cobor de pe trotuarul înalt dar.... fără să mai văd şi rampa pentru cei cu dizabilităţi, păşesc „în gol”, mă dezechilibrez şi,... ca prin minune, dând din mâini prin aer, proptindu-mă, printr-o săritură, în celălalt picior, reuşesc să-mi recuperez statutul de fiinţă bipedă. Răsuflu uşurat şi-mi zic: „vezi, te-ai îndoit, în cugetul tău, de puterea şi veridicitatea sfintelor moaşte!?”. Până acasă spun, în gând, de câteva ori, „Tatăl Nostru” cu speranţa că Dumnezeu va ierta necredinţei şi neputinţei mele.

Părintele Cleopa

Cine spune că, astăzi, nu mai sunt copii serioşi, ca altădată, care să fie „sarea pământului”, se înşeală. Când Dumnezeu îi numeşte pe copiii Săi sare, voia să spună despre aceştia că dorea ca ei să ajungă mijloace pentru mântuirea altora.

Am cunoscut, de-a lungul timpului, mulţi dintre aceştia, fete şi băieţi, adevăraţi “sarea pământului”. Doi dintre ei, Pavel şi Miruna mi-au atras atenţia în mod deosebit. Proveneau din familii modeste, creştine, fără o educaţie înaltă dar aveau dorinţa de a atinge un nou statut social şi intelectual, de vârf. Se cunoşteau de copii şi s-au căsătorit în ultimul an de facultate. Şi-au deschis o afacere cu piese de schimb, second-hand, pentru autoturisme şi, în câţiva ani, au devenit, cum se spune în limba de astăzi, prosperi oameni de afaceri cu un standard ridicat de trai.

Şi, cum lucrurile nu sunt, întotdeauna, perfecte în viaţă, dezamăgirea lor cea mai mare era că Dumnezeu nu le dădea copii. După tratamente costisitoare şi rugăminţi fierbinţi către Cel de Sus, ani de zile, au primit, acum un an, în dar, un boţ de aur cu ochişori, pe micuţa Irinuca.

În tânara familie, lucrurile mergeau pe calea cea bună când, într-o zi, Pavel mă contactează disperat să-mi spună că nu merită să mai trăiască, că este un nenorocit, un prost, un criminal, etc., etc. Ce se întâmplase?

Jucându-se cu fata, Pavel obişnuia să o arunce-n sus, spre tavan, după care o prindea în braţe spre amuzamentul şi

în hohotele de râs ale Irinucăi, spunându-i: ”Hopa, hopa, cu tăticu, creşte fata mare!”

La o astfel de aruncare necontrolată, în sus, Irinuca dă un cap zdravăn de tavan, după care este prinsă, fără de cunoştinţă, în braţele tatălui. Au urmat ore de coşmar, disperare, panică, ambulanţă, spital.

Din fericire, lovitura a fost una nefatală şi fără repercusiuni ireparabile asupra copilei. Analizele RMN de la spital au confirmat, doar, o comoţie cu status cerebral de câteva minute. Minute care au fost fără de sfârşit şi de groază pentru tinerii părinţi.

Această tragică şi, în acelaşi timp, minunată întâmplare prin finalul fără sechele fizice pentru biata copilă, mi-a adus în minte o altă întâmplare, oarecum asemănătoare, petrecută cu peste 35 de ani în urmă, în orăşelul unde eram proaspăt inginer stagiar, Vatra-Dornei.

Un coleg de serviciu, Cristian şi el inginer stagiar, profesor suplinitor la liceul industrial din localitate, căsătorit şi tătic al unui băieţel voinicuţ şi poate prea zglobiu, printr-o manevră nefericită îşi scapă din braţe odorul. Urmează spitalizări lungi pentru o comă profundă şi lungă în care s-a afundat micuţul şi pentru care medicii dădeau a neputinţă, din umeri.

În disperare, într-o ultimă încercare, tânărul profesor a căutat sfătuire şi ajutor la părinţii de la Schitul din vârful muntelui Rarău, unde era recunoscută puterea făcătoare de minuni a unei icoane a Maicii Domnului. Nu ştiu ce s-a întâmplat, acolo, sus, cu fostul coleg Cristian. Ştiu doar,

atât, de atunci Cristian nu a mai coborât de la schitul din vârful de munte şi, peste câţiva ani, a îmbrăcat rasa călugărească cu numele de Cleopa.

Nu mare mi-a fost bucuria, cu ceva timp în urmă, să-l întâlnesc pe Cristian, acum părintele Cleopa. Venise la Iaşi, la Biblioteca Universitară, pentru a se documenta la o nouă carte pe care o scrie. Cu această ocazie, am aflat că băieţelul lui este, acum, un bărbat căsătorit, cu copii, absolvent de politehnică, la Bucureşti.

Am primit şi o carte, în dar, cu dedicaţie, din care am desprins câteva rânduri din prefaţă:

„Ierodiaconul Cleopa, fostul profesor ateu Cristian este însufleţitorul rânduielii duhovniceşti râvnite de multe mânăstiri şi de mulţi monahi care aspiră spre o viaţă mai înaltă, mai deosebită. Martor ocular la multe minuni ale Icoanei Maicii Domnului Făcătoare de Minuni de la Mânăstirea Rarău, a scris cartea cu minunile Maicii Domnului la această mănăstire, carte care însufleţeste cu râvna şi cu dragostea de Dumnezeu, de Prea Curata Fecioară - ocrotitoare şi mijlocitoare a întregului neam omenesc - şi de Hristos, Fiul lui Dumnezeu şi Mântuitorul nostru, al tuturor.”

Părintele Popuşoi

Vrednic este părintele Popuşoi! A ridicat, din temelii şi din nimic, biserica din cartierul nostru, muncitoresc. A venit, cam prin 90, de undeva, de la ţară şi, din uşă-n uşă a strâns bănuţ cu bănuţ. A început slujbele într-un container, ca o colibă după care a făcut o bisericuţă mică, din scândură şi iată, că după 20 de ani ne putem mândri cu cea mai frumoasă şi bogată biserică din oraş. Construită pe două etaje, în marmură albă, cu clopotniţă, prăznicar şi alte cele trebuincioase unei biserici, lăcaşul Domnului este mândria urbei, nu numai a cartierului. La fel de vrednici sunt şi membrii consiliului bisericesc care s-au nevoit la ridicarea acestei bijuterii arhitecturale.

În odăjdii scumpe, cusute cu fir de aur, înalt, cu barbă albă, tunsă scurt, cu ochi negri şi faţa smeadă, părintele Popuşoi trece, la slujbe, cu cadelniţa printre credincioşi cărora le aruncă, discret, un zâmbet printr-o inclinare scurtă, din cap. Femeile, în genunchi, pun tămâie în cadelniţa care scoate un fum gros, parfumat. Credincioasele mângâie vestmântul preoţesc după care îşi dau cu mâna pe la frunte, pe ochi sau pe cap. Altele, prind câte un colţ al mantiei frumos brodate în fir de aur şi argint şi se şterg cu el pe la ochi sau pe frunte cu credinţa izbăvirii de boli, necazuri sau duşmani.

Doamnele din cor şi domnii dascăli cântă cu mare tragere de inimă în timp ce părintele Popuşoi şi mai tânărul său coleg de altar, preotul secund al bisericii, le răspund cu

glasuri puternice, uşor pe nas. Sfântă şi Dumnezeiască Liturghie! Parcă ai fi în Rai, nu alta!
Predica o ţine, ca de obicei, părintele Popuşoi. Vorbeşte foarte puţin, dacă ţine predica sa, de fiecare dată, 5 minute e mult şi de cele mai multe ori spune oamenilor întâmplări cu tâlc din viaţa de zi de zi, povestiri care să le ţină atenţia trează.
Astăzi, a povestit cum într-un sat din ţinutul Neamţului, la dezgropăciunea de 7 ani, s-a aflat un trup neputrezit şi frumos mirositor.
-Trupul era însă al unui om care nu le-a avut deloc cu biserica şi cele sfinte ba, mai mult, s-ar putea spune, dimpotrivă. Fusese un curvar, un beţiv şi un om rău cu ai săi din sat pe care i-a turnat la miliţie pentru vini închipuite. Dar, adaugă părintele Popuşoi, Dumnezeu, în marea Lui bunătate şi în planurile Sale de neînţeles pentru mintea omenească, i-a dat acestui om păcătos cunună de Sfânt. Trupul neputrezit al acestui sfânt al zilelor noastre a fost luat de nişte călugări de la un schit unde aduce, acelora care i se închină şi-l cinstesc, mult ajutor, sănătate şi pace sufletească. Asta minune, iubiţi fraţi întru Hristos!
La sfârşitul slujbei, părintele Popuşoi dă binecuvântare şi face rugăciunea specială de dezlegare. Femei şi bărbaţi stau roată în jurul părintelui care îşi dezbracă veştmintele preoţeşti şi le aruncă, unul câte unul, peste cei aşezaţi la picioarele sale, în genunchi. După aceasta, toţi cei prezenţi fac o coloană lungă şi trec, unul câte unul, prin

faţa preotului. Lângă iconostas, părintele Popuşoi, zâmbitor şi binevoitor dă fiecăruia părticele de pâine binecuvântată de anafură, cărora le adaugă o vorbă de duh, un ce mai faceţi, cum mai staţi cu sănătatea, un Doamne ajută !?

Cu inima împăcată că mi-am făcut, cu ajutorul Domnului, datoria pentru încă o duminică, mă închin, din nou, la icoane şi dau să ies din biserică. La ieşire sunt acostat de o doamnă cernită, trecută, de ceva ani, de a doua tinereţe.

-Domnule, aveţi bunăvoinţa să-mi faceţi bucuria să rămâneţi la masa de pomenire pentru soţul meu. Vă invit la prăznicar, vă rog să nu mă refuzaţi! Am o ciorbă de perişoare şi nişte sărmăluţe, o bunătate, nu alta!

-Mulţumesc, mulţumesc doamnă pentru invitaţie dar aveţi, uitaţi aici, atâţia sărmani flămânzi care deabia aşteaptă să mănânce ceva. Dau să arăt cu mâna spre acei, să fi fost vreo zece amărâţi, cerşetori care deabia aşteptau să fie luaţi în seamă şi miluiţi. Doamna cernită pare deranjată, dacă nu chiar contrariată de remarca mea:

-Ei, lăsaţi domnule că pe săraci îi vom avea tot timpul, nu vom scăpa niciodată de ei şi, uitându-se la unul dintre cerşetorii care părea mai îndrăzneţ, îi spune cu glas tare, răstit:

-Ia, plecaţi de aici, v-am dat colăcel şi colivă, ce mai vreţi? Hai, gata, valea! Nu se aude? Acu pun gardianu pe voi!

La câţiva paşi de biserică este sala pentru parastase sau prăznicarul, cum i se mai spune. O sală mare, cu bucătarie modernă, bine utilată. Pe jos gresie, pe pereţi icoane cu sfinţi şi sfinte iar în capul sălii, cât ţine peretele, un fel de tapiserie persiană ce-L înfăţişează pe Mântuitorul Iisus Hristos, în mărime naturală, la masă cu cei 12 apostoli. De jur împrejur, mese cu scaune, de o parte şi de alta. Mă retrag, sfios, într-un colţ al încăperii şi aştept ca gazda, doamna îndurerată, să mă îndrume la locul care mi se cuvine. În sală intră multă lume, lume bună, una şi una. Doamne şi domni de toate vârstele, bine îmbrăcaţi se aşează pe locurile de la mesele goale, mai puţin la masa din faţa „Cinei celei de taină", loc rezervat preoţilor, dascălilor şi familiei repauzatului.

-Poftiţi domnu, luaţi loc, acolo, mi se adresează, într-un târziu, doamna gazdă. Uitaţi, staţi lângă domnişoara Viorica. Şi ea şi dvs sunteţi singuri, să vă ţineţi de urât. Râde cu subînţeles şi mă apucă, uşor, de mână dându-mi, parcă, curaj să mă apropii de dra. Viorica.

Mă aşez pe locul indicat. În stânga mea, la nici o palmă, o doamnă elegantă, cu două rânduri de mărgele la gât, pălărioară mov aşezată pe o parte, cu un chip care mai păstrează frumuseţea tinereţii, îmi face semn de bun găsit. Îmi întinde galeş mâna până la înălţimea gurii, i-o sărut uşor, pe porţiunea falangelor superioare, facem prezentările şi-mi spune, abia şoptit:

-Viorica!

În faţa mea tacâmurile, paharul şi farfuriuţa cu aperitive de tot felul, un colăcel cu o lumânărică infiptă în el.
Apare părintele cu dascălii. Se aşează la masa cu Iisus în spatele lor şi începe slujba de pomenire. Se aprind lumânărelele din toţi colăceii, fumul de tămâie din căţui înconjoară de trei ori colacii cei mari şi coliva. Dascălul, doamna cernită şi familia acesteia ridică colacul cel mare pe care este pusă tablaua cu colivă şi se cântă veşnica pomenire.
Toată asistenţa se prinde uşor, unul de celălalt, pentru a face un singur trup şi un singur gând în faţa lui Dumnezeu în timp ce „veşnica pomenire" răsună din pieptul puternic al părintelui Popuşoi, pentru a treia oară. Cu faţa spre masa preoţilor, ţin, cu două degete, de o bucăţică din bluza de voal a drei Viorica şi o mişc, în ritmul cântării, într-un du-te vino.
Se ia loc şi părintele Popuşoi rosteşte câteva vorbe emoţionante, pentru văduvă mai ales, despre repauzatul căruia i se face mândră şi bogată pomenire.
-Familie îndurerată, iubiţi credincioşi, iubite credincioase! A trecut cu an de când cel mai vrednic membru al comitetului nostru bisericesc a fost chemat de Domnul. O bună parte din ceea ce dvs. vedeţi astăzi aici, biserică, prăznicar, pictură se datorează şi vredniciei iubitului nostru confrate plecat dintre noi. Sunt sigur că, acolo Sus, a primit, deja, răsplata veşnică, cununa cea neveştejită pentru faptele sale sfinte. Dumnezeu să-l

odihnească în ceata sfinţilor săi şi dvs. Doamnă şi familie îndurerată să trăiţi şi să-l pomeniţi! Amin!
Văduva cernită varsă câteva lacrimi pe care le şterge, delicat, pe sub ochelari, cu colţul batistei după care trece pe la fiecare masă să se convingă că ne-am instalat bine şi că totul este cum a fost plănuit. Se închid uşile la prăznicar şi după antreuri, vin, pe rând, ciorba de perişoare, sarmalele cu mămăluguţă, friptura de pui la tavă cu piure, salată, coliva, vin, suc, apă minerală,... În păhărele mici, aşezate pe platoul cu antreuri, stă ţuica pentru deschiderea poftei de mâncare.
- Ah, da tare-i, tare-i bună - spune vecina, dra Viorica şi dă, dintr-o sorbitură, pahărelul pe gât. Trebuie să fie vodcă Stalinskaia că tare-i mai plăcea răposatului. Gust şi eu dar mă opresc la timp, amintindu-mi de ultimele analize la ficat.
-Nu vă supăraţi pot să vă ofer paharul meu de ţuică că eu ţin regim, spun vecinei din stânga.
-Da, de ce nu? Fac schimbul de păharele în modul cel mai discret şi, după ce-l duce şi pe acesta la gură, parcă i se dezleagă şi mai mult, cheful de conversaţie. O întreb, aşa, ca să spun şi eu ceva:
-Şi ziceaţi că l-aţi cunoscut bine, pe răposat?
-Da, l-am cunoscut bine, dacă nu chiar foarte bine! Râde, chicotind, cu subânţeles.
-Cum l-aţi cunoscut, era un om bun la suflet, aşa cum spune părintele?

- Bun, foarte bun, nu numai la suflet! Ei, domnule, ale tinereţii valuri. Mă chema la el, la cabinet, la Policlinica Mare, de cel puţin două ori pe lună. Mă suna la serviciu şi-mi spunea: tovarăşa Nuşa, aveţi programare la consultaţie la ora cutare, la cabinetul cutare, la Policlinica Mare.

Mergeam la Policlinică şi stăteam pe hol, ca oricare alt pacient şi, la ora convenită, să spunem la vreun sfert de oră după, ieşea el din cabinet, în halat alb şi spunea, aşa ca să-l audă toţi pacienţii de pe hol:

- Domnişoara cu programarea, poftiţi, intraţi! Intram în cabinet, el după mine, încuia uşa şi treceam, imediat, la anamneză. Eram tânără, frumoasă, siluetă, veselă. El, un berbant, nu alta! Mă controla din cap până-n picioare, bucăţică cu bucăţică. Ce bărbat fălos mai era! Înainte de a pleca de la consultaţie îmi dădea o bucată de hârtie albă, de cerere, ca să scriu, informarea.

-Dar ce aţi lucrat dvs., dacă nu vă supăraţi?

-Am fost, 30 de ani, secretară la Institutul de cercetări. Muncă de răspundere, domnule. Veneam în contact cu cercetătorii, cu profesorii universitari, cu secretele lor de producţie şi cu invenţiile lor. Eu, fire veselă puteam să aflu una, alta, ştiţi dvs., lucruri care ar fi adus atingere statului şi prestigiului ţării. Am făcut-o dle. numai din patriotism şi nu-mi este ruşine, deloc! Îi replic:

-Înţeleg, înţeleg acum că domnul răposat nu era, de fapt, doctor, ci era ofiţer de securitate, nu-i aşa?

-Da, aţi ghicit. Mă chema la Policlinica Mare în mod conspirativ şi-mi spunea, tot conspirativ, „sursa Nuşa”.
-Şi nu v-a fost ruşine? O întreb puţin crispat şi dezgustat de ceea ce mi-au auzit urechile. Iritată, îmi răspunde pe un tot ridicat şi apăsat:
-De ce să-mi fie ruşine, domnule? Eu am fost o femeie serioasă, n-am stricat casa nimănui! Ceea ce am făcut, am făcut, după cum v-am mai spus, din patriotism iar el îşi făcea, numai şi numai, serviciul. Nu a avut nimeni de suferit de pe urma mea, ba, dimpotrivă am adus servicii acestei ţări.
Încuviinţez din cap în semn că m-a convins că a fost şi că mai este o femeie de nădejde patriei şi încerc să angajez un dialog de complezenţă, de astă dată, cu vecinii de peste masă dar fără de vreun succes pentru că, interlocutoarea mea, domnişoara Viorica, mă întreabă, de astă dată pe o tonalitate domoală:
-Păreţi destul de tânăr, presupun că încă nu aţi ieşit la pensie. Unde lucraţi, dacă nu vă este cu supărare?
Îi răspund, aiurea, într-o doară, poate, poate va înţelege că nu mă dau în vânt după poveştile din tinereţea ei, de cuceritoare de inimi.
-Lucrez la Policlinica Mare, sunt asistent medical.
Vine şi coliva şi, alături, cafeaua turcească, aburindă. Părintele Popuşoi bate cu cuţitul în paharul de vin ce ţine loc de clopoţel, semn că vrea să facă un anunţ important:
-Profit de ocazie că sunteţi adunaţi, aici, cei mai destoinici şi onorabili membrii ai bisericii să vă anunţ că

avem nevoie de o sumă destul de mare de bani pentru a face o nouă catapeteasmă în lemn de tei aurit, cu icoane aurite, îmbrăcate în argint. Am aflat de la un coleg, un alt părinte, că în Statele Unite este o firmă care se cheamă Talk-Fusion, ceva foarte serios şi de încredere, de felul cum ar fi trebuit să fie la noi „Caritasul" sau „FNI-ul". Vă rog, să contribuiţi, fiecare după cum vă lasă punga, cu minimum 100 de dolari ca, adunat, să facem atâta încât banii depuşi la această firmă să fie înmulţiţi cu de zece ori şi astfel dvs. să vă recăpătaţi obolul iar biserica să poată plăti noua catapeteasmă.

Mă uit la telefonul mobil ca şi cum aş fi primit, chiar atunci, un mesaj, mă scuz mesenilor dimprejur că am o urgenţă, mă ridic de la masă şi plec.

Peste zile, aproape că am uitat de parastasul de pomină de la biserică când, mă întâlnesc cu simpatica mea comeseană din stânga, dra Viorica. Ne salutăm, ne întrebăm ce mai facem. Înainte de a ne despărţi, aceasta-mi spune:

-Şi, spuneaţi că lucraţi la Policlinica Mare? Poate vin şi eu la un control, la cabinet, la dvs.? Nu ştiu de ce dar, mai ales seara, înainte de culcare, simt aşa că mi se răcesc buzele.

Rămân pentru o clipă fără de replică, spunându-mi, în minte "a dracului babă nebună, ce eşti!".

-Doamnă, pardon domnişoară, vă recomand să puneţi, acolo, seara, înainte de culcare, o sticlă cu apă fierbinte.

Popa nemţesc

Ortodocşi sau catolici, românii satelor din lunca Siretului, cea în viers cântată de bardul de la Mirceşti trăiesc, de secole, în bună înţelegere şi pace. Arareori, diferenţa de religie dă prilej hâtrilor să găsească cusur unii altora, să-şi arunce vorbe de batjocură. La supărare, primii sunt „ţiganii din capu satului", în timp ce ceilalţi „schismaticii" sau „bozgorii".

Şcheia, un sat sărman cu oameni domoli, un fel de cătun fără drum comunal pietruit se putea mândri, în schimb, cu o adevarată catedrală, biserică catolică construită la începutul anilor 70. Turla acesteia se vede, de la mare depărtare, tâşnind ca o săgeată din vegetaţia luncii Siretului ce acoperă, ca o draperie verde, mulţimea caselor din sat. Privită de aproape, biserica cu statură de catedrală este de o monumentalitate şi de un modernism inspirate, cu siguranţă, de catedralele noi, italiene. În exterior dar şi în interior privirea alunecă pe marmura lucioasă de Carrara, basoreliefurile şi statuietele sunt din bronz, turnat în forme futuriste, aduse şi ele din Italia. Vitraliile sunt făcute la renumite ateliere de la Murano şi amintesc de picturile lui Chagall. Este o operă de artă modernă ridicată prin strădania unui simplu preot catolic de ţară, într-o perioadă de prigoană atee, comunistă. O minune pentru cei care, la acea vreme, vedeau, pentru prima dată, această măreaţă realizare.

Biserica şi satul, dar mai ales preotul, după cum se vede neîntrecut meşter de biserici, peregrin neobosit prin ţări catolice din occident, pentru a strânge fonduri, au indus în sufletul vizitatorilor, prin această „catedrală”, nu numai conceptul aristotelian al catarsisului ci şi speranţa şi credinţa. „Catedrala” din satul cu oameni simpli a devenit loc de pelerinaj al celor nedreptăţiţi, persecutaţi, împovăraţi de nevoi, de boală sau de necaz. Ortodocşi, catolici sau de alte religii veneau, de la zeci şi sute de kilometri depărtare, să se sfătuiască, să ceară mijlocirea rugăciunilor „popii cel nemţesc”, de la „biserica cea frumoasă şi mare”. O dată ajunşi la întretăierea şoselei cu drumul de ţară ce duce spre inima satului, pelerinii trebuiau să străbată, pe jos, aproape 4 kilometri, de-a lungul Siretului, în sus. Efortul lor era, de fiecare dată, răsplătit. De aceea, mulţi reveneau, cu alte şi cu alte probleme, aducând cu ei şi pe alţi amărâţi, la „popa nemţesc”.

-Bună ziua, domnule dragă şi dumneavoastră mergeţi la biserica cea frumoasă, de marmură albă, la popa nemţesc? Să ştiţi că mie, cel puţin, mi-a ajutat!- îmi spune un domn, trecut de a doua tinereţe, care mi s-a alăturat, la vorbă, pe drumul de ţară, ce duce spre biserică.

-Să înţeleg că aveţi o altă problemă, acum şi aţi revenit la părintele? - îl întreb, în loc să-i răspund, pentru a mă eschiva întrebării lui iscoditoare.

-Nu, nu am o altă problemă. Ştiţi, eu sufăr de mulţi ani de depresie. Mă apucă aşa, deodată o durere, cum să vă spun eu, o durere pe care o simt, aici, în suflet, dacă ştiţi cum e aia. Am fost pe la doctori, pe la preoţii noştri ortodocşi ca să-mi citească dar, degeaba. Mă apucă, aşa, deodată şi plâng şi plâng de zici că am mort în casă. Am auzit de părintele ăsta nemţesc, că are putere mare în rugăciuni şi am venit la el şi, uite că mi-o ajutat.

-Păi, dacă v-a ajutat, de ce aţi mai revenit? Presupun, doar, ca să-i mulţumiţi.

-Desigur, să-i mulţumesc dar şi să-l rog să-mi zică rugăciunile puţin mai moale, mai încet că am trecut de cealaltă parte.

-Cum, adică, aţi trecut de cealaltă parte, că nu înţeleg?

-Staţi să vă zic! De când am fost aici şi am plătit la părintele rugăciuni, în loc de plâns mă apucă, aşa, ca din senin, râsul. Râd şi râd, câteodată, de nu mă mai pot abţine. Îmi dau lacrimile şi nici că mai pot respira, de atâta râs. Cei din jurul meu râd şi ei, de parcă s-ar molipsi, de la mine. Tovarăşul meu de drum, dintr-o dată, ce începe să râdă cu zgomot, aşa, din nimic, din senin, să râdă în hohote, ţinându-se cu mâinile de burtă.

-Uite aşa mă apucă, domnule! Ha, ha, ha.... De unde plângeam înainte cu lacrimi, de ziceai că-s bocitoare, acum, după ce am fost la popa ăsta nemţesc şi am plătit slujbe, râd şi râd, de nu mă mai pot ţine! Ha, ha, ha...! Se opreşte cu greu din râs dar, după câteva minute, reîncepe să chicotească şi mă întreabă, printre sughiţuri:

-Dumneavoastră, dumneavoastră cu ce problemă, la popa nemţesc?
-Necazuri domnule, necazuri la serviciu. Sunt persecutat. Merg la fabrică, în fiecare zi şi, totuşi, mi se pune absent nemotivat. Aproape că nu mai primesc salariul. Mi-au schimbat locul de muncă cu unul mai greu, m-au pus pe schimburi şi multe, multe alte mizerii care mi le fac. Nu mai pot, simt că o să-nebunesc de atâta nedreptate care mi se face!
-Ce oameni răi, bătu-i-ar Dumnezeu să-i bată! Lăsaţi că dacă mergeţi la popa ăsta nemţesc şi plătiţi slujbe o să se rezolve, o să vedeţi.

Ajungem la biserică care, în contrast cu înălţimea casele ţăranilor, pare Domul din Milano, în variantă modernă. Pe latura dinspre miază-zi a bisericii, lângă turnul paralelipipedic al clopotniţei, un grup de oameni îşi aşteaptă, cuminţi, rândul la părintele, să plătească slujbe. Rândul merge destul de repede aşa că, nici nu aflu de veste şi sunt poftit înăuntru. În faţa mea stă un preot cam la 40 şi ceva de ani, dacă nu chiar 50 şi ceva, cu părul alb, arătos, cu faţa proaspăt rasă, îmbrăcat într-o frumoasă reverendă neagră, de mătase care mă pofteşte să iau loc.
-Sărut mâna părinte, Lăudat să fie Iisus Hristos!
- În veci, amin! Bună ziua fiule, spuneţi ce necazuri vă aduc pe la noi?
-Părinte, am să încerc să fiu cât mai direct şi foarte scurt. Sunt persecutat de către Securitate, pentru credinţă. Mi se

aduc tot felul de acuze închipuite pentru a fi pedepsit, la fabrică, în fel şi chip. Mă simt urmărit pe stradă şi acasă, nu mă simt bine deloc. Am în mine, tot timpul, o teamă greu de controlat. Am început să nu mai am încredere în nimeni, să-i suspectez pe toţi cei din jurul meu că sunt informatori şi că mă toarnă la Securitate. Am auzit de dvs şi am venit să plătesc nişte slujbe să se mai îmbuneze duşmanii mei.

-Nu trebuie să-ţi fie frică, frate, de cei care nu au nici o putere, în faţa lui Dumnezeu. Înainte de toate, să-ţi păstrezi credinţa pentru că Domnul va potoli ura şi va opri persecuţiile celor de la Securitate.

După alte câteva cuvinte, dau obolul pentru rugăciunile părintelui şi plec, tot apostoliceşte, spre casă, cu inima împăcată şi cu speranţa în suflet.

Trec zile, trec săptămâni şi, încetul cu încetul lucrurile la fabrică încep, cu adevărat, să se schimbe în bine. Ceva miraculos s-a întâmplat. Am fost chiar promovat la un nou loc de muncă, un post invidiat, de colegi. Salariul a revenit şi el la valorile normale, nemicşorate arbitrar. Şi, ceea ce era cel mai important, nu mai simţeam, pe urmele mele, omniprezenţa celor de la Secu.

Cu adevărat, mi-am spus, atunci, rugăciunile plătite la „popa nemţesc” mi-au ajutat şi m-au salvat din ghearele Securităţii. Slăvit să fie Domnul, în veci! Amin!

***

Au trecut, mai mult de zece ani de la evenimentele din 1989. Orice cetăţean are dreptul, astăzi, potrivit legii, să-şi vadă propriul dosar de urmărire informativă, întocmit de Securitate. Pe una din multele file ale dosarului meu, am putut citi următoarele rânduri:

„Sursa ...., preot catolic în comuna...., ne-a informat despre obiectuvul...., lucrat de noi în D.U.I. „Călugărul”.... (D.U.I. = Dosar de Urmărire Informativă) că acesta colportează informaţii defăimătoare depre orânduirea socialistă, susţine public că este urmărit şi persecutat de către organele noastre. Recomand U.M..... schimbarea modului de abordare a obiectivului şi aplicarea altor metode conspirative, mai subtile, de filaj şi de presiune asupra obiectivului. De dus la îndeplinire de...., până la data de... Colonel, ... ss. Data...„

Portocala

Portocala este o ţigăncuşă la vreo 30 de ani, mică de stat, slabă, băieţoasă, urâţică aş putea spune. Când vorbeşti cu ea ochii îi sclipesc ca doi tăciuni şi are, oricând, o replică haioasă care te face să te prăpădeşti de râs. Probabil, îşi dă seama că cei din jur îi apreciază umorul de clown, de a lua viaţa în zeflemea. Portocala este împăcată cu suferinţa, singurătatea, boala dar mai ales cu sărăcia din care ştie că nu va ieşi vreodată. Toate acestea sunt bunurile ei de preţ pe care nimeni, niciodată nu i le vor putea răpi.

O văd pe Portocala de fiecare dată când merg la bisericuţa din satul vecin, loc devenit, în ultimii zece ani, un somptuos cartier rezidenţial, cu multe vile de lux, în stil elveţian. Aici, în micul cimitir parohial al bisericii voievodale, de secol XVII, mi-am cumpărat locul de veci. Ascult slujba, ce se răspândeşte prin instalaţia de amplificare, stând în picioare, langă crucea care-mi va străjui somnul de veci, pe marmura căreia mi-am înscris, deja, numele.

Lumea care vine la slujbă o ştie pe Portocala şi-i dau, de bogdaproste, un bănuţ, un pacheţel cu de mâncare, stârnind invidia celorlalţi cerşetori, care se simt neglijaţi.

Când mă vede stând lângă mormânt, Portocala vine, zâmbitoare, să-mi ţină companie. Într-una din duminici, după ce mă salută şi mă întreabă ce mai fac, deodată, ca din senin, începe să plângă în hohote.

-Ce-ai păţit Portocala? Cine te-a supărat aşa de tare?
-Păi, cum să nu plâng, domnule profesor dacă sunt aşa de săracă, amărâtă şi singură? Nimeni nu mă iubeşte, nimeni nu mă înţelege, nimeni nu mă întreabă dacă o să am lemne de foc la iarnă, dacă am ce mânca sau medicamente? Nu mai pot, nu mai pot, domnu` profesor! Cum să mă descurc eu cu ajutorul de handicap, de 2 milioane pe lună? Stau într-o cămăruţă de lut, un coteţ, poiată pentru găini, la o babă săracă din sat care m-a adăpostit din milă. Noroc de asociaţia olandeză care are grijă de oamenii străzii. M-a trecut şi pe mine pe listă ca să primesc mâncare, în fiecare zi. Vine o maşină care împarte mâncare, prin oraş, la oamenii străzii. Nu mai pot, vă rog să mă credeţi că m-am săturat de aşa o viaţă, domnu profesor!
-Măi, Portocala, hai să-ţi spun o poveste adevărată. Cică pe vremuri, demult, demult de tot, era un om bogat care avea o vilă mare şi frumoasă, cu maşini de lux la scară, cu servitori. La poarta lui stătea un sărac, aşa ca tine, pe care-l chema Lazăr. Moare omul bogat şi ajunge, drept pedeapsă că nu s-a îngrijit de cei săraci, în iad unde era foarte cald, nu avea ce mânca şi nici apă de băut. Moare şi Lazăr cel sărac şi Dumnezeu îl aşează în rai unde avea mancare bună pe săturate, o casă frumoasă, ca o vilă şi tot ce-şi dorea. Ridicând, din iad, ochii către Rai omul cel bogat îl vede pe Lazăr pe care-l roagă să-i fie milă de el, să-i dea ceva de mâncare şi apă să-şi potolească foamea

şi setea că tare-i mai ardea gâtul. Tu, ce crezi, Portocala, Lazăr i-a dat apă şi mâncare celui bogat?
-Nu ştiu dar, dacă aş fi fost în locul lui Lazăr eu l-aş fi luat pe cel bogat cu mine, în Rai!
-Bravo Portocala, aşa să faci dacă ajungi în Rai! Sunt convins, cu inima ta bună şi milostivă, ai să ajungi, cu siguranţă în Rai! Uite, dacă mori înaintea mea, te pun, aici, să fii cu mine în mormânt ca să mă chemi şi pe mine în Rai. Începe să râdă, după cum numai ea ştie să o facă, din toată inima.
Povestea biblică cu omul cel bogat nemilostiv şi Lazăr ce-l sărac mi-a dat şi mie de gândit dar şi imbold să găsesc o soluţie, practică, pentru Portocala.
Am găsit o cameră de cumpărat, în rate, la un preţ aproape modic, un uscător de rufe din vechile blocuri muncitoreşti care, cu o cheltuială minimă, s-ar fi putut lesne transforma într-un foarte mic, sănătos şi cochet spaţiu de locuit. Proiectul meu a fost, la început, privit cu neîncredere de Portocala după care cu entuziasm, speranţă şi nerăbdare.
-Şi o să fie chiar casa mea, domnule profesor?
-Da, desigur! Vei avea un loc curat şi civilizat de locuit, care va fi numai al tău.
- Vai, dom` profesor, nu-mi vine să cred. Ce bucuroasă sunt. Aş putea-o lua, să stea cu mine, pe Ilenuţa?
Ilenuţa este o fată frumoasă, cu trăsături şi forme feminine, cu "vino-n coace". Lucrează la o brutărie şi provine, şi ea, de la orfelinatul de la Popeşti, un sat izolat

din Moldova, de unde Portocala cu alţi treizeci de copii au fost salvaţi, cu peste douăzeci de ani în urmă, de către Francesca, o italiancă curajoasă şi cu suflet mare. Mama Francesca a văzut, atunci, în Italia, la televizor, un reportaj despre traiul de neînchipuit al acelor copii cu handicap psihic. Francesca dacă trecea, atunci, ca vârstă, puţin peste douăzeci de ani dar a venit, imediat, în Romania să-i găsească şi să-i salveze pe acei îngeraşi din infern. S-a zbătut mult, s-a luptat cu birocraţia autorităţilor post comuniste ca să preia sub tutela sa pe acei nenorociţi ai sorţii şi, cu ajutorul material al conaţionalilor, a construit un nou aşezământ unde copiii au fost recuperaţi, unii mai mult, alţii mai puţin, de către angajaţii sau voluntarii organizaţiei: psihologi, terapeuţi, medici. Portocala vorbeşte cu mare respect de mama Francesca de la care a învăţat, pe italieneşte, rugăciuni pe care ţi le spune, oricând, pe nerăsuflate. "Padre nostro, che sei nei cieli, sia santificato il tuo nome,…", "Ave, Maria, piena di grazia, il Signore è con te. Tu sei benedetta fra le donne e benedetto è il frutto del tuo seno, Gesù…"

"Operaţiunea" noua casă a Portocalei am demarat-o cu fereastra nouă de termopan şi instalaţia sanitară. Această acţiune mi-a dat un confort spiritual, motivaţia pentru a spune că mă simt util semenilor mei. Din păcate, stare de bine avea să se destrame curând, după ce un telefon misterios, de la o doamnă care-şi spunea "Doamna Ilonka".

-Domnule, te rog să o laşi pe Portocala în pace! Nu are nevoie de ajutorul dumitale şi al nimănui. Eu îi ofer tot ceea ce are nevoie: mâncare, medicamente, haine. Eu am făcut-o pe Portocala să se comporte ca o femeie! Nu ai ce căuta în viaţa ei şi te rog să înţelegi acest lucru! Nu are nevoie de garsoniera dumitale pentru că Portocala locuieşte foarte bine, acolo unde stă acum!

Rămân aproape blocat, fără de replică. Promit misterioasei doamne Ilonka că am să mă conformez cerinţelor ei şi mă scuz că, poate, atitudinea mea se datorează faptului că nu am înţeles, prea bine, nevoile speciale ale Portocalei. Pentru a mă consola cu gândul că am greşit şi pentru a ieşi din supărarea provocată de misterioasa doamnă, îmi spun că totul a fost o încercare din partea Domnului.

La următoarea întâlnire cu Portocala mimez că nimic nu s-ar fi întâmplat dar, nu mă pot abţine să nu o întreb:

-Dar, cine este doamna Ilonka, tare mai ţine la tine, parcă ai fi fata ei, atât de mult te iubeşte?

Se uită încurcată la mine şi răspunde:

-Este o doamnă care stă la o vilă mare, mai jos de biserică şi unde am serviciu.

-Ah, uite o noutate, felicitări pentru serviciu! Dar ce lucrezi, la ea, la vilă?

-Şterg praful din cele şapte camere din vilă, am grijă de căţel când pleacă doamna de acasă.

-Dar de ce nu te ia la ea, doamna Ilonka, dacă are o casă atât de mare?

-Păi, are familie mare, soţul, copiii şi părinţii domnului. Nu are loc şi pentru mine.
-Să ştii că tare mă bucur pentru tine Portocala. Dumnezeu ţi-a scos în cale, în sfârşit, pe cineva care să te iubească dezinteresat, să te ajute. Acum, nu mai eşti "om al străzilor".
Au trecut luni de atunci şi, într-o zi, pe o stradă din oraş, sunt strigat:
-Domnu profesor, domnu profesor, ce mai faceţi?
-Portocala da ce-i cu tine? Iarăşi ai ajuns pe stradă?
-Da, domn profesor, aştept maşina olandezilor să-mi dea pachetul cu mâncare. V-am văzut şi am vrut să mai stau de vorbă cu dvs.
-Nu mai are grijă de tine doamna Ilonka, doamna cea bună şi bogată din cartierul cu vile frumoase?
Se uită lung la mine ca şi cum ar fi înţeles că o întreb cu ironie şi, pe un ton apăsat, spune:
-Dă-o dracului, femeie nebună! Şi-a bătut joc de mine, asta a făcut. Îmi trece prin gând, intuind, cam ceea ce ar fi dorit să-mi spună dar nu poate, de ruşine. Mă fac, în glumă, că am înţeles despre ce-i vorba şi o întreb:
- Şi ce ţi-a făcut, s-a dat cucoana la tine?
- Da, mă punea să fac baie cu ea într-o cadă mare, jacuzi se cheamă. Se juca cu mine şi spunea să-i fac aia, să-i fac cealaltă, ba ca-s fata ei şi alte prostii. Mă săruta peste tot şi spunea: "Portocala mea cea dragă, fata mea!"
-Şi de ce te-a alungat dacă te iubea, aşa de mult?

-Păi, dom profesor, dacă m-ar fi iubit cu adevărat, aşa de mult, ca pe propria ei fiică, cum îmi spunea, m-ar fi luat acasă la ea, nu-i aşa? Nu să stau în coteţul de la babă. I-am spus într-o zi, de faţă cu bărbatu-său, că eu vreau să mă mut la ei pentru că sunt ca şi fata lor. A început să ţipe că-s nebună, că vorbesc prostii şi m-a alungat din casă. A zis că dacă mă mai prinde pe la ei prin cartier, pe la biserică, îmi rupe gâtul.

-Măi, măi, Portocală măi, ce-mi spui tu mie, nu-mi vine să cred, zău aşa! Uite, mergi duminica, la bisericuţa din centru, la "Sfântul Nicolae cel sărac". Acolo, este părintele Cârdei, un om foarte bun la suflet, care ajută pe toţi oamenii sărmani, pe cei care stau, acolo, duminică de duminocă, la cerşit. Să te spovedeşti şi să te împărtăşeşti la el!

Au mai trecut săptămâni şi mă întâlnesc, din nou, cu Portocala, pe stradă.

-Domnu profesor, da la ce popă m-ai trimis, mata? Am fost la biserica unde e sfântul Nicolae cel sărac şi m-am spovedit la părintele Cârdei. M-a întrebat fel şi fel de bazaconii şi prostii. Dacă fac duş sau baie în cadă şi ce fac la duş, că dacă… Mi-i ruşine să vă spun, ce m-o mai întrebat.

-Şi, tu ce i-ai răspuns?

-Părinte, mata îmi dai idei, zău, aşa! Eu nu ştiam de aşa ceva până nu mi-ai spus mata, acum, şi nici la filme destrăbălate nu m-am uitat, vreodată.

Ne punem amândoi de râs şi-i spun:

-Portocalo, poate că viaţa ta, locul tău sunt pe stradă şi, uite aşa, ai să fii, în veşnicie, alături de Lazăr cel sărac.
-Poate, domn profesor, cine ştie?! Oricum, să contaţi pe mine, dacă ajung ca Lazăr, o să vă iau la mine, în Rai. Acum, vă las, mă grăbesc. Mă duc să fac un duş la baie, la spital unde mă cunosc cu o infirmieră, după care o să aştept maşina olandezilor, cu mâncare.
-Domnul cu tine, Portocala!

Richard

O duminică din vara anului 1990, zi ce părea a fi una ca oricare altă duminică din viaţa mea, nicidecum o zi ce avea să-mi rămână în minte drept o zi cu totul specială.
Slujbele de la biserică îmi deveniseră aproape ca o rutină. Aceleaşi feţe cunoscute de oameni cu care niciodată nu schimbasem vreo vorbă, în afara, unui eventual, bună ziua sau Doamne ajută. Predici mai mult sau mai puţin captivante, minute şi clipe în care gândul era strunit să se înalţe, cât de cât, la Dumnezeu şi la cele sfinte.
După binecuvântarea preotului şi urarea să avem o duminică cu pace şi linişte, la ieşirea din biserică, pe treptele frumoase de marmură albă, văd şezând o tânără cu un copil, cam de trei anişori, în braţe. Mămica plângea de sărea cămaşa de pe ea.
Mă apropii şi o întreb, cu oarecare reţinere:
-Săru` mâna, doamnă, ce s-a întâmplat, de ce plângeţi?
-Domnule, mi-e tare bolnav copilul. A fost găsit cu leucemie şi nu ştiu ce să mă fac? Suntem săraci, lucrez la o brutărie, acum sunt în medical, barbatul meu e şofer pe troilebuz şi mai am, acasă, un copil. Locuim într-un apartament mic, la bloc. De unde să iau bani de tratament, de medicamente?
Femeia cu pruncul în braţe îmi pare a fi închipuirea Fecioarei îndurerate. Băieţelul din braţe nu înţelege, cu siguranţă, de ce plânge mamă-sa şi mă priveşte cu ochişori curioşi. Richard este numele său, posibil un

nume predestinat pentru aventura pe care avea să o trăiască.
-Doamnă, nu vă promit că o să reuşim dar, am o idee. Să ne încredinţăm Domnului şi o să vedeţi că o să fie bine. Aveţi încredere!
Am facut schimb de adrese şi, odată ajuns acasă, Internetul nu era încă accesibil, atunci, românilor, am început să dau telefoane la toate cunoştinţele, explicându-le necazul familiei lui Richard rugându-i, ca la rândul lor, să întrebe după ajutor, mai departe, la cunoştinţele şi prietenii lor. Astfel, s-a format un adevărat lanţ al solidarităţii şi, miracolul s-a înfăptuit. În nici o săptămână, tânăra mamă şi Richard şi-au luat zborul, de pe Otopeni, cu destinaţia Londra unde-i aşteptau o familie de creştini care au făcut imposibilul pentru ca Richard să primească cele mai bune îngrijiri în cea mai bună clinică pentru copii.
Acolo, la Londra, s-a mediatizat povestea lui Richard şi a familiei sale şi, din donaţiile primite, s-a deschis chiar o fundaţie pentru copiii bolnavi de cancer, din Moldova.
Tratamentul a fost o mare reuşită, spre slava lui Dumnezeu. Şi viaţa familiei lui Richard s-a schimbat, între timp. Au primit, printre altele, susţinerea pentru o casă nouă, pe pământ, în curtea căreia Richard să poată să se joace, în voie.
Lucrurile păreau să fi intrat pe un făgaş cât se poate de normal pentru toţi cei din jurul lui Richard devenit, între timp, un silitor şcolar.

Din păcate, o recădere a bolii avea să-i pună pe medici într-o şi mai mare dificultate. Au venit, din nou, zile, săptămâni şi luni petrecute de Richard în spitale, cu perfuzii şi sub tratamente chinuitoare.
Ajunsese la zece anişori, vârstă la care se pun întrebări şi nu se acceptă orice explicaţii.
- Mămică, ce înseamnă să mori? Îşi întreba băieţelul, nu de puţine ori, mama. Mai greu era de explicat când vreun coleg de suferinţe cu el, copilaş din salon, pleca la Doamne-Doamne.
-Richard, puiule, când moare cineva înseamnă că merge la Doamne-Doamne unde, cândva, o să ne întâlnim cu toţii.- îi explica mamă-sa, cu greu abţinându-se să nu plângă.
-Şi cum e mămică, acolo, la Doamne-Doamne?
-Păi, cum să-ţi spun eu Richard, e aşa de frumos şi bine că nimeni nu mai vrea să vină înapoi.
-Sunt jucărele, copiii se duc la şcoală, avem televizor cu desene animate, acolo, mami?
Şi, printre lacrimi ascunse şi suspine reţinute cu greu, sărmana mamă îi spune:
-Da, da puiule mic, sunt multe, multe jucării acolo, şi poţi să stai la televizor, la desene animate, cât vrei tu, la şcoală mergi numai dacă doreşti, totul, totul este foarte, foarte frumos.... Acolo este şi Domnul Iisus, Doamne-Doamne.
-Şi mai sunt copii acolo, mămică?

-Da, sunt mulţi copii şi toţi sunt foarte cuminţi. Îţi mai aduci aminte de cuţu-cuţu cel roşcat, de Grivei al nostru?
-Da, căţelul care l-am luat de pe stradă acasă şi care mă iubea aşa de mult că mă lingea tot timpul pe faţă. Într-o zi a plecat şi nu a mai venit acasă. Ştii, am plâns mult după el.
-Da. Să ştii că şi Grivei este acolo, sus, la Doamne-Doamne!
Au trecut peste bieţii părinţi zile de desnădejte dar şi de speranţe într-un miracol şi în tratamente alternative.
Într-o după-amiază primesc un telefon de la mămica lui Richard. Era foarte calmă, fără pic de emoţie în glas.
-Domnule George, Richard a plecat!
Îmi dau seama, imediat, ce s-a întâmplat dar totuşi o întreb:
-Unde a plecat?
-A plecat la Doamne-Doamne, la Domnul Iisus. M-a chemat la el în pat şi mi-a spus:
-Mămică, ia-mă-n braţe că vreau să-ţi spun ceva.
-Da, puiule, spune! L-am strâns în braţe, el acoperindu-mă cu mânuţele de jur împrejurul gâtului.
-Mămică lasă-mă să mă duc la Doamne-Doamne, la Domnul Iisus, mă laşi?
-Da, puiul meu mic, te las, cum să nu te las?!
M-a strâns tare, tare şi i-am auzit ultima suflare, ca un fel de oftat, la ureche. Am stat, aşa, îmbrăţişaţi câteva minute bune. I-am desprins, cu greu, braţele din jurul gâtului meu. Acum mă pregătesc să-l îmbrac.

-Asta a fost domnu` George. Vă muţumim pentru tot şi vă aşteptăm la înmormântare.

Străbunica lui Ioje

Cine nu-l ştie în fabrică pe Ioje Antal? I se mai spune şi măcelarul. Face naveta cu autobuzul, ca mulţi alţii, din satul vecin cu fabrica de ţevi, Săbăoani. Este, de mulţi ani, de la angajare, pe post de muncitor necalificat dar nu-i pasă că nu a promovat. Spune că serviciul îl are doar aşa, pentru o pensie, la bătrâneţe. Preferă mai mult schimbul trei, de noapte, ca să facă, ziua, treabă pe acasă. Grădina, casa de terminat, familia dar mai ales „afacerea" cu pachetele cu carne îl preocupă mai mult decât orice.

Cumpără viţei de prin satele vecine pe care-i aduce, noaptea, acasă cu căruţa unde-i sacrifică. Face pachete a câte 5 kilograme cu o bucată de pulpă pentru şniţele, un os de ciorbă, o porţie de ficat, etc. Pachetele le vinde cu 200 de lei, în fabrică. Toată lumea este mulţumită într-un timp când măcelăriile „Epocii de aur" sunt goale, ca şi inexistente.

-Şi nu-ţi este frică măi Ioje, dacă te prinde miliţianu, dacă te pârăşte careva?

- Ei, dom inginer, am eu grijă şi de miliţian şi de primar şi de popă. Trebuie să trăiască şi ei, nu-i aşa? Dacă nu ar fi unul ca mine cine le-ar mai fi dat de o fripturică, acolo? Le dau partea iară ei, se fac că nu văd.

Ioje este un catolic ceangău, sfătos, un munte de om care ştie să se descurce. Cu un pachet cu carne plasat la maistrul care face pontajul, altul dat la doctorul de fabrică pentru un „medical", Ioje îşi vede liniştit de

treburi, acasă. Are o familie numeroasă după cum e tradiţia la catolicii ceangăi, din satele moldovene. La Ioje, în bătătură, vieţuiesc cinci generaţii la un loc: mama soacrei, soacra cu socrul, el cu femeia sa Ruza, cele cinci fete între care cea mai mare cu bărbatu-său şi doi prunci.
-Dom inginer, mi se mărită fata, cea de-a doua şi vă invit, dacă o să aveţi plăcere, la nuntă!
-Măi, Ioje, nu ştiu dacă o să pot veni dar, zău, tare mi-aş dori să văd cum e o nuntă la voi, la ţară.
-Dacă veniţi, o să fiţi mulţumit, să ştiţi, dom inginer! Noi facem nunţile ziua, după slujba de la biserică. Vine cine vrea, chemat sau nechemat. Cinsteşte cine şi cât vrea şi dacă vrea. Am pregătit pentru tăiat doi viţei graşi. Am ţuică bună, dreasă şi pentru femei cu sirop dulce, vin făcut de mine, astă toamnă şi ce-o să mai fie acolo, sarmale, friptură, plăcinte. Am tocmit ţigani de la Slobozia, de peste Siret, ca să ne cânte.
A venit şi sâmbăta nunţii, prima de după sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului. În faţa casei miresei, cinci ţigani burtoşi, în cămăşi albe, suflecate ziceau din trompetă, saxofon şi tobe cântece săltăreţe de-ţi înveseleau inima cât o fi fost ea de cătrănită. În curte, patru rânduri de mese lungi cu băncuţe de o parte şi alta, sub umbra dată de o viţă de vie, frumos boltită. Pe drum, în faţa porţilor, femei mai în vârstă, în straie populare scrutau curioase alaiul nuntaşilor. Haine frumos cusute cu modele florale în culoare roşie, albastră sau neagră, catrinţe ţesute, învrâstrat, cu roşu, negru şi alb.

La intrarea în biserică tinerii miri sunt primiţi de preotul înveşmântat în frumoase straie albe, strălucitoare. În biserica foarte mare, ca o catedrală de demult, răsună acorduri puternice de orgă. Corul încheie slujba nunţii cu mulţi ani trăiască! Întorşi acasă, în bătătura gospodăriei lui Ioje, nuntaşii s-au pus, imediat, pe chefuit şi veselit. Au apărut pe mese, pe rând, ţuica, borşul de viţel, sarmalele, friptura, vinul, plăcintele, cafelele. Ţiganii cântă de mama focului sârbe şi hore de le sfârâie călcâiele în joc, nuntaşilor. Pe ici, pe colo puteai auzi, la cei trecuţi de prima tinereţe, vorbă în dialect ceangăiesc care aduce foarte mult cu limba ungurească.

Petrecerea, jocul şi veselia au ţinut de la amiază cu mult peste asfinţitul soarelui.

Cu ultimul autobuz de navetişti m-am retras, mulţumind gazdelor mele pentru frumoasa după-amiază petrecută în comunitatea lor, în familia lor. Strâng mâna, la despărţire, lui Ioje care, cu un nod în gât, îmi spune, apropae plângând:

-Dacă aţi şti, domnu inginer, ce e in sufletul meu, acum!

-Te înţeleg, măi, Ioje, emoţiile zilei te-au copleşit dar deh, ce să-i faci, asta este viaţa?! Copiii trebuie să se căsătorească, să meargă la casele lor. Stă în firea lucrurilor lăsate de Dumnezeu pe acest pământ!

-Nu, nu e vorba de asta, oftează cu jale Ioje. Dimpotrivă, mă bucur că am mai scăpat de o grijă, că mi s-a măritat încă o fată dar, vedeţi dvs. mâine o să am, tot aici, acasă, o înmormântare.

Simt că mă trec fiori de spaimă şi-l întreb:
-Doamne fereşte Ioje, da ce păcat vrei să faci?
-Ah, staţi pe pace, nu vă speriaţi! Sa vă spun. Când eram în toiul pregătirilor pentru nuntă, tocmai ce-o murit bunica nevesti-mi care trecuse de 90 de ani, în primăvară. Tăiasem viţeii, făcusem sarmalele, tocmisem lăutarii... M-am sfătuit cu femeia, cu socrii ce să fac? Iaca ce-am hotârât. Am băgat baba într-un sac şi am dus-o la beci ca, după nuntă, să o declar moartă la primărie şi să o îngropăm. Spuneţi şi dvs ce era să fac, să pierd atâta cheltuială făcută pentru nuntă?
-Măi Ioje eu cred că ai procedat cum trebuie. Asta-i viaţa, n-ai ce-i face, la urma-urmei mai trebuie să şi murim. Acum, pe bune, ce şi-o fi găsit să moară aşa, la nunta fiică-ti? Nu cumva ţi-a făcut-o, baba, intenţionat? Lasă, măi Ioje, nu fi amărât, o să treaci tu şi peste asta. Îl încurjez şi-i spun, aprobându-i strategia la care a apelat:
-Zău, ai procedat cum trebuie! În locul tău nu m-aş fi descurcat atât de bine, cum ai făcut-o tu! Bravo!
Au trecut zile şi, întâlnindu-l pe Ioje prin fabrică, îl întreb:
-Ei, cum a fost cu înmormântarea, măi Ioje? Te-ai liniştit, acum?
-Da, de unde atâta linişte? Să vedeţi ce-am mai păţit.
Îşi face semnul crucii cu toată mâna, ridică ochii spre cer şi spune:
- Isuse, Marie, Iosife rugaţi-vă pentru mine păcătosul! Deci, să vă spun. Baba a murit pe la o joi, cu două zile

înainte de nuntă. Am zis că dacă s-o întâmplat aşa, deodată, să facem nunta mai întâi şi după aceea îngropăciunea. După cum v-am mai spus, am băgat moarta într-un sac pe care l-am dus în beci, la răcoare. După ce s-a sfârşit nunta, dau să aduc baba din beci în casă, să o punem pe masă, să o pregătim creştineşte pentru cimitir. Caut şi caut în beci dar, nici să mai găsesc sacul cu baba. Dispăruse, fără urmă. Ce mă fac, ce mă fac, de unde să iau baba? Am anunţat miliţia, am povestit totul, s-a făcut anchetă. Nici în ziua de azi nu au găsit-o pe bătrână.

-Măi, Ioje da zău că e de râs, dacă nu ar fi de plâns. Încerc să-mi înăbuş râsul dar nu mă pot abţine. Ioje începe şi el să râdă din ce în ce mai zgomotos, într-un acces contagios de ne dau lacrimile, la amândoi. Hohotele de râs ne sugrumă cuvintele. De-abia, de-abia de pot să-l mai întreb:

-Şi, ziceai că n-ai mai găsit baba, în beci? Măi Ioje, dacă bătrâna o fi înviat sau poate că nici nu era moartă, când ai băgat-o-n sac? Uite, aşa o fi plecat singură, pe picioarele ei din beci şi tu te frământi acum că ţi-au furat-o hoţii?

-Ei, lăsaţi domnu inginer, că ştiu eu ce spun! Era moartă, moartă ca toţi morţii. Am căutat baba toată noaptea prin toată ograda. Degeaba, nici urmă de bunică! Să te ţii plânsete şi bocete pe soacră-mea şi nevastă-mea, că unde-i mama, unde-i bunica, ce-am făcut cu ea? Ştiţi ce cred eu? După ce am tăiat viţeii, au venit hoţii. Ştiau că o să am nuntă şi, ce şi-au zis, ia să-i furăm viţelul din beci

numai că, în grabă, în loc să ia sacul cu viţelul tăiat, au luat sacul cu... baba moartă. Râde cu toată gura, ştergându-şi lacrimile cu dosul palmei.

Epilog. Spre toamnă, târziu, când s-a terminat de cules porumbul s-a găsit, pe câmp, sacul cu ce a mai rămas din bunica nevestei lui Ioje. A fost înmormântată cum se cuvine, după datină, cu un praznic îndestulat, cum numai Ioje ştie să pregătească. Ţuică, borş, sarmale, friptură de viţel, vin, plăcinte, cafele...

Primul meu pom de iarnă

Să fi avut vreo 3 sau 4 anişori, prin anii `58 sau `59 când, într-o dimineaţă de iarnă cu multă zăpadă, mama îmi spune:

- Astăzi o să mergem la tanti Macarie să vedem pomul de iarnă.

Noi, adică eu, tata şi mama, locuiam într-o cameră, „la comun" cu alte două familii de muncitori, într-un apartament de trei camere. Peste drum, într-un alt bloc, locuia familia Macarie. Tovarăşul Macarie era un fel de ştab, la raionala de partid. În fiecare zi îl lua, din faţa blocului, o maşină frumoasă, gri, „Pobeda". Fost muncitor, tovarăşului Macarie i se încredinţase, acum, de către partid, să conducă toată industria şi agricultura raionului. Tovarăşa Macarie era şi ea dedicată muncii de partid în organizaţiile de femei muncitoare din oraş.

Aveau o singură fiică, elevă la liceu, căreia tanti Macarie îi spunea Tanţi.

Cu mama de mână şi cu inima gata să-mi iasă din piept de emoţie iată-ne în faţa uşii apartamentului familiei Macarie. Ne-a deschis o femeie uscăţivă, cu ochi mici, negri, iscoditori, destul de înaltă, ce-şi purta părul adunat într-un coc mic, în frunte.

-A, poftiţi, poftiţi tovarăşa, poftеşte Gheorghiţă să vezi ce pom de iarnă frumos a făcut Tanţa!

Intrăm sfioşi, după ce ne descălţăm, într-o cameră, primiţi, cu aceiaşi amabilitate, de către fata gazdei, Tanţa.

Pe jos, covoare frumoase, piese de mobilă la fel de elegante, o masă cu multe cărţi şi, într-un colţ, spre fereastră, un brad, mare, mare ce se înălţa de la podea până-n tavan. Pe crengi, agăţate, stăteau multe coşuleţe făcute din carton şi hârtie creponată pline cu bomboane, apoi mai erau figurine decupate din hârtie viu colorată ce înfăţişau balerine, săniuţe, căiuţi... Din loc în loc străluceau, prin beteală, globuri mari de sticlă care erau atât de fine şi uşoare că la cea mai mică adiere de curent de aer se mişcau, sclipind precum steluţele licăresc pe cer.

Vizibil impresionat de frumuseţea bradului, Tanţa dorind să-mi atenueze neliniştea, desprinde din pom un coşuleţ, apoi alte câteva bomboane învelite în staniol şi mi le oferă zicându-mi:

-Uite, Ghiorghiţă, ia aceste bombonele şi să ştii că dacă ai fost cuminte partidul îţi va trimite, prin Moş Gerilă, jucărele, bomboane şi tot ce-ţi doreşti!

Şi chiar că tanti Macarie şi Tanţa au avut dreptate. Peste câteva zile, tata mi-a adus de la partid şi sindicat, prin Moş Gerilă, o maşinuţă de tablă, culori şi plastelină, bombonele.

- Ia, spune, măi, Ghiorghiţă, ce ţi-ai mai dori tu din acest pom de iarnă? - mă întreabă, la un moment dat, Tanţa.

Stau şi mă uit şi mă tot uit şi privirea nu mi se mai desprinde de vîrful bradului unde, singur, printre cregi, stătea un glob mare, mare, strălucitor, singurul de culoare mov. Arăt cu degetul şi spun:

-Acela!
Cu greutate, pe vârfurile picioarelor, ajutată de un scaun Tanţa desprinde, nu fără o strângere de inimă, frumosul glob mov şi mi-l dăruieşte, spunând:
-Ia-l Ghiorghiţă, e al tău şi, să ştii că acesta nu este un glob obişnuit, este un glob special! Îţi poate îndeplini orice dorinţă dacă vei fi ascultător, iar de nu vei fi băieţel cuminte, se va sparge, se va face ţăndări.
Ajunşi acasă îi spun mamei că tare mi-a mai plăcut pomul de iarnă al lui tanti Macarie şi de ce nu avem şi noi un pom la fel de mare şi o casă la fel de frumoasă ca ale Tanţei?
A doua zi, de dimineaţă, mama mi-a adus, din piaţă, câteva crenguţe de brad pentru a avea şi noi, un pom de iarnă.
Drept stativ pentru pomul nostru a pus o sticlă obişnuită de un litru plină cu apă în care a aşezat cele trei crenguţe de cetină. Cu poleiala rămasă de la bomboanele Tanţei am învelit, împreună, sub formă de globuleţe, câteva nuci prin care mama a trecut, cu acul cel mare, un fir de aţă.
-Ia te uită ce pom de iarnă frumos avem, parcă e mai frumos decât al tovarăşei Macarie, nu? - îmi zice mama şi adăugă:
-Acum, pune-i şi globul cel mov, fermecat.
Iau, cu cea mai mare grijă, preţiosul dar şi, asemănător locului din care mi-a fost dat, îl agăţ sus, de prima rămurică din vârful brăduţului meu. Nici nu am pus bine globul mov la locul său că sticla cu pomul meu de iarnă

se dezechilibrează, sticla se rostogoleşte şi, dându-se de-a dura, sfârşeşte prin a se sfărâma de podea. Aceiaşi soartă a avut-o şi globul cel frumos şi mov. Rămân stupefiat de nici că pot scoate vreun vai sau să vărs vreo lacrimă.
- Lasă, Gheorghiţă să nu-ţi pară rău după glob - mă încurajează mama, strângându-mă la piept. I-a părut rău Tanţei că ţi l-a dat, de asta s-a spart şi, o dată cu el s-a dus de la noi, din casă, lucrul cel rău, piaza rea. Dă-l dracului, Doamne iartă-mă!
Şi cum o nenorocire niciodată nu vine singură, peste alte câteva zile un pojar mă pune la pat şi apoi la o şedere, îndelungată, în casă. Toată ziulica mă uitam, pe geamul ce dădea în curtea interioară, la copiii care se jucau, se trăgeau cu săniuţa sau făceau oameni de zăpadă când, într-o dimineaţă, venind de la piaţă, mama îmi spune, foarte veselă:
-Ghiorghiţă, să ştii că pe strada noastră, de o parte şi de alta, la fiecare zece paşi s-au săpat gropi şi s-au pus pomi.
Inima a început să-mi sară iarăşi din piept pentru că mintea vedea deja pe strada mea mulţi, mulţi pomi de iarnă, mai înalţi şi mai frumoşi decât cel al Tanţei şi toţi împodobiţi cu globuri mari, multicolore, cu steluţe, cu ghirlande.
-Ah, deabia aştept mămică să-mi treacă pojarul şi să îmbrăţişez pomii de iarnă, de pe stradă!
După carantina impusă de pojar, decepţia mea avea să fie pe aceiaşi măsură cu entuziasmul imaginaţiei mele de copil sărac. Pomii de iarnă din mintea mea nu erau, în

realitate, decât nişte la fel de sărmani, ca mine, pui de arbori care astăzi, la peste 50 de ani de când au fost plantaţi, au devenit falnici tei sau plopi cărora nu le mai poţi cuprinde tulpina.

Cât despre familia Macarie ştiu că tovarăşul a fost trimis de partid la facultatea muncitorească după care a primit o altă funcţie înaltă de răspundere, pe linie de partid, la regiune. Acolo, a cunoscut o altă tovarăşă, o profesoară cu care s-a recăsătorit. Tanti Macarie, părăsită de tovarăşu` şi-a reluat munca de croitoreasă la fabrica de confecţii din oraş de unde a şi ieşit la pensie. Tanţa a făcut politehnica devenind ingineră şi, acum, dacă o mai trăi, trebuie să fie o bunicuţă ce împodobeşte pentru nepoţei, de Crăciun, brăduţi la fel de arătoşi cu aceia din copilăria ei frumoasă şi fără de griji.

Aprozarul Domnului General

După cum sunt ticluite astăzi firmele magazinelor din Ţara Românească te-ai putea întreba dacă românul de rând mai vorbeşte sau nu " în mult e dulce şi frumoasă limba ce-o vorbim - limba română"? Potrivit unor sondaje, tot românul, astăzi, nu se mai naşte poet, cum se spunea odată, ci vorbitor de limbă engleză şi încă engleza americană.

Să râzi de proşti este păcat dar este permis să faci haz de prostia unora. Secvenţă de umor a grupului DIVERTIS, filmată în faţa unei băcănii din Bucureşti, deasupra intrării căreia stă scris, cu litere mari, GENERAL STORE. Un reporter pus pe şotii pune trecătorilor întrebarea: "Ce părere aveţi despre domnul general Store care şi-a deschis acest magazin alimentar?"

Răspunsurile au fost dintre cele mai hazoase dar şi realiste, în acelaşi timp. "Nu le mai ajunge dom`le, a furat pe vremea lu` Ceauşescu şi şi-a făcut acu` magazin!" sau "Ruşine dom`le, ditamai generalu`, care e domnu` Store, să-şi facă magazin. Ce a ajuns şi armata română!". Alţi intervievaţi, nu aveau nimic de obiectat, ba dimpotrivă, de lăudat: "Dom`le bravo lui. Ştie omul să se descurce. Asta e capitalismul pe care l-am dorit", sau "Sunt o gospodină din cartier şi sunt foarte mulţumită de acest magazin universal unde găseşti de toate. Felicitări dlui general Store pentru iniţiativă şi-i mulţumesc pe această cale. Mult succes în afaceri, dle general!"

Cu domnul general, să-i spunem domnul general Nicolae, mă cunosc de aproape 20 de ani. Băiat chipeş, sportiv şi foarte ambiţios, este dublu licenţiat, cu cîteva mastere între care şi unul în ştiinţa armelor, cu un doctorat în

pregătire. Face parte, la vârsta lui, trecută puţin peste patruzeci de ani, din noua generaţie de elite ale ţării, speranţa naţiei româneşti, cum s-ar spune. Nu ştiu ce venituri are dar, după viaţa frumoasă pe care o duce şi la vila din Copou şi la ferma de la ţară, nu pare a-i fi prea rău.

Destul de rar schimbăm câte un "ce mai faci?" pe messenger sau un scurt telefon cu acelaşi "ce mai faci?". Nu cu mult timp în urmă sunt contactat de domnul general Nicolae să mă roage să recomand cunoscuţilor mei noul său magazin cu produse ecologice, situat, pe undeva, prin centru. Curiozitatea-mi dă imbold să fac o vizită acestui magazin eco pe care, cu mare greutate l-am găsit, dintr-a doua încercare. La parterul unui bloc, deasupra intrării, o copertină verde pe care este înscris "APROZAR". Intru. O cameră modestă de bloc, cu rafturi făcute din nişte leaţuri de lemn, între care erau cartofi şi alte produse ce le găseşti pe la mai toate chioşcurile alimentare: pomelo, struguri de Spania, mere poloneze, pepeni din Grecia, citrice, etc.

Întreb vânzâtoarea, o domnişoară blondă, drăguţă dacă am nimerit bine magazinul eco al dlui general Nicolae? Mi se răspunde afirmativ. Decepţionat de ceea ce am văzut, nu mă pot abţine să nu-mi exprim, acolo, cu voce tare, neîncrederea în calitatea eco a produselor şi plec.

După cîteva zile primesc un telefon de la domnul general Nicolae în care mă face cu ou şi cu oţet că i-am prejudiciat afacerea, că pot să-l reclam şi la OPC că nu-i este frică. Tac şi nu spun decât "bine, măi!", lucru care, se pare, l-a enervat şi mai tare. Urmează faza a doua, injuriile: securistule, nesimţitule, etc., etc. Cu toate că nu sunt prea rezistent la asemenea apelative îmi păstrez

totuşi calmul şi-i repet acelaşi “bine măi, aşa e, ai dreptate!”. Ca un bun teoretician în arta militară, dl general ştie că în lupta de anihilare a duşmanului armamentul din dotare se foloseşte progresiv cu puterea de distrugere şi rezistenţa duşmanului Aşa că pentru a-mi da lovitura de graţie, domnul general Nicolae scoate în luptă... blestemul, anatema, armă cu bătaie lungă. “Eşti un om rău, fără prieteni şi o să mori la fel de singur!” Încep să mă clatin, nu mă aşteptam să-mi fi spus asta, mai ales că perspectiva unui sfârşit precum cel prorocit de el, mă cutremură. Ca prin minune, îmi aduc aminte de finalul tragic al lui Bubu, bunicul dlui general Nicolae, pe care l-am cunoscut la o venerabilă vârstă, aproape centenar. Era la sărbătorirea sa de către de nepoţel şi familia acestuia, în casa pe care Bubu le-o lăsaseră ca moştenire, încă din viaţă. Săracu Bubu, mutat şi pus ca într-o colivie într-o cămăruţă dintr-un bloc anost, de garsoniere, cu 10 etaje, sătul de singuratate şi de sufertaşele lăsate, în grabă, lângă uşă, de către nepotul purtător de grijă dar peste măsură de ocupat, sfâşiat de dor, îşi alege sfârşitul aruncându-se de la etajul şase, în gol. Ei, cum aş fi putut, să mă las doborât de această ultimă armă letală din arsenalul domnului general Nicolae?
Dumnezeu cu mila!

Doamna Alzheimer

Potrivit unui studiu al Universităţii americane Pittsburgh, mersul pe jos ar putea preveni deteriorarea creierului la bătrâneţe. *"Rezultatul studiului nostru ar trebui să încurajeze persoanele în vârstă să practice exerciţii fizice, ca strategie promiţătoare pentru prevenirea demenţei şi Alzheimer-ului"*, a spus dr. Kirk Erickson, de la Universitatea Pittsburgh, care semnează studiul, apărut în publicaţia Neurology şi pe care l-am găsit pe Internet. Cum de o bucată de vreme le cam uit şi-mi cam "sună capul", m-am conformat celor citite şi, zilnic bat drumul de la şi spre serviciu jumătate cu tramvaiul, jumătate apostoliceşte, per pedes. Parcurg, pe jos, pe două trasee diferite, zilnic, centrul istoric al oraşului. La intrarea în Piaţa Unirii dinspre Cuza-Vodă, în fiecare dimineaţă văd o doamnă în vârstă, să aibă 80 şi ceva de ani, sprijinită uşor de marginea vitrinei unui magazin din zonă. Înaltă, slăbuţă, cu chipul blând, aplecat uşor pe o parte, zâmbeşte trecătorilor pe care-i conduce cu privirea. Este îmbrăcată îngrijit, aş putea spune chiar elegant. (După apariţia "second hand"-urilor cu greu mai poţi deosebi omul, după haină). Trecătorii, nu toţi, o cercetează scurt şi îi întind, discret, câte o bancnotă. Surâzând, Doamna le şopteşte, abia un auzit "Vă mulţumesc!" şi, atât. Nu tu "Dumnezeu să vă facă, Dumnezeu să vă dreagă..." sau prea cunoscutul "Bogdaproste". Este, trebuie să o recunoaştem, un alt fel de strategie de marketing.

Muţi trecători vor fi gândit, ca şi mine de altfel: *"biata femeie, ce vremuri a mai ajuns, la bătrâneţe! Ar putea fi maică mea în locul ei, săracele!*", sau vreun alt

concetăţean şi mai consternat: *"ia uite în ce hal ne-au adus Băsescu şi ai lui!"*
La Paris, pe Champs-Élysées am văzut o tânără franţuzoaică, aşezată "turceşte" pe caldarâm, citind dintr-o carte pe coperta căreia putea fi citit ceva de genul: *"Les Philosophes français du XX siècle, Edition Gallimard"*. În faţa distinsei cititoare o cutie şi, scrisă de mână pe un carton, o notiţă care, tălmăcită, suna cam aşa: *"Sunt liceţiată de Sorbonne şi mi-e foame. Vă rog să mă ajutaţi cu un ban, vă mulţumesc!"*
Pe traseul de întoarcere, pe bulevardul Independenţei, peisajul stradal este mai puţin captivant. Platitudinea blocurilor "epocii de aur" a şters, aproape în totalitate, faţa Iaşului de altădată. La parterul blocurilor, în schimb, te poţi întâlni cu tot felul de tentaţii culinare: de la covrigării şi cofetării, la restaurante elegante. Îmbiat de reclamele din vitrina unui asemenea "obiectiv gastronomic": *"ciorbă rădăuţeană, sărmăluţe, tochituri sau tocăniţe, baclavale şi plăcinte"*, din când în când, pot spune chiar foarte rar în ultima vreme, mă mai răsfăţ, de unul singur, cu câte un prânz delicos, pantagruelic.
Servirea este exemplară, la fel şi atmosfera. Feţe de masă din damasc alb, veselă din porţelan, tacâmuri de calitate, pahare din cristal cu picior, aşezate pe diferite mărimi. Totul respiră eleganţă şi rafinament. O muzică discretă, de fundal, acompaniază semiobscuritatea din sală. Lume puţină, probabil şi ora nu este prea potrivită. O boierie, ce mai! Comand meniul preferat şi aştept, delectându-mă privind, discret, puţinii comeseni. Se deschide uşa şi, în prag apare o distinsă doamnă înaltă, mai în vârstă. Uşor, uşor înaintează spre o masă liberă, la distanţă de alte câteva de cea la care stau. Pare o prezenţă obişnuită a

localului. Chelnerul, un băiat bruneţel, foarte draguţ îi deschide şi-i pune, în faţă, spre citire, meniul. Ca şi cum l-ar şti pederost arată grăbit, cu degetul, undeva pe o foaie, apoi pe alta şi încă o dată pe altă filă. Închide mapa cu un uşor pocnet al coperţilor din piele şi priveşte...în gol. În timp ce mănânc, încerc să-mi continui, cât mai detaşat, vizionarea spectacolului oferit de prezenţa celorlalţi clienţi. Atenţia îmi este captivată, totuşi, de Doamna în vârstă. Ia cu o mână serveţelul de damasc, aşezat sub formă de coif, pe farfurie şi, dintr-o singură smucitură îl desfăşoară şi-l aşează pe braţe. Felurile de mâncare ale dejunului îi sunt servite cu toată eticheta restaurantelor de clasă şi consumate cu aceiaşi eleganţă, ca într-o ecranizare a saloanelor englezeşti de secol XIX, din romanele surorilor Bronte. Pentru mine este deadreptul tonifiant să o văd pe această doamnă elegantă, rafinată luând prânzul, presupun zilnic, într-o asemenea ambianţă de salon burghez. Totodată, îmi spun că mai există speranţă: Doamna Altzheimer poate fi păcălită. Termin, plătesc şi mă ridic. Mă îndrept către ieşire şi, trecând pe lângă masa distinsei doamne, aceasta ridică privirea, se uită la mine şi, cu capul uşor lăsat pe o parte, îmi zâmbeşte complice, petrecându-mă cu privirea până la uşă.

Franceza se întoarce

Abia a aşteptat să iasă, în urmă cu doi ani, la pensie. A fost profesoară de franceză la un liceu industrial din oraş unde, simpatizată de elevi, i s-a spus, în loc de nume, domnişoara Franceza. Aşa a rămas şi pentru cunoscuţi şi prieteni: Franceza. În ultimii ani, avea o reală obsesie: noua sa casă imprejmuită de grădina cu gazon verde, impecabil tuns, cei câţiva pomişori şi florile aliniate, de o parte şi de alta a aleii de acces. Pentru a avea toate aceste bunuri trecătoare, Franceza a pus multă trudă, pasiune dar mai ales s-a supus, cu bună ştiinţă, la dureroase sacrificii materiale.

Locuia, împreună cu mama sa, ăn vârstă de aproape o sută de ani, la parterul vilei, etajul fiind închiriat unor oameni cu dare de mână pentru o chirie bunicică.

În urmă cu aproape o lună de zile, după ce împlinise 62 de ani, Franceza mi-a făcut o vizită intempestivă, la serviciu. Era foarte tulburată făcând reale eforturi pentru a arăta, aşa cum o ştiam, plină de viaţă şi optimism.

- Ştiţi, am fost diagnosticată cu un cancer pulmonar. Nu știu de la ce l-am făcut pentru că nu am fost fumătoare. Va trebui să încep cura de citostatice, poate va fi nevoie şi de operaţie dar, sunt sigură că voi învinge boala. Viaţa este prea frumoasă, domnu inginer, să nu mă bucur de ea şi, apoi, vine, acuşi, primăvara. Cine o să aibă grijă de iarbă, de copăcei, de flori?

-Da, desigur domnişoară Franceză, cu ajutorul lui Dumnezeu veţi învinge boala iar grădina dumneavoastră va fi şi în vara care vine la fel de frumoasă, ca anul trecut!

Din păcate, nu a fost să fie aşa! Acum două săptămâni am condus-o, pe simpatica şi optimista domnişoară Franceza, la groapă de unde nimeni nu se mai întoarce. A murit în urma unor complicaţii care s-au declanşat neobişnuit şi neaşteptat de rapid.
Stăpâni peste vila şi grădina Francezei au rămas nepoatele de la fraţi şi de la surori şi, bineînţeles bătrâna sa mamă.

De anul trecut, nu mi-am mai vizitat buna mea prietenă, cunoştinţă şi a Francezei, doctoriţă la ambulatoriul Spitalului de la Socola. Iau, din piaţă, câteva mere ionatane, româneşti şi, ca în alte dăţi, iată-mă-s la uşa ambulatoriului, Secţia „Nevroze femei". Bat şi bag capul pe uşă, spunând, din prag:
-Săru mana şi la mulţi ani pe anul ăsta, doamna doctor! Bucuroşi de oaspeţi?
-Pofteşte, pofteşte domnule inginer şi stimate prieten! Şi dumitale, la mulţi ani, bucurie şi tot ce-ţi doreşti. Pofteşte şi ia loc, aici, pe scaunul ăsta, lângă mine!
Vorbim de una, de alta, lucruri comune, banale dar care fac bine atunci când sunt schimbate între prieteni. La un moment dat, doctoriţa mă surprinde cu întrebarea:
-Cine crezi că m-a vizitat, mai adineauri, la cabinet?
-Păi nu ştiu şi nici nu am cum să ghicesc, la câţi pacienţi se perindă, zilnic, pe aici.- răspund eu promt.
-Ei, hai că-ţi spun, ca să nu te mai perpelesc. Franceza!
-Franceza? - răspund cu jumătate de gură ca şi cum nu aş fi auzit bine.
-Da, Franceza! Ce te miri aşa?
-Şi cu ce ocazie a venit astăzi, aici, Franceza?

-Era foarte supărată, sărmana de ea. Nu mai era Franceza aceea pe care am cunoscut-o cândva, veselă, plină de viaţă. Era palidă, îngândurată, aproape epuizată. Cred că a făcut o depresie dacă nu chiar o nevroză. I-am recomandat o internare, de urgenţă, ca să vedem despre ce e vorba.
-Dar ce ţi-a zis? Eu nu cred că era Franceza!
-Ei, nu era Franceza! Nu am legitimat-o ca la poliţie dar, ce Dumnezeu nu mai ştiu cu cine şi ce vorbesc? Ea a fost. Franceza a fost adineauri aici, a stat în faţa mea pe scaunul acela, uite aşa, cum mă vezi şi cum te văd! Mi-a povestit că a fost plecată la spital şi, când a revenit acasă a găsit totul schimbat, o lume nouă, grădina neîngrijită iar totul i s-a părut ca şi cum casa ar avea alţi stăpâni. Era tare supărata, sărăcuţa de ea!
-Cred că ai dreptate, ea a fost. Franceza a fost, cu siguranţă, cea cu care ai vorbit.
-Păi, hotărăşte-te, acum, dacă a fost sau nu a fost Franceza?- mă contrazice interlocutoarea mea, de acum iritată de jocul meu de a fi sau a nu fi... Pentru a încheia această polemică de care sunt făcut responsabil, îi spun:
-Vrei să-ţi spun ceva? Sâmbătă, acum două săptămâni, am fost la cimitir, la înmormântarea Francezei! Franceza nu mai trăieşte de două săptămâni! E moartă ca toţi morţii. Ştii ce-nseamnă a fi mort?
-Ei, hai că m-ai dat gata! Vrei să spui că eu, aici, am vorbit astăzi, acum nici o oră, cu o stafie, cu o nălucă? Râde zgomotos. Recunoaşte, totuşi, că având în vedere locaţia în care ne aflăm orice poate fi posibil.
-Posibil sau imposibil, tu ştii mai bine decât mine ce-s dedublările de personalităţi şi alte chestii din astea parapsihologice.

-Ştii ceva? - îmi zice amica doctoriţă- Hai să ieşim la o plimbare în curtea spitalului să vedem dacă vom da peste această nălucă sau stafie cum îi zici tu?! Sunt şi eu curioasă cine s-a putut într-atât de bine transpune Francezei! Juram că ea a fost, ce Dumnezeu?!
Ieşim în curte. Afară e soare, destul de plăcut şi cald pentru sfârşitul lui ianuarie. Bolnavii stau şi ei la soare, ca gâzele, cu rost sau fără de rost, prin curte. Care dintre ei cu treburi, care la plimbarea de amiază, pentru a lua.... aer. Scrutăm cu privirea, roată, întreaga curte pentru a da de Franceză. Nimic. Nici urmă de Franceză. Deodată, se apropie de o noi o doamnă bine, micuţă de stat, strident fardată, îmbrăcată ciudat. Din cap până-n picioare numai tonuri de violet. Părul îi este vopsit violet, rujul de buze tot violet, hainele violet, machiajul pleoapelor violet, poşeta violet, ochelari de vedere cu rame... violet.
-Bună ziua doamna doctor, bună ziua domnule dragă. Ne salută politicos, din vârful buzelor doamna violet.
-Bună ziua! Ce mai face doamna contesă Violeta?
-Doamnă doctor să vă spun ceva. Adineauri am stat de vorbă cu un suflet pribeag, tare mai era supărat şi nefericit. Tot spunea de o casă cu o grădină care i-au fost luate şi că vrea să se întoarcă acolo, la ea, acasă. Săraca femeie, tare necăjită mai era!
-Şi unde este acum această persoană, contesă?
-Alergă de ici colo, poate, poate s-o îndura careva de ea, să-i vină-n ajutor. Din păcate, nu ştie că pentru ea nu mai există cale de întoarcere din acea lume.
Ne despărţim. Doamna doctor merge la ale ei convinsă că cineva, vreo altă bolnavă, a mimat persoana şi personalitatea Francezei. Eu, însă, am fost convins că bătrăna contesă Violeta, schizofrenă, pensionară veche a

spitalului, are dreptate. Ajung aproape de poartă. Mă opresc şi i-au hotărârea să mă întorc din drum, să stau mai mult de vorbă cu doamna contesă.
-Spuneţi-mi, contesă dragă, cum am putea ajuta acel suflet pribeag? Este o fostă prietenă. Mă ia de mână şi-mi spune să mergem în grădina cea mare cu meri care, în această lună de iarnă par a fi o mulţime de schelete cu braţele-n vânt. Ajungem la un anume pom. Eu de o parte, contesa de alta. Îmi cere să ne ne strîngem mâinile, cuprinzând aproape copacul în braţe. Deodată, contesa apleacă capul spre trunchi şi văd cum aceasta se contopeşte cu pomul. Obrajii din violet devin precum coaja trunchiului, ochii şi părul contesei se transformă, deodată, luând culorile de griu-cenuşiu ale scoarţei copacului. Murmură ceva, de neînţeles pentru mine. Îşi retrage capul cu greu din trunchiul batrânului măr şi-mi spune, şuierat, aproape şoptit:
-A fost greu dar am reuşit să o conving că trebuie să ia, acolo, totul de la început. I-am mai spus să nu fie supărată pe nimeni de aici şi să nu mai privească înapoi, spre casă, spre noi!
Violeta îmi face semn să o imit. Inclin şi eu capul, ating cu fruntea scoarţa copacului şi, deodată, văd dincolo de ea faţa tristă a prietenei mele, Franceza. Încerc să-i spun ceva dar nu reuşesc. Nu am nimic în cap. Îmi desprind, cu greu, fruntea din strânsoarea coajei trunchilui de măr şi bolborosesc, ca un automat, în hohote de plâns:
-Îmi pare rău, Franceza! Îmi pare tare rău, nespus de rău!

Hansel şi Gretel

Îmi aduc aminte, parcă a fost ieri, când am intrat, pentru prima dată, cu lacrimi în ochi, plângând după mama, la gradiniţa pentru copiii muncitorilor proaspăt mutaţi în blocurile frumoase, date de partid. Cu şorţuleţe albe, cu fundă roşie la gât, stăteam cuminciori, aşezaţi pe băncuţele vopsite în albastru, cu mâinile la spate, ochi şi urechi la tovarăşa educatoare Chiriţă.

-Copii, astăzi avem în clasă un oaspete. O fetiţă mai mare decât voi cu un anişor. Este din grupa mijlocie şi vă va spune o poveste foarte frumoasă.

-Numele meu este Lăcrămioara şi am să vă spun povestea lui Hansel şi Gretel, de Fraţii Grimm.- interveni, întrerupând discursul educatoarei, micuţa invitată a grupei mici.

Se aşeză, în faţa noastră, pe o altă bancuţă. Aşteptă câteva minute să se facă linişte deplină după care, micuţa povestitoare îşi începu povestea. Cu o cursivitate şi o dicţie impecabile, acompaniate de dramatismul unui actor desăvârşit, timp de aproape o oră toţi ceilalţi copii am stat cu inima la gură, trăind teribilele încercări prin care treceau sărmanii Hansel şi Gretel.

-A fost odată ca niciodată un tăietor de lemne tare nevoiaş şi omul ăsta îşi avea căscioara la marginea unui codru nesfârşit, unde-şi ducea viaţa împreună cu nevastă-sa şi cei doi copii ai săi. Şi pe băieţel îl chema Hansel, iar pe fetiţă Gretel. ....

Era pentru prima oară în viaţa mea când vedeam, în carne şi oase, pe cineva care, atunci când spune o poveste, plânge sau râde de-adevăratelea, dacă textul o cere, îşi

schimbă vocea pentru a exprima multele personaje din poveste, cântă, dansează, face mimică. Lăcrămioara transmitea toate aceste trăiri cu o uşurinţă şi cu o naturaleţe care pe noi, ceilalţi copii, ne făceau să ne treacă fiorii a toate spaimele şi bucuriile lui Hansel şi Gretel, rătăciţi în pădure după ce au scăpat de vrăjitoarea cea rea care a vrut să-i mănânce.

- Ce ne facem, surioară, că nu putem trece? făcu Hansel amărât. Nu văd peste apă nici un pod, nici măcar vreo punte cât de îngustă...

- De-ar trece vreun vaporaş, bine-ar fi! Dar prin locurile astea, slabă nădejde... zise Gretel cu mâhnire. Da uite, mai încolo văd o raţă albă înotând. Poate că, de-aş ruga-o, ne-ar ajuta să ajungem pe malul celălalt...

Şi începu a striga:

Raţă, răţişoară,
Ia-i în spate, pe-aripioară,
Pe Hansel şi Gretel,
Că nici pod, nici punte n-are
Apa asta mare!

Se apropie răţişoara şi Hansel i se urcă în spate. Apoi o rugă şi pe surioara lui să vină lângă el, dar Gretel rămase pe mal şi-i zise:

- Cum să vin? Nu vezi că i-ar fi prea greu răţişoarei? Mai bine să ne treacă pe rând.

Şi făptura cea bună chiar aşa şi făcu.

Micuţa povestitoare de altă dată este acum, când scriu aceste rânduri, o tânără bunicuţă, medic de profesie care, mai mult ca sigur, spune cu acelaşi farmec de povestitor, aceiaşi poveste cu Hansel şi Gretel nepoţeilor

ei, într-o ţară din Scandinavia, acolo unde a dus-o norocul şi destinul.

În urmă cu vreo zece ani avea să fiu eu însumi un personaj din această tristă poveste care, spre deosebire de varianta fraţilor Grimm avea să se termine tragic.

Eram la Berlin, pentru o săptămână, invitat împreună cu alţi câţiva români la un Simpozion internaţional cu o temă legată de noile democraţii care se năşteau în Est, după căderea cortinei de fier. Micul grup din România a fost găzduit, prin bunăvoinţa unei familii de vest berlinezi, în apartamentul, cu trei camere, destinat oaspeţilor locatarilor imobilului. Era o clădire, ca dealtfel întreg cartierul, complet refăcută, ce păstra arhitectura de dinantea distrugerilor majore ale bombardamentelor din 1945. Totul era frumos, sobru, la locul său, curat, ordonat. În spatele, să-i spunem, blocului cu 4 etaje, se deschidea un parc cu multă iarbă verde, copaci umbroşi, tufe de liliac înflorit şi un lac pe care lunecau lişiţe şi raţe, lebede albe cu gâturile lor semeţe şi fragile.

Clădirea era situată cu partea sa din spate la câţiva metri de lac, pe marginea căruia locatarii au pus două căsuţe din scândură pentru a adăposti o pereche de lebede formată din Hansel şi Gretel. Gazdele noastre au dorit să ne arate şi această latură, care se vede cam peste tot în ţara lor, a ataşamentului şi respectului oamenilor faţă de natură, faţă de frumos.

Pentru câteva zile, după orele comunicărilor participanţilor la Simpozion, am peregrinat prin Berlinul de vest dar si prin cel de est, care mai păstra urmele comunizării, pntru a vedea cum arată democraţia europeană, la ea acasă. Seara, ajungeam istoviţi acasă dar nu îndeajuns de înfrânţi de oboseală ca să nu continuăm,

la un pahar de vin roşu de Bavaria, discuţiile interminabile cu gazdele noastre berlineze.

Cursul celor şapte zile de bine ni s-a întrerupt, brusc, într-una din ele când un un afiş, scris de mână, ne-a atras atenţia prin frecvenţa mare cu care a fost pus la vedere începând de pe uşa de la intrare, continuând pe uşile locatarilor şi terminând pe uşa apartamentului nostru, de la mansardă. Cu toate că nimeni dintre noi nu ştia limba fraţilor Grimm, înţelegându-ne şi comunicând acolo foarte bine în engleză, am putut înţelege, din respectivul afiş, că nu era ceva de bine. Textul cuprindea, într-o înşiruire lungă de fraze, scrise aproape cu caractere gotice, cuvintele: „Hansel, Schwan, Rumänisch, Tod, Mörder". Ne-am dat seama, fără să trebuiască să ştim o boabă de nemţească că în afiş scrie că noi, românii din imobil am fi omorât lebăda Hansel...

Într-adevăr, gazda ne-a confirmat, după ce a smuls, cu furie, afişele lipite de jos până la mansardă, că de dimineaţă nişte vecini au găsit doar capul lui Hansel pe marginea lacului într-o baltă de sânge, că el îşi cere scuze pentru calomnia proferată la adresa noastră prin cuvintele pline de mânie xenofobă. A fost anunţată poliţia. Au venit medici veterinari, televiziunea, de la ziare, fotografi. Nu am fost întrebaţi nimic. A doua zi am aflat că probele luate de la locul crimei au arătat că criminalul a fost o vulpe rea, precum vrăjitoarea din poveste, care, noaptea, după ce şi-a decapitat victima a tras-o, în tufişurile de pe malul apei, la cateva zeci de metri mai încolo. Săracu Hansel stătea lângă consoarta sa Gretel să o apere pe ea şi pe ouăle din care aveau să iasă puişorii orfani de tată.

-Vă rugăm să ne iertaţi pentru incidentul neplăcut la care aţi fost părtaşi! -ne spune gazda noastră, înmânându-ne şi o scrisoare cu rezultatul anchetei şi cu scuze din partea Poliţiei locale prin care eram informaţi şi că locatarul care a împânzit imobilul cu afişe mincinoase va trebui să plătească o amendă usturătoare pentru calomniile proferate în scris şi în public şi că, de asemenea, avem tot dreptul, pe baza probelor strânse de poliţie, să intentăm proces civil şi să cerem despăgubiri morale.
-Nu, nu cred că este cazul de a deschide o polemică pe acest subiect, cu nimeni! - am răspuns distinselor noastre gazde. Înţeleg perfect durerea şi exasperarea locatarului imobilului atunci când a văzut capul, fără de trup, al blândului Hansel. Cât despre asocierea între români şi lebedele sacrificate pe altarul foamei din parcurile vieneze este, de ce să nu o recunoaştem, o realitate tristă şi scandaloasă. Neamţul îmi zâmbeşte înţelegător şi spune:
-Democraţia, dragii mei, înseamnă nu numai privilegii şi bunăstare ci şi obligaţii dar mai ales responsabilităţi. La noi, în Germania, democraţia permite să-ţi exprimi orice opinie despre oricine, de la cel mai de jos cetăţean până la cancelar dar, ceea ce spui trebuie să fie probat şi să nu lezeze demnitatea umană.

Lanţul Sfântului Anton

Printre puţinele lucruri de care mi-a fost frică în viaţă a fost... matematica. La insistenţele mamei, am ales o clasă de reală, la un liceu de elită din târgul în care locuiam. Am făcut-o împotriva sorţilor. În faţa liceului de umană, fostul liceu de fete, am dat cu banul care mi-a spus că nu ar trebui să merg mai departe.

-Tu nu vezi că ăia de la umană nu intră la facultate? Mergi mamă la reală, la liceul de băieţi şi fă-te inginer!

Copil cuminte mi-am ascultat, întotdeauna, părinţii dar, vai, au urmat patru ani de plângere şi scrâşnirea dinţilor. Am dat peste cel mai exigent profesor dintre toţi dascălii pe care i-am avut, vreodată, în viaţă. Nea Alecu îl porecliserăm noi, băieţii. Mi se aplecase de atâta matematică şi nu mai puteam face faţă prea multelor pagini cu probleme de rezolvat, din manuale şi culegeri. Ştacheta clasei şi a liceului era ţinută sus, sus de tot de câţiva băieţi, astăzi profesori universitari sau cercetători de succes. Noi, ceilalţi care trebuiam să le ţinem isonul, deabia, deabia de reuşeam să-i prindem din urmă. Nu mai spun de celelalte obiecte predate la acelaşi nivel înalt de exigenţe, de către profesori care nu voiau să se lase mai prejos decât conu Alecu.

Printr-a unsprezecea, ca să fac faţă situaţiei, am început meditaţiile, acasă, la matematică când, mi-am descoperit un aliat de nădejde în lupta cu catalogul şi cu ameninţările lui Nea Alecu: Sfântul Anton de la Padova, sfântul minunilor la creştinii catolici.

În fiecare dimineaţă, de multe ori eram chemaţi la şcoală de Alecu cu o oră mai devreme, îmi spuneam, în gând, rugăciunile şi-l imploram, fierbinte, pe Sfântul minunilor:

„Sfinte Antoane fă, cum ştii tu, să nu mă asculte azi la mate că de mâine, m-apuc de învăţat!”
Venea şi momentul de groază când, Alecu răsfoia, de la cap la coadă şi de la coadă la cap, de câteva ori, catalogul ca să-şi aleagă victimele. Cu glas puternic, de bas, striga:
-Să poftească la tablă.... şi urmau numele nenorociţilor chemaţi la tablă, devenită stâlp al infamiei.
Inima stătea să-mi sară din piept. Cu limba în cerul gurii, îmi făceam zeci de cruci iar în gând strigam „Sfinte Antoane, salvează-mă! Sfinte Antoane fă să nu mă asculte azi că de mâine, mă apuc de învăţat!”
Zile la rând ceream ajutorul Sfântului Anton spunându-i că nu sunt încă pregătit să fiu scos la tablă. Nu o să credeţi dar Sfântul făcea minunea şi, când toţi colegii aveau două sau trei note la oral şi sfârşitul de trimestru era aproape, eu dacă aveam o notă şi aceea pusă pe vreo lucrare scrisă şi, atât.
Într-una din zile găsesc acasă, în cutia de scrisori, un plic pus de o persoană anonimă, misterioasă. Pe plic, la destinatar numele meu. Desfac plicul şi, înăuntru o scrisorică semnată... Sfântul Anton de Padova.
Pe hârtiuţă, scrisă la indigo, o rugăciune către sfânt şi, la final, câteva sfaturi. Voi avea mare noroc şi voi primi multe binecuvântări dacă voi copia, de 12 ori, acea scrisoare şi o voi trimite la alte 12 persoane. Dacă nu voi face aceasta şi voi întrerupe lanţul de scrisori ale Sfântului Anton, acesta nu mă va mai ajuta ba, blesteme şi nenorociri se vor abate asupra mea.
Am avut ezitări în a urma îndemnul conspirativ de a răspândi, prin oraş, prin diverse cutii poştale, scrisorica Sfântului Anton. Mi-am zis că înainte de a lua o hotărâre,

nu ar fi rău să întreb un specialist care, nu putea fi altul decât un preot catolic.
Cu scrisorica în mână, bat la uşa bisericii catolice. Spun preotului ce mi s-a întâmplat, că nu ştiu ce să fac, în continuare!? Râzând, acesta îmi trage scrisorica din mână, se uită la ea şi o rupe în zeci şi zeci de bucăţele pe care le aruncă la coşul cu hârtii netrebuincioase, de lângă biroul său.
-Părinte, părinte ce-aţi făcut? Dacă o să mi se întâmple ceva rău? Ştiţi, Sfântul Anton m-a ajutat foarte mult la... matematică. Acum, dacă s-a supărat Sfântu pe mine, să vezi ce-o să-mi facă Alecu... Încep să plâng zgomotos tânguindu-mă că deacuma nu voi mai scăpa de Alecu.
-N-o să ţi se întâmple nimic! - îmi spune părintele, punându-mi mâna pe creştet, trăngându-mă, părinteşte, la piept.
-Iau asupra mea blestemele dacă nu multiplici şi răspândeşti această hârtie. În ceea ce priveşte matematica, ia şi pune mâna pe carte şi o să vezi că o să-ţi fie bine! Domnul să te binecuvânteze! Mergi în pace, fiule!
Am urmat sfatul preotului catolic dar, vai de mine, nenorocirea tot s-a produs! La sfârşitul anului şcolar m-am trezit corigent la matematică. Toată vara am tocit la mate iar toamna, iată-mă-s la tablă, tremurând în faţa lui Alecu care mă întreba şi tot mă întreba.
-Sfinte Antoane iartă-mă de ţi-am greşit dar nu mă părăsi! Fie-ţi milă de mine, păcătosul corigent! Sfântul m-a iertat şi am trecut cu bine de corigenţă apoi de bacalaureat, facultate, etc.

Cu câteva zile în urmă mi-a sosit, pe Internet, un email trimis de un tânăr teolog ortodox, preot într-un sat din nordul Moldovei.
Mesajul era un fel o verigă, dintr-un lanţ de expedieri pe net şi cuprindea o rugăciune, probabil tradusă, într-o limbă română chinuită. La prima vedere am fost tentat să fac un „delete" dar, ochii mi-au căzut pe finalul scrisorii electronice care mi-a adus aminte de cele scrise mai sus:

„Această rugăciune este atât de puternică. Trimite-o la 12 persoane
inclusiv eu. O binecuvântare vine la tine sub forma unui nou loc de
muncă, o casă, căsătorie sau financiar. Nu desconsidera şi nu pune
întrebări. Acesta este un test. Dumnezeu este pe primul loc în viaţa
ta? Dacă da, opreşte-te puţin din ceea ce faci şi trimite-l la 12
persoane, acum! Uită-te la ceea ce El face!"

Mal d`oeil

În fragedă copilărie am stat, o perioadă bună de timp, în grija bunicilor aşezaţi undeva, într-un sătuc uitat de lume, pe albia pârâului Bârzăvel. Parcă văd şi acum casa bunicilor. Micuţă, acoperită cu paie, varuită pe afară în alb, cu prispă din pământ, lipită cu lut, avea doar o tindă cu o odaie. De o parte a văii săpată de timp străjuiau două dealuri, unul înveşmântat de o pădure seculară în care lesne te puteai rătăci iar de cealaltă parte un deal pleşuv, cândva şi el acoperit de arbori falnici, devenit pajişte pentru puţinele mioare ţurcane ale sătenilor.
Nici vorbă în sat de vreun felcer, măcar. De şcoală, nici atât. Popa venea dintr-un sat vecin, la câteva duminici o dată, să slujească la biserică. În schimb, cunoscută şi neîntrecută în multe sate pentru priceperea de a lega şi dezlega de vrăji, pentru leacurile din buruieni sau pentru „tăiatul sub limbă" era baba Gherghina.
Cu mătuşa Gherghina eram chiar un fel de neam. Era o verişoară a bunicului. Mică de stat, adusă uşor de spate, purta o broboadă de pânză albă, strâns legată, ce lăsa să se vadă, ca într-un chenar de tablou, un chip de om bun. Pe un ochi ţinea o legătoare pentru a-şi ascunde orbita rămasă goală în urma unui accident din tinereţe. Poate că din cauza acestui handicap rămăsese neîntrebată şi nemăritată.
Nu de puţine ori am beneficiat de descântecele mătuşii Gherghina. Cum i se părea bunicii că sunt galeş, că dau semne de deochi, fuga, cu mine-n braţe, la baba Gherghina.
În faţa focului din sobă aceasta mă mângâia uşor pe creştet în timp ce borborosea ceva nedesluşit. Într-o o

cană de lut cu apă neîncepută, luată numai în faptul zilei, stingea nouă cărbuni aprinşi, luaţi, cu cleştele, de pe vatră.
În timp ce cărbunii sfârâiau în cană, Gherghina spunea, cu o voce voit îngroşată şi solemnă, descântecul:

Sting toate strigările,
Toate pociturile
Cum se sting tăciunii
Să se stingă deochiul
Toate căscăturile,
Toate uităturile
Sting ochii cei răi din cale
Şi gurile cele rele
Să n-aibă la ce se uita
Să n-aibă la ce striga
Să treacă de grija lui Gheorghiţă.

Au trecut mulţi ani de atunci. Baba Gherghina este demult oale şi ulcele şi nici că a mai rămas, măcar, cineva să-i pomenească memoria.
În zilele postdecembriste am fost cooptat într-o echipă pentru a întâmpina la graniţe şi a conduce un convoi cu ajutoare pentru casele cu copii orfani. Întâlnirea a avut loc la Mănăstirea franciscană din Oradea. Veniseră din Franţa, Spania şi Germania cam 12 TIR-uri. Trei dintre ele au plecat, mai departe, spre Moldova. Mi-am luat locul de ghid în fruntea convoiului, la dreapta unui tânăr şofer din Spania care vorbea perfect franţuzeşte. Îl chema Pedro. Înalt, frumuşel şi plin de viaţă mi s-a recomandat a fi un gitanos spaniol căsătorit cu o franţuzoaică cu care avea trei prunci. Pe tot parcursul drumului mi-a vorbit,

mi-a cântat sau s-a conversat, prin staţia de emisie-recepţie, cu ceilalţi doi şoferi din celelalte două tiruri care-l urmau. Plecaţi în zori, am făcut, pe la vremea amiezii, o haltă la un motel restaurant situat în frumoasa zonă montană ce desparte Transilvania de Moldova.
La aceiaşi masă ne-am aşezat, roată, cei trei şoferi plus doi însoţitori ai convoiului dintre care unul eram eu. Am făcut pe translatorul după ce a apărut o chelneriţă tânără şi frumoasă foc. Brunetă, înaltă şi cu codiţe purta o ie cu un decolteu ce lăsa să se vadă mult mai mult decât şi-ar fi îngăduit să arate vreo ţărăncuţă, autentică, de pe la noi.
Se fac comenzile şi, companionul meu Pedro îmi spune:
-Te rog fă-mi un favor să traduci un mesaj, personal, pentru domnişoara. Ştii, îmi plac foarte mult femeile brunete, cu mustaţă.
Nici nu observasem că frumoasa în costum naţional avea, abia zărită, o uşoară irizare negricioasă a pufului de pe buza superioară. Îmi încep oficiul de interpret şi spun:
-Domnişoară, mă cheamă Pedro şi îmi place foarte mult de dvs. Aş dori, ca la întoarcere, să petrecem împreună, numai noi doi, o seară romantică, aici, la motel.
Răspunul domnişoarei chelner nu s-a lăsat prea mult aşteptat:
-Da, de acord, cu plăcere dar numai cu... acte! A zâmbit şi s-a retras într-un colţ al sălii restaurantului de unde putea, de la distanţă, să aibă o vedere nestigherită a mesei, respectiv asupra lui Pedro.
Am crezut că mi-am încheiat misiunea de curtenitor, că totul nu a fost decât o glumă.
Nu după mult timp, aşa, ca din senin tovarăşul meu de drum se aprinde la faţă, începe să-i ţiuie urechile, îl trec

călduri mari, devine apucat de vărsături şi-i ţâşneşte sângele pe nas.
Toţi nu ştiam ce să facem pentru a-l salva pe Pedro pentru a-şi duce misiunea până la capăt, pe un drum ce era destul de lung şi anevoios.
Mi-am adus aminte, atunci, de mătuşa Gherghina şi de descântecele ei de deochi.
Am luat un pahar cu apă în care am stins nouă beţişoare de chibrituri, spunând:

Fugi ochi de deochi
Ieşi şi fugi din calea lui Pedro
Pe pământ pustiu
Unde vântul nu bate
Unde câinii nu latră
Şi cocoşii nu cântă.
Amin!

Ca prin minune Pedro, şoferul şi-a revenit şi, uşor, uşor, pe la miez din noapte, am ajuns cu ajutoarele la casa de copii orfani dintr-un sat de lângă oraşul Paşcani.

Mulţumesc Sfinte Francisc!

M-am întâlnit, prima oară, cu Sfântul Francisc, în urmă cu aproape 30 de ani, la vârsta de 29 de ani. Am realizat, atunci, că idealul franciscan era sădit de Dumnezeu, de la începuturi, în sufletul meu. Dragostea pentru cei săraci şi necăjiţi, dorinţa de a-i ajuta, după puterile mele, simplitatea şi bucuria vieţii modeste mi-au fost, şi-mi sunt dragi inimii, dintotdeauna. Chemat să fac parte din Ordinul Fraţilor Minori am răspuns afirmativ, cu mare entuziasm, fără reţinere, în ciuda faptului că în ţara mea, atunci, Ordinul Franciscan era scos în afara legii.
În clandestinitate, cu frică de persecuţia poliţiei politice, am parcurs toate etapele cerute de Regula Sfântului Francisc până la aceea de frate cu voturi simple, studiind, sub îndrumarea părintelui provincial, filosofia şi teologia în catacombe, asemenea unui ilustru tovarăş de drum franciscan, chemat la Domnul şi, cu ajutorul lui Dumnezeu, viitor fericit.

Anii au trecut cu bune dar şi cu rele, aşa cum este viaţa pe acest pământ.
În după-amiza zilei de 3 octombrie 1991, mă aflam, îmbrăcat în rasa monahală, în procesiunea fraţilor minori conventuali la Basilica din Assisi şi apoi la Santa Maria degli Angeli, Porziuncula.
Din păcate, numai după câteva zile, cu sufletul zdruncinat şi în lacrimi, în faţa Crucifixului de la San Damiano, îmi luam la revedere de la Sfântul Francisc şi de la viaţa de frate pentru a asculta chemarea părinţilor mei bătrâni, săraci şi bolnavi lasaţi acasă fără să le fi spus, vreodată, un cuvânt de frământările mele spirituale

şi că-i părăsesc ca singurul fiu pe care-l aveau. Sunt sigur că părinţii, Dumnezeu să-i odihnească în pace, nu mi-ar fi putut înţelege dorinţa.
Atunci, în faţa Crucifixului, I-am rugat pe Domnul Iisus şi pe Sfântul Francisc să facă în aşa fel încât să revin la Assisi.

Miracolul revederii cetăţii sfinte s-a înfăptuit peste 22 de ani, în octombrie 2013 cînd am primit cadou, de la nişte prieteni elveţieni, un sejur de cinci zile la Assisi. Coincidenţa sau nu, prima întâlnire de la Assisi, anul trecut, a fost cu Crucifixului de la San Damiano unde, cu lacrimi de bucurie de astă dată, am mulţumit Domnului, Sfîntului şi benefăcătorilor mei pentru excursie.
În cele cinci zile petrecute la Assisi am parcurs, în lung şi-n lat, oraşul dătător de pace, speranţă şi bucurii spirituale, serile petrecându-le alături de comunitatea de fraţi de la Sacro Convento în rugăciune, în faţa mormântului lui Poverello, în biserica subterană, La Tomba di San Francesco.
Cu o seară înainte de a părăsi Assisi, în cripta ce păstrează osemintele Sfântului m-am rugat mult, depănându-mi viaţa şi punând înaintea lui San Francesco gândurile mele, fricile mele, speranţele mele, dorinţele mele.
În aşteptarea rugăciunii de seară a breviarului, fratele sacristan a schimbat cele 6 lumânări de ceară, aşezate de o parte şi alta a altarului, aprinzându-le, una câte una, de la dreapta la stânga.
Nu după mult timp, una din lumânări a pâlpâit, din ce în ce mai slab, până când s-a stins.

Cu genunchii plecaţi, aşezat discret, într-o bancă din fundul criptei, în aşteptarea recitării breviarului cu fraţii şi văzând lumânarea stinsă, spun Sfântului, în minte:
-Sfinte Francisc, mâine dimineaţă trebuie să plec acasă. Îţi mulţumesc pentru că m-ai ajutat, prin binefăcătorii mei, să fiu acum, în faţa ta! Dă-mi, te rog, un semn că dorinţa mea de a reveni, pentru totdeauna, în rândul fraţilor minori de la Assisi, îţi este plăcută! Aprinde, te rog, prin puterea ta, lumânarea stinsă de pe altarul mormântului tău!
Cu neîncredrea că minunea cerută avea să se întâmple, continui, pentru alte câteva minute bune, să recit Tatăl Nostru şi Ave Maria în aşteptarea ceremoniei breviarului, cu ochii plecaţi.
Momentul de începere a rugăciunii comunitare soseşte. Ridic privirea spre Altar şi, nu mică mi-a fost mirarea să văd şi ce-a de-a şasea lumânare aprinsă, semn că Sfântul mi-a ascultat ruga.
Emoţionat peste măsură, cuprins de bucurie, pace şi speranţă interioare am spus; în gând:
-Mulţumesc Sfinte Francisc şi iartă-mi necredinţa!

Nica şi Cernescu

Au trecut exact cincizeci de ani de când, proaspăt şcolar, făceam primele cunoştinţe cu cititul, socotitul şi scrisul. Să fi fost, în clasa noii şcoli din cartierul muncitoresc al oraşului în care trăiam, vreo 30 de prichindei, fete şi băieţi, toţi îmbrăcaţi în sorţulete pepite cu guleraşe albe. Băieţii cu o fundă mare, albă la gât, ca un fel de papion, iar fetiţele cu şorţuleţe albe, cu volănaşe.

Pe peretele din faţă, sus, deasupra tablei neagre din lemn, pusă în ramă, stătea stema ţării iar pe zidul din dreapta, aliniate în ordinea funcţiilor şi a puterii, atârnau portretele membrilor de vază ai Partidului Muncitoresc în frunte cu Gheorghe-Gheorghiu Dej.

Trecuserăm bine de lecţia cu "Ana are mere" când, într-o dimineaţă, învăţătoarea ne-a adus în clasă doi noi colegi. Erau fără şorţuleţ, oarecum stânjeniţi dacă nu chiar speriaţi de mulţimea ochilor care-i priveau cu o curiozitate amestecată cu condescendenţă. Prezentările tovarăşei au fost foarte scurte:

-Copii, de astăzi vi se alătură doi noi colegi. Ei se numesc Nica Vasile şi Cernescu Elena. Vor sta împreună, în ultima bancă, până când vor recupera materia.

Cu toate că părea o femeie blândă, învăţătoarea noastră arareori ne striga pe numele mic. Ne cerea să stăm în bănci într-o poziţie cam ciudată: cu mâinile la spate, iar la întrebările puse trebuia să ne anunţăm răspunsul cu două degeţele ridicate.

Curând am aflat că cei doi fuseseră aduşi la şcoală, cum s-ar spune, "cu arcanul". Amândoi proveneau din familii foarte, foarte sărace. Tatăl lui Nica, un ţigan mic de stat şi foarte slab la trup ducea în spate, de dimineaţa până

seara, o maşinărie rudimentară ce învârtea, din picior, o roată abrazivă cu care ascuţea cuţite. Putea fi auzit, cu o voce subţire şi slabă, strigând către cei din case şi blocuri:
-Ascuţim cuţite, ascuţim foarfecee! Ascuţim cuţiteee!
Femeia lui Nica, bătrânul, îl însoţea şi, în timp ce ţiganul meşterea vreun tăiş de cuţit, ea căuta prin gunoaie mâncare pentru porcul ce-l aveau în bătătura bordeiului de la marginea cartierului. Mulţi oameni îşi făceau milă de ei cu vreo haină netrebuincioasă sau cu câte ceva de mâncare.
Elena era fiica unui alt ţigan pe nume Cernescu, groparul cimitirului oraşului, om important în orice comunitate, dar la fel de sărac ca şi ţiganul tocilar Nica. Locuia cu familia într-o cameră din clădirea lipită de clopotniţa bisericii cimitirului, perete-n perete cu "capela mortuară".
Cum directivele partidului erau cât se poate de ferme şi clare ca neştiinţa de carte să fie lichidată în noua orânduire, de la învăţătoare la comitetul de părinţi al clasei s-a trecut la acţiuni pentru integrarea în colectiv, aproape forţată, a noilor colegi. O tovarăşă mămică mai inimoasă, cu iniţiativă partinică a constituit chiar un grup de femei pentru ajutorarea celor doi şcolari cu rechizite, haine, şorţuleţe şi altele. Un pacheţel cu mâncare apărea, ca din senin, în fiecare recreaţie mare, pe bancile lui Nica şi a lui Cernescu, zilnic. Din păcate o legătură colegială nu avea să se clădească între cei doi şi restul copiilor din clasă. Era o izolare impusă, din păcate, de ambele părţi. Nica şi Cernescu trăiau în lumea lor, aveau alte repere culturale şi sociale, aveau alte năzuinţe şi perspective asupra vieţii pe care noi, ceilalţi, nu le împărtăşeam.

Vasilică şi Elena veneau la şcoală nu pentru că erau, ei înşişi, convinşi de utilitatea de a ştii să citeşti şi să socoteşti ci pentru că partidul, prin anumite mijloace de constrîngere, le impunea acest lucru pentru îndeplinirea proiectelor cincinale de anihilare a analfabetismului la sate şi oraşe, de emancipare a maselor largi populare, indiferent de originea lor socială sau etnică.
Cu toate ajutoarele materiale şi cu toată susţinerea morală dictată de la partid, cei doi nu au prins nicicum drag de şcoală. Absenţele, indiferenţa dar şi negaţionismul celor doi au dus, inevitabil, la declararea lor drept repetenţi şi, până la abandonarea şcolii, nu a fost decât un pas.
Pe Vasile l-am revăzut, tânăr adolescent, peste ani, cu aceiaşi maşinărie în spate cutreierând străzile oraşului, strigând, cu voce piţigăiată şi stinsă ca aceea a tatălui său:
-Ascuţim cuţiteee, ascuţim foarfeceee! Reparăm umbrele!
Taică`său, Nica bătrânul, murise de tuberculoză urmat, nu după multă vreme, de mamă`sa iar el, Vasile, Nica cel tânăr, preluase grijile casei şi ale fraţilor lui mai mici. La înfăţişare părea o copie fidelă a tatălui: mic de stat, slab, cu o faţă mică şi cu un chiştoc, mai tot timpul, în gură. Cu siguranţă, săracul Vasile, Nica cel tânăr, s-o fi prăpădit şi el, demult.
Cât despre Elena Cernescu, ea a rămas pe lângă ai ei, trăind din rânduiala şi din pomenile înmormântărilor care nu sunt puţine într-un oraş. Părinţii i-au luat maşină de cusut şi s-a măritat, la nici 16 ani, cu un ucenic al groparului Cernescu.
Ceilalţi, foştii colegi ai lui Vasile şi ai Elenei am avut şi noi, poveştile noastre de viaţă. Am făcut mai multă sau

mai puţină carte dar, cu siguranţă, peste toţi “a răsărit şi a apus acelaşi soare”.

Număr greşit.

Când vâd palavragii prin tramvaie, locuri publice aglomerate că vorbesc la mobil, cu glas tare, tot felul de lucruri neînsemnate, hilare mă apucă un fel de dezgust dar, în acelaşi timp, sunt cuprins şi de o gelozie specială. Am un abonament destul de felxibil dar, dacă sunt sunat sau sun o dată pe zi, e lucru mare. Zile la rând, mobilul meu rămâne mut, ca toţi muţii.

De câteva zile însă, această situaţie pare a se fi schimbat. Totul a început cu un apel greşit, de pe un fix.

-Alo, tu eşti Neluţu?

-Nu Doamnă, greşeală!

-Ah, scuzaţi şi închide. Telefonul sună din nou:

-Neluţu, tu eşti mamă?

-Nu, nu Doamnă, greşeală, v-am mai spus! Ce număr aţi format? Îmi dictează numărul, pe cifre şi constat diferenţa de o cifră între numărul lui Neluţu şi al meu. Urmează scuzele de rigoare dar o asigur că nu e nevoie să-şi facă atâtea probleme pentru că nu mă simt deranjat de apelurile dumneaei.

Următoarea seară, povestea se repetă. De această dată, se dă vina pe calitatea telefonului de pe care formează numărul. După alte câteva „încercări", bineînţeles nereuşite, îmi declară pur şi simplu că îi place foarte mult de vocea mea care pare a fi a unui om bun la suflet şi că i-a făcut deosebită plăcere că am schimbat câteva vorbe, împreună.

O întreb de unde este şi, ca şi cum atâta ar fi aşteptat, îmi spune, pe lângă numele oraşului în care locuieşte, Călăraşi, că este văduvă de aproape un an de zile, că se simte foarte singură, etc., etc. Îi transmit condoleanţe şi o îndemn să nu-şi piardă speranţa pentru că viaţa este frumoasă, la orice vârstă. Îmi dă replica cu „ciorba reîncălzită, nu mai este la fel de bună, ca prima dată", că pentru ea, la aproape 75 de ani, nu mai poate fi vorba de un alt bărbat, în viaţa ei. Este fericită însă că are copii buni care lucrează, în străinătate, „pe croazieră" (?)

Zilele au trecut, aproape că am şi uitat de doamna de la telefon când, în această seară, mobilul meu a ieşit, din nou, din amorţire. De pe display, îmi dau seama despre cine este vorba şi răspund, prietenos:

-Săru mana, ce mai face doamna de la Călăraşi?

-Vai, domnule m-am tot gândit la dumneata, cum am vorbit noi atâtea lucruri fără să ne fi cunoscut, vreodată? Îmi spune, fără să o întreb, ce bună gospodină este, că pentru iarnă face, în fiecare an, conserve „fără euri", cam vreo 150 de borcane. Compoturi, zacuscă, murături, dulceţuri. Are o căsuţă, lângă gară, cu o mică grădină cu toate legumele şi flori. Locuieşte singură cu o nepoată, de la fată. Are, în concluzie, de toate.

-Dumneata ai copii, eşti căsătorit?

-Îi spun că am o fată, la facultate, că nevasta mi-a fugit cu un altul şi că acum stau cu o soră, care e văduvă. Mă consolează în ceea ce priveşte trădarea soţiei spunându-mi că nu meritam ca o femeie să-şi bată joc de mine. Îmi

povesteşte, din nou, despre viaţa frumoasă alături de soţul ei defunct care avea „Ştefan Gheorghiu”, că a fost un om deosebit care-i explica ce-i cu politica. Mă întreabă cu ce mă ocup, ce vârstă am, dacă sunt pensionar?
Îi spun că am doar 60 de ani, că sunt profesor cu un salariu mic, de doar 14 milioane, că locuiesc la bloc.
Îi simt în glas o uşoară dezamăgire:
-Dragă domnule eu sunt mai în vârstă ca dumneata. Am 67 de ani dar, să ştiţi că mă simt, încă, foarte tânără. Îţi doresc sănătate şi numai bine!

O bunicuţă îngrijorată

-Săru` mâna, doamna Filipescu, nu v-am mai văzut de un car de ani! Ce mai faceţi?
-Ah, domnu` Ghiorghiţă, ce plăcere! Ia, ce să fac, cu necazurile, dar mata tot singurel? Să ştii că arăţi la fel de bine cum te ştiam eu, pe vremea când eram vecini, la Roman.
Doamna Filipescu îmi spune, pe nerăsuflate, câte puţin din toate necazurile şi problemele ei. Cea mai grea povară i se pare a fi, însă, singurătatea venită după moartea soţului, întâmplată cu nici cu un an în urmă, când deabia făcuse 80 de ani.
Încerc să o consolez, luând o figură tristă, spunându-i, din toată inima, „tradiţionalul", în asemenea ocazii, „Dumnezeu să-l ierte!" şi adug:
-Dar, ştiam că locuiţi cu Mirciulică, nepotul de la fiica dvs., dna doctor. Ce mai face dl. Mrciulică?
-Da, domnu` Ghiorghiţă ce m-aş fi făcut fără Mirciulică al meu? Ştiţi că a făcut şi a doua facultate şi acum e la master?
O felicit pentru performanţele intelectuale ale nepotului care, se pare, s-a „aruncat" mamei sale şi ea o studioasă aşa cum am cunoscut-o eu, pe vremea când eram colegi, la liceul din urbea moldavă de la confluenţa Moldovei cu Siretul.
-Să ştiţi că sunt foarte îngrijorată de Mirciulică, continuă doamna Filipescu. Chiar, să vă cer un sfat domnu` Gheorghiţă.
-Spuneţi doamnă, dacă vă pot ajuta... Ce s-a întâmplat cu Mirciulică?

-Domn` Gheorghiţă, de căteva luni Mirciulică al meu are insomnii. Se culcă după miezul nopţii şi se scoală foarte devreme, pe la cinci, dimineaţa. Este foarte nervos şi, parcă ceva îmi spune că poartă o suferinţă interioară.
-Păi, doamnă ştiu eu ce să vă spun? Dvs. îl cunoaşteţi cel mai bine pe Mirciulică. Stă la dvs de atâta vreme şi, cum s-ar spune, ia-ţi fost şi mamă şi bunică.
-Eu cred, dle Ghiorghiţă că totul i se trage lui Mirciulică de la lipsa de sex!
Rămân perplex. Nu ştiu ce să-i răspund. Încerc să-mi formulez, în minte, o strategie de conversaţie pe tema dată când, sunt rapid, chestionat:
-Mata îţi mai aminteşti, când erai de vârsta lui Mirciulică, aveai insomnii sau nu?
Mi se pare o întrebare curajoasă ca să nu spun indecentă dar, totuşi, răspund:
-Doamnă, vă pot spune că dimpotrivă, le dormeam şi până la miezul zilei, câteodată! Auzind acestea, doamna Filipescu zâmbeşte cu subînţeles după care, râzând cu poftă, îmi spune:
-Da şi eu ce le mai dormeam, când eram domnişoară, ha, ha, ha! Încerc, cu greu, să conduc dialogul ca nu cumva să alunece aiurea, spre alte meandre şi o întreb:
-Dar, Mirciulică nu are o prietenă?
-Are! Are, o frumuseţe de fată! Lăcrămioara o cheamă dar, săraca fată, îi plâng de milă. Deh, ce să mai zic, aşa o fi dragostea în ziua de azi, platonică, cum se zice.
Simt că începe să nu-mi mai placă să continui dialogul pe tema insomniilor lui Mirciulică şi, cu speranţa că vom epuiza subiectul, mă ofer să-i dau un sfat, un remediu pentru a depăşi acest neajuns.

-Doamnă, spuneţi nepotului dvs. că un antidot verificat împotriva insomniilor ar fi ca, înainte de culcare, în pat, să repete, până adoarme, o rugaciune în gând sau, să numere nişte oiţe albe pe o pajişte verde, imaginară!
-Ei, cu rugăciunea nu prea le are Mirciulică al meu aşa că rămâne varianta cu oiţele.
Răsuflu uşurat că am găsit leacul pentru insomniile lui Mirciulică şi, astfel, se va sfârşi şi discuţia ridicolă iscată de bunicuţa îngrijorată când, doamna Filipescu, într-un nou acces de hohote zgomotoase de râs, mă întreabă:
-Oare n-ar fi mai bine să numere, în loc de oiţe albe, nişte fetiţe blonde, ce părere aveţi domnu` Ghiorghiţă?
Nu mă pot abţine şi, cuprins la rându-mi de râsul contagios al doamnei bunicuţe, încuviinţez:
-Da, sigur că da! Pe lângă oiţe ar putea fi şi câteva ... băciţe, aşa, ca-n tablourile lui Grigorescu!

O duioşie

Tocmai am citit, în ediţia on line a Adevărul, articolul: *„Sexul la diverse vârste”*, articol din care am reţinut câteva rânduri dătătoare de speranţe. Citez:
„Bătrâneţea poate fi la fel de bună şi mulţumitoare, deşi funcţiile fizice se degradează. Cu toate că performanţele sexuale scad, iar mobilitatea nu mai este aceeaşi, persoanele de peste 60 de ani pot împărtăşi momente plăcute. „Sexualitatea este un dar cu care ne naştem şi pe care îl putem onora până la trecerea noastră dincolo. În fond, este unul dintre cele mai frumoase cadouri primite de la natură", spune sexologul Ramona Covrig. Vârsta a treia este şi perioada în care sexul li se pare multora cel mai bun, pentru că îşi dau seama că ar putea fi ultimele senzaţii intense.”
Suntem vecini de aproape o viaţă, de când eram copil şi mă jucam cu băiatul doamnei profesoare, împrejurul blocului. Octogenară, încă se mai poartă bine după loviturile pe care le-a primit de la viaţă. Şi-a pierdut bărbatul, fost ofiţer şi băiatul într-un teribil accident de circulaţie, cu mai bine de zece ani, în urmă. Locuieşte singură. Foarte rar îmi fac timp pentru a o vizita dar o cercetez, din când în când, cu telefonul. Îmi povesteşte din viaţa ei, cât de mult şi-a iubit familia, despre activitatea ei, ca profesoară, la catedră. Câteodată îmi pare deadreptul „dusă”. Îi este frică de moarte şi de singurătate. Merge duminica la biserică dar trăieşte cu impresia că *„popii ăştia mai mult bagă frica-n oameni, la predică, zău aşa!”*. Aleargă pe la diverse cabinete medicale, de la un doctor la altul, nemulţumită de tratamentele prescrise, până când a întâlnit medicul

potrivit, în persoana unuia pensionar, la o clinică privată. În sfârşit, se găsise medicul care a diagnosticat, cu adevărat, „boala" doamnei profesoare, recomandându-i, drept leac, o... duioşie. Altfel spus, o prietenie de suflet, o persoană care să-i alunge singurătăţile şi fricile care o bântuie ziua dar mai ales noaptea.

Mai dăunăzi am fost rugat de doamna profesoară să văd ce are calculatorul ei, de nu-şi mai poate citi corespondenţa, din poşta electronică. Nu sunt un mare specialist IT, dimpotrivă, dar, cum, necum, am reuşit să-i dau de capăt. Împins de curiozitate am deschis, la întâmplare, unul din email-uri. Scrisoarea începea, cam aşa: *„Pisicuţa mea scumpă,*" şi se termina cu *„Mulţi pupici de la motănaşul tău cel fălos care te iubeşte mult, mult de tot!".*

În ultima vreme remarcasem o îmbunătăţire, aproape miraculoasă, a tonusului psihic al dnei profesoare. Acum, sunt convins că medicamentul *„duioşie"* este mult mai bun şi mai eficient decât orice antidepresiv, inclusix Xanax.

Patroana

Ne-am cunoscut, cu distinsa şi frumoasa doamnă, la slujbele de la capela modernului azil pentru bătrâni, institut privat ce aparţine unei congregaţii de călugăriţe catolice, venite din Italia. Mai bine zis am fost „agaţaţi" de aceasta, eu şi maică-mea pe care voiam să o pregătesc sufleteşte, prin aceste vizite, pentru ziua când va trebui să i se aprobe cererea de admitere la azil.

Totodată, ne-am simţit deosebit de flataţi, atât eu dar mai ales mama să fim în atenţia unei atât de elegante şi foarte plăcute doamne. Înaltă, siluetă, cu părul purtat scurt, argintiu, frumos aranjat, pe tocuri înalte, îmbrăcată, de cele mai multe ori, cu deux pieces-uri în culori pastelate de la verde la galben sau roz. Era, ce mai, eleganţa rafinată, de firmă. Cobora, cu doar câteva minute de începerea Liturghiei, dintr-un elegant BMW de culoare grena, metalizat. Lua loc în acelaşi rând cu banca noastră. La început doar ne zâmbea discret după care, pe ce trecea vremea, uşor, uşor distanţa s-a redus oferindu-ne, la vedere şi la plecare, scurte strângeri de mână, apoi simbolice îmbrăţişări prin atingerea, pe rând, a obrajilor. Era de o pioşenie asemenea fecioarelor maeştrilor pictori veneţieni. Cu cărticica de rugăciuni în faţă, la timpul împărtăşaniei, frumoasa doamnă se îndrepta, cu ochii în pământ, ca transfigurată, spre preotul din faţa altarului, cu o eşarfă, din cea mai fină mătase naturală, uşor aşezată pe cap şi în jurul gâtului.

A venit şi ziua când am fost invitaţi, la masă, de scumpa doamnă. Cu BMW –ul de ultimă generaţie am descins, de la capelă, în câteva minute, în faţa unei vile cu etaj şi mansardă acoperită cu ţiglă de culoare albastră.

Porţile se deschid la o simplă apăsare de telecomandă şi iată-ne păşind pe aleea ce duce spre casă. De o parte şi de alta gazon verde, frumos îngrijit, trandafiri de toate culorile şi, mai pe o parte un fel de car sau căruţă de ornament în care stau zeci de ghivece cu muşcate nobile, roşii. În spatele acestui „aranjament floral", un ţarc din care încearcă, fără succes, să sară la noi o ditamai potaia de rotweiller. Intrăm în casă unde suntem întâmpinaţi de mama frumoasei doamne. Parcurgem un living mare, cu canapele şi fotolii din piele de culoare galbenă şi intrăm în sufrageria înconjurată, roată, de pereţi de sticlă, cu fel şi fel de plante exotice, ca într-o seră.
-Domnu inginer vodcă sau wisky? Mă întreabă, de astă dată, bătrâna doamnă.
-Ce preferaţi dvs., doamnă, aia am să beau şi eu.
-Domnule eu am să servesc o vodcă! Toarnă cu mâna tremurândă, ciocnim urându-ne noroc în timp ce frumoasa doamnă este în partea de încăpere cu ustensilele de pregătit masa. Vin mâncărurile, fel de fel. Vinul vine şi el. Încerc să fiu eu , de data asta, paharnicul şi torn licoarea din struguri în paharele de cristal, cu picior înalt. Încep cu paharul bătrânei doamne care mă opreşte, zicând:
-Nu, mulţumesc domnu inginer eu nu servesc vin, dacă vrei, mata, pune-ţi! Mie, fi bun şi mai toarnă-mi, o vodcă!
Pentru cafea ieşim în curtea din spatele vilei, pe care se află o frumoasă livadă de meri, un balansoar, un şezlong, scaune şi mese de grădină aşezate la umbră sau la soare, după dorinţă.
Înainte de a pleca ni se arată casa. Livingul în care se intră direct de afară, la etaj dormitoarele, în număr de trei

sau patru, la mansardă alte două apartamente. Coborâm şi suntem invitaţi să vedem şi capela sau paraclisul casei. În lungul livingului, intrăm într-o cameră semiobscură. Pe peretele din faţă, pe un piedestal alb, stă statuia Fecioarei de la Lourdes cu o diademă de steluţe din beculeţe electrice, multicolore. Din tavan, îndreptate spre pereţii plini de icoane, atârnă mici reflectoare ce luminează feţele sfinţilor şi ale sfintelor.
Ne aşezăm pe scaunele prevăzute cu postament de îngenunchiat iar doamna mamă spune o rugăciune. Revenim în living, la televizor, să mai stăm de vorbă. Cu mersul greoi, de la reumatism dar mai degrabă de la vodcă, doamna mamă a frumoasei noastre gazde aduce albumul de familie să ne facă cunoştinţă cu viaţa sa şi cu ai săi.
-Aici, iată-mă pe mine tânără cu bărbatu-mio, Dumnezeu să-l ierte!
-Ah, frumoasă femeie şi frumos bărbat! Ce a lucrat soţul dvs.?
-A fost maistru la uzinele mecanice şi secretar de partid pe uzină. Funcţie grea, mai mare decât a directorului, ce ştii mata!?
-Şi aici e fiica dvs. când era mai tinerică, nu-i aşa? Frumoasă şi acum, ca atunci!
-Da, ea e. Frumoasă domnu inginer dar n-a avut noroc la băieţi, sărăcuţa. A fost măritată, a disvorţat, are un băiat mare, la Bucureşti. Nepotu e om de afaceri, la casa lui şi uite că ea, fii-mea tot singurică! Ia să mai aduc eu un păhărel de vodcă!
În timp ce bătrâna gazdă se necăjeşte să aducă alt rând de vodcă, continui să răsfoiesc albumul, mai mult plictisit decât curios şi, deodată, cad din el două poze color. În

poze, pe platforma turnului Eiffel frumoasa doamnă ţinută, mai mult decât tandru, de după umeri, de un domn voinic, fălos. Apare şi doamna, cu vodca.
-Da spuneaţi că fata matale nu are noroc la bărbaţi, dar, aici, în poză cine e? Se uită şi râde:
-Hi, hi, hi, e fiică-mea la Paris cu un părinte.
-Cum adică cu un părinte, adică cu un preot de-al dvs., catolic?
-Nuuuu, Doamne fereşte! Nu e catolic. Cum să fie preot catolic că ai noştri nu au voie să..., ştii mata... Adică nu au voie să se însoare. E preot ortodox, maică.
-Şi dacă e ortodox, nu e căsătorit?
-Ei, poveste lungă. E căsătorit dar nevastă-sa e dusă la muncă, în Italia.
-Aha, acum am înţeles cum stă treaba.
Ne ridicăm, mulţumim pentru după-amiaza deosebit de plăcută şi, cu un taxi plecăm spre casă.

Din acea zi memorabilă, mamei i s-a pus la inima frumoasa doamnă de la capelă, căreia avea să-i spună „patroana", asta pentru că ocupaţia ei erau afacerile şi încă afacerile de mare succes.
Ca orice om prevăzător, cu gândul şi la ultimul drum, cel spre Casa Domnului, mama a pus deoparte câţiva bănişori din vânzarea apartamentului său, după ce a avut un accident cerebral invalidant şi a trebuit să o iau la mine.

Într-o zi, pe neanunţate, ne trezim la uşă cu frumoasa doamnă, cu patroana. Să fi fost înainte de Crăciun sau înainte de Paşte, nu mai ştiu, că sunt ceva ani de atunci, oricum era înaintea unei mari sărbători creştine.
Intră, ne îmbrăţişăm, pe rând, după care izbucneşte într-un plâns de sărea deux pieces-ul, de firmă, de pe ea.

-Ce să mă fac doamnă, ce să mă fac domnule, iacă vin sărbătorile şi nu am cu ce să plătesc salariile la sărăcuţele muncitoare, de la firmă. Banca mi-a blocat contul, pentru câteva zile, pentru că nu am dat, la timp, la Fisc, bilanţul economic, etc. etc.
Mă uit la mama, ea se uită la mine. Mai că ne vine şi nouă a plânge, cu gândul la bietele muncitoare care nu vor avea ce pune pe masă, de sărbători.
-Vă rog nu mă lasaţi şi împrumutaţi-mă, până luna viitoare, cu 3000 de euro.
-Doamnă, răspunde mama, te-am ajuta dar eu nu am decât 2500 de euro de toţi, din apartamentul vândut şi pe care-i păstrez pentru înmormântare.
-Sunt buni doamnă şi numai 2500 de euro!
După plecarea îndureratei patroane mă sfătuiesc cu mama şi convenim să ajutăm sărmana făptură. A doua zi o chem la bancă, scot toţi banii mamei pe care-i dau.
-Să vă scriu o chitanţă de mână, domnu inginer!
-Stimată doamnă, am toată încrederea, lăsaţi, nu e nevoie de nici o chitanţă, doar suntem creştini, ce Dumnezeu, nu-i aşa?
Nu după mult timp, sunt acostat, de un cunoscut, pe stradă:
-Te-am văzut, în tandreţuri, cu o tipă mişto.
-Ce tipă mişto şi ce tandreţuri, cred că m-ai confundat cu altcineva.
-Ei, nu te-am confundat. Te-am văzut cu tipa aia, fainã femeie, una care a fost secretara UTC, înainte de 89, la Mecanica. I-ai împrumutat bani că nu mai avea de salarii la muncitorii ei de la firmă, asta până i se deblochează contul de la bancă, că nu şi-a dat bilanţul la timp, la Fisc, nu-i aşa?

-Da! Dar de unde ştii tu, mă rog, că i-am împrumutat bani şi pentru ce?
Interlocutorul râde copios şi-mi spune, în timp ce-mi strânge mâna a plecare:
-Ştii cântecul ăla: „ Ce bine-mi pare că ai luat ţeapă!..” Hai, pa! Eşti un dulce, mon cher, zău aşa! Parol!

Acuşi, în câteva luni, se fac şapte ani de la moartea mamei. Săraca de ea dacă ar ştii că banii puşi deoparte, pentru ultimul său drum, au fost ca şi cum n-ar fi fost, niciodată!
Nu m-am mai văzut şi nici nu am mai vorbit la telefon cu patroana de atunci, de când i-am dat, cu împrumut, cei 2500 de euro, la bancă.

Zilele trecute a fost inaugurat, în oraşul nostru, un nou complex super modern cu mall-uri şi magazine scumpe. Am mers şi eu la deschidere, gură-cască, să văd marea realizarea arhitectonică lăudată dar şi hulită, în acelaşi timp. Printre vizitatorii magazinelor de fiţe pe cine văd, la shopping, la braţul unui distins domn, mai în vârstă? Pe doamna şi frumoasa patroană. Simt că mi se ridică sângele la cap, a răzbunare. Mă apropii de pereche adresându-mă, brusc, distinsei şi elegantei doamne:
-Săru mâna, ce surpriză să vă văd după atâţia ani! Nu v-aţi schimbat deloc, la fel de frumoasă aţi rămas şi la fel de elegantă!
-Ah, domnu inginer, bună ziua! Vă prezint de prietenul meu, domnul Brunstein, care a venit din America să-şi vadă locurile unde a copilărit.
-Încântat, domnule Brunstein! Îmi permite-ţi să vă pun o întrebare, stimate domn?
-Da, vă rog, dacă vă pot răspunde, cu mare plăcere.

-Aşa-i că i-aţi împrumutat acestei distinse şi frumoase doamne o importantă sumă de bani pentru a plăti salariile muncitorilor de la firmă, asta până i se va debloca contul de la bancă?
Domnul american face ochii mari la mine a mirare, în timp ce frumoasa doamnă patroană încruntă din sprâncene şi strânge, tare, din buze.
-Good bye and have a nice day, Sir!

Poveste de Crăciun

-Ce-ţi fac copiii, trebuie să fie mari, nu ? Mă întreabă, mai dăunăzi, o cunoştinţă cu care nu m-am văzut de vreo douăzeci şi ceva de ani.
-Despre care copii vorbeşti? Cred că mă confunzi cu vreun alt tătic.
-Cum despre care copii? Nina şi Riky pe care i-ai pus pe facebook, pe Internet.
-Ah, da! Nina şi Riky fac bine, chiar foarte bine. Trăiesc fără de griji.

Imediat după decembrie `89, îndemnat de cele văzute, la televizor, în casele de copii, am participat, împreună cu un grup de doamne pioase de la biserică, la vizitarea acestor stabilimente în încercarea de a face un cât de mic bine sărmanilor micuţi, abandonaţi. O bomboană, o hăinuţă, o jucărie sau o simplă îmbrăţişare era tot ceea ce le puteam oferi prichindeilor veniţi fără de noroc pe lume. Marea lor majoritate era complet indiferentă la atenţiile noastre. Unii ne ţineau minte, ne strigau pe nume sau cu apelativul mamă, tată. Alţii ne întrebau: „pe mine când mă iei acasă, la tine?”
Doi ochişori negri cu gene lungi, arcuite, sprâncene pana corbului, bine conturate şi unite, un căpuşor prea mare pentru un trup firav, un năsuc mucos, mic şi cârn, acesta a fost chipul care m-a urmărit, atunci, multă vreme, chiar şi în somn. Într-o zi m-am hotărât să-l iau pe Vasilică acasă, în vizită, cu toate că locuiam în gazdă, la una din acele doamne credincioase. Avea 6 anişori dar statura sa nu-l arăta să fi avut nici patru.

Vizita lui Vasilică avea să fie, însă, o şedere de peste paisprezece ani. Nu a fost deloc uşoară adaptarea cu grădiniţa, cu şcoala sau cu liceul. Nu am acceptat să-mi spună „tată”. În schimb, doamna, proprietareasa casei, i-a devenit... mamă.
Vasilică a reuşit chiar să intre la facultate, la stat, la fără taxe. Din păcate, o proastă şi neinspirată companie l-a îndemnat să renunţe la studiile universitare pentru a lua calea pribegiei în ţara culegătorilor de căpşuni. Precum sângele apă nu se face, posibil ca moştenirea pe care o purta în vene să-l fi făcut să se ”înece la mal”.

Nina este numele căţelului meu bişon care mă aşteaptă, răbdătoare, să o iau în braţe, seara, când ajung, istovit, de la serviciu. Riky e papagalul care, de cum mă vede, strigă cât îl ţin rărunghii: „CE FACE RIKY?” Îmi sunt tare dragi şi i-am trecut în profilul meu de pe facebook, la secţiunea familie, rubrica copii.

A venit, din nou, Crăciunul. Este sărbătoarea bucuriei şi a împăcării când cei dragi îşi fac urări şi cadouri, când se trimit şi se primesc felicitări.
Astăzi, am găsit, în cutia poştală, un plic cu o frumoasă carte poştală pe care este scris:

„Îţi doresc ca fiecare zi să fie motiv de sărbătoare şi să te bucuri de Noul An alături de cei dragi. La mulţi ani 2012! ROMTELECOM”

Profesorul Surdu

Ştiam, de pe vremea în care doar visam să urmez chimia industrială, de la Politehnică, că prin anul doi sau trei trebuia să trec prin examenele deosebit de dure ale unui profesor care-şi făcuse un renume din a da fiori de groază şi coşmaruri atât studenţilor, cât şi părinţilor acestora.

Pedant, îmbrăcat totdeauna impecabil, la costum bleu marine, cu o batistă albă ce se arăta, discret, din buzunarul de la piept, profesorul ţinea, timp de două ore, pe ceas, cursul deosebit de clar şi interesant. Când trecea printre rândurile din amfiteatru, în urma sa lăsa o dâră plăcută de parfum tare, un amestec de mirosuri de lavandă, scorţişoară, mentă şi piper, parcă. Fără notiţe în faţă, cu creta în mâna dreaptă, în timp ce mâna stângă o ţinea numai în buzunarul pantalonilor, umplea tablă după tablă cu formule, ecuaţii matematice şi grafice. Totul era foarte clar, logic, într-o înlănţuire matematică precisă. Te întrebai cum de este posibil ca un astfel de curs atât de bine predat, ca un asemenea distins genteleman al cathedrei să fi lăsat posterităţii academice un aşa de trist renume?

A venit şi ziua cea mare a examenului. După proba scrisă, ce a cuprins două subiecte teoretice şi o problemă practică de rezolvat a urmat etapa finală şi decisivă, proba orală. În faţa uşii amfiteatrului aşteptându-ne rândul, stăteam livizi de frică, tremurând pentru soarta ce ne va fi pronunţată, cu zâmbetul pe buze şi calm, de distinsul profesor Surdu.

Procentajul celor picaţi era, în fiecare an, mult peste trei sferturi în vară, la examinarea a doua, din toamnă,

mai treceau jumătate şi apoi cu re-reexaminări se ajungea, cu greu, la aproximativ 90 de procente de promovare. Ceilalţi 10 la sută erau nevoiţi să repete anul şi, în vara următoare, să reia experienţele de coşmar ale examenelor cu profesorul Surdu. Din nefericire m-am aflat printre cei 10 la sută dintre nenorociţi, având coşmaruri, mulţi ani, de atunci încolo, cum că eram la examinarea orală, în faţa lui Surdu în costumul său bleu marine şi mirosind a parfum tare de lavandă, scorţişoară, mentă şi piper.

Folclorul studenţesc colporta fel şi fel de explicaţii, mai mult sau mai puţin psihanalitice, pentru vampirismul lui Surdu. Ba că i se trăgea de la o dramă în care şi-ar fi pierdut şoţia şi copilul, ba de la o decepţie sentimentală timpurie sau de la frustrări profesionale determinate politic. Studenţi mai ghiduşi, cu speranţa să-i tempereze avântul destructiv i-au pus, pe furiş, în faţa uşii apartamentului său jerbe sau coroane mortuare de flori. Se mai spunea că altcineva i-ar fi trimis, acasă, chiar dricul şi popa. Nimic şi nimeni nu l-ar fi putut îndupleca pe prea exigentul profesor Surdu.

Anii au trecut şi am aflat, spre sfârşitul facultăţii, că profesorul nostru era şi un deosebit de sensibil şi apreciat artist plastic. O expoziţie vernisată în holurile facultăţii arătau imagini care te înduioşau, de cum le priveai. Pe simeze, în rame argintii, crizanteme şi trandafiri, chipuri de copii, portrete de femei şi de bărbaţi, case şi locuri, etc.

Nu ţin minte să mă mai fi întâlnit, după facultate, cu acest profesor vreodată iar dacă s-ar fi întâmplat, totuşi, aş fi evitat o intersecţie, faţă către faţă.

Au mai trecut alţi ani, chiar prea mulţi ani şi studentul de atunci, din mine, se apropie, acum, de 60 de ani de viaţă. Zilele trecute mă aflam, pentru nişte analize medicale, pe holul unui mare spital universitar din oraş, aşteptând la uşa unui cabinet. Pentru a trece timpul mai uşor, mă plimbam pe culoarul lung uitându-mă la figurile pacienţilor sau ale personalului care se perindau, într-un dute-vino, neîncetat. Nici nu ştiu cum se face, la un moment dat, un domn distins, în vârstă, cu părul alb ca neaua, cu un costum bleu marine impecabil, sprijinindu-se într-un baston cu mâner de sidef, mă cuprinde în braţe şi, aproape sufocându-mă, plângând pe umărul meu, îmi spune:
-Domnule, domnule să vedeţi ce mi s-a întâmplat!
Încerc să mă desprind, cu greu, din strânsoarea bătrânului care emana un miros puternic de parfum de levănţică, scorţişoară, mentă şi piper şi-i spun:
-Ce vi s-a întâmplat domnule, cu ce aş putea să vă ajut?
Cu glasul gâtuit de emoţie şi de spaimă îmi spune:
-Tocmai ce mi-a spus doctorul că am cancer la prostată. Îmi este frică că o să mor!
Într-o clipă am realizat ca mă aflasem în braţele fostului meu profesor Surdu, tiranul atâtor generaţii de studenţi care au tremurat, ca varga, în faţa lui, la examene.
- Domnule profesor, dumneavoastră care ştiţi foarte bine tainele materiei, ştiţi la fel de bine că şi noi suntem tot materie şi ca atare trecători, cu toţii! O să fie bine, fiţi liniştit! V-am avut profesor acum 30 de ani. V-am admirat, în mod deosebit, cursurile şi inteligenţa dvstră. Dar să ştiţi, aţi fost deosebit, chiar prea exigent cu noi, studenţii!

-Ei, domnule dragă, ce vremuri au fost, atunci, în şcoala românească! Atunci, se făcea carte nu ca acum când şcoala a devenit o bătaie de joc.
Ne strângem mâinile, şi ne despărţim. Cu greu însă mi-am stăpânit amintirile dureroase de la examenele suţinute în faţa sa.
De atunci, nici că l-am mai văzut pe profesorul Surdu.

Şapte ani de-acasă

Mai toate vacanţele de vară ale copilăriei le-am petrecut jucându-mă cu semenii, în jurul blocului în care locuiam. Eram grupuri, grupuleţe de copii închegate după afinităţi ludice sau simpatii subiective. Mi-aduc aminte, parcă ar fi fost ieri, insistenţele unui băieţel timid şi mai neîndemânatic care se tot ruga să–l primim şi pe el, în grupul nostru. Cu greu a fost acceptat Liviu, aşa-l chema pe băiat, după ce mămicile noastre au intervenit mustrător, spunându-ne că nu era frumos din partea noastră să nu ne jucăm şi cu Liviu. Hărmălaia iscată de joacă devenea, multor vecini, deseori şi pe bună dreptate, de nesuportat. De-a v-aţi ascunselea, hoţii şi vardiştii, săriturile şi alergările făceau ca inevitabil, din grup, să se desprindă cei mai buni, recunoscuţi de noi drept lideri. În întrecerile noastre Liviu, din păcate, era totdeauna la coadă. Înalt, slăbuţ dacă nu chiar firav, Liviu purta, legaţi cu un elastic la spate, ochelari de vedere cu lentile groase prin care ochii lui ne păreau mult prea mari pentru faţa prelungă ce se termina cu o bărbie uşor încovoiată. Băieţii mai mari, conducătorii de grup, încercau să-l încurajeze cu "Hai, măi Liviule!" dar, cel mai adesea, îl mustrau pentru stângăciile şi neputinţele sale din joc, apostrofându-l cu "Chiorule, hai băi chiorule odată!"

În iureşul luptei pentru supremaţia între echipe mă stropşesc şi eu spre nefericitul vecin de bloc strigîndu-i: "Chiorule, mişcă-te mai repede chiorule!".

Nu ştiu cum s-a făcut de a auzit maică-mea şi, chemându-mă sus, în casă, mi-a tras o muştruluială bună că este inadmisibil pentru un om civilizat, pentru un creştin să-şi

jignească aproapele pentru un defect fizic de care nu-i responsabil sau bucuros. Şi, ca toate acestea să-mi intre bine în cap mi-a ars un dos de palmă peste faţă, de-am văzut stele verzi.
De atunci, pot să pun mâna-n foc, nu am mai adresat apelative umilitoare cuiva şi nici că aş putea-o face, vreodată.
Drumurile mele zilnice, de la şi spre serviciu, trec prin piaţa centrală a oraşului în care stă semeaţă statuia lui Cuza-Vodă, întregitorul de neam dar şi simbolul toleranţei şi unităţii în diversitate.
Zile la rând am putut vedea, la picioarele soclului pe care este aşezat chipul cioplit al fostului ales al naţiunii, grupuri de bărbaţi şi femei în toată firea şi puterea care scandau, într-o cadenţă proprie stadioanelor:
-“Ieşi afara javră ordinară!”, “Un pitic şi cu un chior şi-au bătut joc de popor!”, “Chioru', blonda şi piticu' se duc după nea Nicu!”, “Blonda, piticu' şi chioru' au nenorocit poporul!".
Mă uit şi nu-mi vine a crede celor auzite şi, parcă simt, peste faţă, dosul de palmă al mamei.
O doamnă bine îmbracată, cu o pălărie elegantă pe cap, după figură îmi pare a fi o profesoară pensionară, mă îndeamnă să mă alătur demonstraţiei. O întreb ce vrea şi pe cine vrea să pună în locul celor care ar trebui, în viziunea dumneaei, să fie… jos?
-Nu ştiu dom`le dar, mai întâi, să plece aştia că `om vedea noi, după aceea, pe cine şi ce punem în loc! Mi-au luat dom`le din pensie şi ei… nu mai pot de bine. “Jos Chioru!, Jos Piticu!”
Un alt domn, destul de în vârstă, poartă o pancartă şi strigă, cât îl ţine gura: “Jos tanti Nuţi, jos tanti Nuţi!” Mă

îndrept spre el şi, prefăcându-mă că nu ştiu cine e “tanti Nuţi”, îl întreb:
-Da bine domnule, da ce aveţi cu doamna Nuţi?
-Dom`le să plece pentru că e curvă!
-Cred că vă înşelaţi domnule, îi zic şi continui: Dacă vă referiţi la cine presupun, trebuie să ştiţi că persoana respectivă este o femeie deşteaptă, simpatică, frumoasă şi la locul ei, măritată, cu copii… De ce crezi mata că ar fi o curvă? Poate o spui, aşa, din invidie sau chiar din gelozie!? Enervat şi excitat peste măsură de replica mea îmi strigă, arătându-şi jugularele umflate şi vreo doi dinţi care-i mai avea în gură:
-Dom`le e curvă pentru că se f… cu Chioru şi, întorcându-mi spatele începe să strige, din nou, din toţi rărunghii: “Blonda, piticu' şi chioru' au nenorocit poporul!", “Jos tanti Nuţi!”
Îmi zic că dacă ţin la integritatea mea fizică ar trebui să părăsesc locul nemulţumiţilor şi, uşor, uşor, mă strecor, printre protestatari, spre staţia de tramvai. Nu fac nici câţiva paşi, că mă aud, din mulţime, strigat pe nume:
-Domnu` inginer, domnu` inginer Drăguşanu!
-Ce faci măi Costache, ce-i cu tine aici?
-Păi am venit să protestez, că mi-au luat pensia. Am avut şi eu o pensie de 5 milioane şi mi-au luat-o, nenorociţii dracului!
-Da câţi ani ai de eşti la pensie măi, Costache? Pari a fi încă foarte tânăr şi bun de muncă.
-Ei, parcă n-aţi şti de la domnişoara profesoară că mi-am făcut rost, acum câţiva ani, de un certificat de handicapat. M-a ajutat domnişoara, cu relaţiile ei pe la doctori. Câte nu se pot face în ţara asta dacă ai bani sau relaţii?!

Costache este un bărbat destul de bine, aş putea spune chiar arătos, bine făcut. A lucrat la o fabrică ce a fost închisă, ca multe altele din oraş, cu vreo zece ani ani în urmă. Acum, satul în care neam de neamul lui a trăit, este o zonă rezidenţială, de lux şi munceşte, cu ziua, la gradină, face curăţenie prin curte sau are grijă de acareturile vreunei gospodării, când stăpânii i-o cer sau când nu-s acasă.

Aşa a cunoscut-o pe domnişoara profesoară, o fată bătrână, trecută de multişor, chiar dacă nu se cunoaşte, de a doua tinereţe, cu un suflet şi un trup pline de viaţă şi optimism, de câţiva ani stăpâna unei frumoase vile, în satul lui Costache.

Azi o reparaţie la gard, mâine la tuns gazonul, Costăchel a devenit omul de încredere şi de casă al domnişoarei trecând, cum era firesc şi la muncile domestice, interioare care, aveau să se extindă de la bucătărie şi sufragerie până în dormitor.

Ca să nu mă pun rău cu Costache şi cu domnişoara încerc sa-i împărtăşesc, prin tăcere, durerea că a pierdut pensia şi mă scuz că mă grăbesc spre casă, că nu mai pot sta. Ne strângem mâinile, îl rog să transmită cele cuvenite domnişoarei profesoare şi-i doresc multă sănătate şi reuşită cauzei pentru care luptă. În vacarmul din piaţă cu greu de ne mai desluşim vorbele. Din pieptu-i plin cu aer proaspăt, rece, de iarnă, cu forţă, Costache răspunde, ca un actor dintr-o tragedie antică, corului de protestatari aşezaţi pe treptele piedestalului, în vârful căruia Cuza-Vodă stă mândru, sprijinit în sabie, privind, îngăduitor, spre popor: “Ieşi afară, javră ordinară!”

Să mori de dragoste, rănit... sau psihiatria ca artă.

Dacă m-ar întreba cineva cu cine o asemăn cel mai bine, aş răspunde, fără ezitare: "Cu mama, Dumnezeu să o ierte!" Ne cunoaştem de ani buni. Nu mai ţin minte unde ne-am întâlnit, prima dată. Nu am întrebat-o niciodată despre familia ei dar, îmi povesteşte, ori de câte ori vine prilejul, de casa aflată într-o continuă reconstrucţie, de ferma la care, împreună cu soţul şi copiii săi cultivă legume eco. Mai nou, este frământată de viitorul odorului cel mare, medic şi el, căruia i-a venit, aşa, deodată să plece, definitiv, în Germania. O încurajez că va fi mai bine pentru băiat acolo, pentru că aici, din păcate, avem parte de o veşnică tranziţie. Întâlnirile noastre au loc la cabinetul unde ea este medic, la Spitalul de Psihiatrie, aflat într-o zonă cu multă linişte şi verdeaţă, la marginea oraşului. Un telefon şi mi se spun ziua şi ora la care să fiu prezent, la întâlnire. În cabinetul „doamnei doctor" (niciodată nu ne-am zis pe nume, eu fiind „domnul inginer") stau ore bune, timp în care ne spunem, unul altuia, „ofurile". O opinie despre politica tumultoasă şi zgomotoasă a tărişoarei noastre, o impresie din presa, devenită mai toată, de scandal. „Doamna doctor" îmi ştie orice secret şi colţişor al inimii şi, pentru toate întrebările mele are cele mai nimerite răspunsuri, de adevărat bun sfetnic. Mă pot considera, nu-i aşa, un bărbat norocos să am o astfel de prietenă. În cabinet, locul meu este pe un scaun, aşezat imediat în stânga „doamnei doctor", toată conversaţia noastră desfăşurându-se în timp ce pacienţii intră, rând pe rând, la consultaţie. Probabil, pentru mulţi dintre aceştia, prezenţa mea, alături de „doamna doctor",

le dă impresia unui al doilea medic care încearcă şi el, să le înţeleagă trăirile, fricile, să le vină în ajutor.
Nu m-am mai văzut cu prietena mea, „doamna doctor", de mai bine de două luni, timpul concediilor de vară. Zilele trecute, mi-am propus să-i fac o vizită, surpriză.
Mă prezint la „întâlnire" cu un buchet de flori, neanunţat sau programat telefonic. La uşa cabinetului, ca deobicei lume multă. Asistenta mă vede dar, mă roagă, neobişnuit pentru mine, să mai aştept pentru că „doamna doctor este foarte, foarte ocupată". Intră un pacient, intră al doilea, al treilea, al nouălea... Îmi pierd răbdarea şi, cu florile-n stânga, pun mâna pe clanţă şi dau buzna-n cabinet când, ce să văd? Pe locul pe care şedeam eu deobicei, la stânga „doamnei doctor", un domn simpatic, prezentabil, cam de aceiaşi vârstă cu mine. Hmm!... Ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, fără prezentări sau explicaţii, domnul se ridică şi pleacă. Încerc, cât pot, să-mi maschez tulburarea. Dau florile cu urările cuvenite şi, scuzându-mă că sunt numai în trecere spre o altă destinaţie din zonă, plec.
Am simţit, în toată fiinţa mea, pentru un moment, o durere dintr-acelea pe care le experimentasem cândva, cu mult înainte de a o cunoaşte pe buna şi înţelegătoarea mea prietenă „doamna doctor", durere pe care nu o puteam potoli decât cu antidepresive.
Acum, când scriu aceste rânduri, mi-aduc aminte de un thriller american în care personajul principal îşi pierde soţia, tovarăşul de-o viaţă, într-un accident. Peste măsură de îndurerat, încearcă consolarea la cârciuma din colţ unde dă peste un bărbat la fel de îndurerat dar de dispariţia, tot într-un accident, a iubitei care l-a înţeles mult, mult mai mult decât propria-i soţie, o viaţă.

Plângând, unul pe umărul celuilalt, soţul îndoliat scoate de la piept fotografia iubitei sale neveste defuncte arătând-o îndureratului său tovarăş de pahar. Şocul amândurora a fost imens.
Vă mulţumesc „doamnă doctor”, sunt vindecat!

Să trăiţi bine!

E mare sărbătoare în familia Popescu. Doamna, ar număra, dacă ar mai putea să o facă, frumoasa vârstă de o sută şi... trei anişori. Fiica, domnişoara Popescu, este şi ea la oarece vârstă, ieşită de vreo 20 de ani, la pensie.
Ştiam că „doamnei mame" îi plac foarte mult dulciurile. Mănâncă, zilnic, după spusele fiicei sale, bomboane pe nerăsuflate şi pe săturate.
Ca să fac o plăcere prietenei mele, juna domnişoară Popescu, cumpăr o cutie din cele mari de bomboane fondante şi, cu un buchet mai micuţ de flori gingaşe iau drumul Copoului unde-şi au reşedinţa cele două cucoane, într-o casă frumoasă, mare, cu un singur cat.
Gândul de a purcede în vizită îmi veni, duminică, după slujba de la biserică. De unde să ştiu că tocmai în acea zi era programată reuniunea de familie pentru sărbătorirea longevivei doamne Popescu? Aflat în faţa porţii, zarurile fiind aruncate şi de o parte şi de alta, sunt repede incorporat familiei reunite. La o masă lungă, de 12 persoane, din sufrageria cu mobilă veche de lemn masiv, păşind pe un covor frumos de buhara sunt instalat vizavi de fratele drei Popescu, fiul sărbătoritei. În continuare, aşezaţi la masă: soţia acestuia şi cele două fiice cu soţii şi copiii lor. O masă de sărbătoare ornată cu cele de trebuinţă, la astfel de ocazii. La loc de cinste, în capul mesei, un tort mare, cu etaj, în care sunt înfipte trei lumânările. Sunt prezentat familiei de către dra Popescu căreia-i dau florile şi bomboanele „pentru mama".
Sunt aprinse cele trei lumânările în timp ce gazda anunţă că o aduce pe „doamna mamă". Nu după mult timp, apare, în pragul uşii din două canate, deschise larg,

Doamna mamă. O femeie uscată de slabă ce este, cu o rochie de mătase naturală care, cândva, demult, i-a fost pe măsură, cu capul descoperit. Merge legănat, greoi ca şi cum este gata, gata să se împiedice. La un moment dat sar, speriat, să o prind din cădere.
Aşezată pe locul de onoare, din capul mesei, asistenţa în picioare, cântăm mulţi ani trăiască. Suflă în cele trei lumânări care se sting doar la adierea venită din piepturile altor comeseni. Se fac urările de mulţi ani, pupături şi din nou se cântă mulţi ani trăiască. Încep să vină antreurile, unele dintre ele, deja, aşezate pe masă.
Doamna mamă se uită roată, de jur împrejur, zâmbeşte şi, întreabă, uitându-se spre dl. Popescu:
-Da, mata cine eşti?
-Mamă, da nu mă mai cunoşti? Sunt eu, Paulică, baiatul matale şi ea e Mariana, nora matale!
Se ciocnesc paharele, se schimbă platourile, de la unul la altul, cu muşchiuleţ, ouă, tartinele, icre şi alte delicatese. Deodată, o aud adresându-mi-se:
-Da, mata cine eşti? Îi spun cine sunt şi cum mă cheamă, că-mi pare bine că am cunoscut-o şi că-i doresc mulţi, mulţi ani! Încearcă să poarte o discuţie povestind ceva din tinereţea ei, din vremea când era profesoară, la liceul de fete din oraş. Mare lucru nu înţeleg din ce spune dar, după alte câteva minute sunt întrebat, din nou:
-Da, mata cine eşti?
Este îmbiată să mănânce ceva. Refuză pentru o felie mare, de tort. Între timp, prin farfuriile comesenilor încep să treacă borşul, sarmalele, friptura.
După câteva bucături din felia de tort, centenara îşi găsi de lucru cu un şerveţel frumos, de hârtie pe care-l împătură şi-l despătură. Este întrebată, de fiică, dacă nu

ar dori să se retragă, în camera ei? Se ridică şi, uşor, uşor porneşte spre uşă, nu înainte de a ne întreba, pe rând, pe toţi:
-Da, mata cine eşti?
Masa continuă într-o atmosferă de adevărat talk-show cu subiecte mai mult sau mai puţin inspirate de televiziuni. Fiul pensionar aduce ca argumente, în favoarea politicii celor de la putere, beneficiile primite de mama aniversată. Pe lângă pensia frumoasă, indemnizaţia de văduvă de deţinut politic, ajutorul social, lunar, de peste 7 milioane de lei, scutire de impozit, medicamente gratuite, etc., etc. Şi, concluzionează: „mama, per total, are venitluri duble faţă de pensia mea! Să-i dea Dumnezeu sănătate şi să trăiască cât mai mulţi ani!”
Dă-i cu vin, dă-i cu wisiki, dă-i cu politică şi se face de ora despărţirii. A fost frumos. Nu ştiu de ce dar mie, această petrecere mi-a adus în minte ştirile acelea lugubre cu părinţii decedaţi păstraţi de copii, la răcoare, pentru a li se încasa şi după moarte, pensiile mari şi beneficile protecţiei sociale.
Să trăiţi mult şi bine, Doamna Popescu!

Şi câinii se sinucid, nu-i aşa?

Vecinii de la etajul patru al blocului în care locuiesc de ceva vreme par, la prima vedere, mai deosebiţi decât ceilalţi. În trei camere locuiesc, şase suflete: domnul şi doamna Leonte, pensionari, fiica şi unul din cei doi feciori cu nevasta şi copilul care deabia a împlinit 4 anişori. O pisică şi un căţel de odaie întregesc spaţiul locativ al vecinilor mei. Dacă Miţa, pisica, este condamnată să fie claustrată la etajul patru, reuşind, totuşi, de câteva ori, performanţa să plonjeze, după vreun motan, în gradina din faţa blocului, rămânând, miraculos, în viaţă, Lola, caţeluşa pechinez cu ochi bulbucaţi şi cu blană de un negru pana-corbului iese afară, în curte, de minimum două ori pe zi. Lola ştie, de aproape zece ani de când este în bloc, să coboare şi singură şi apoi să urce, tot singură, la etajul patru anunţându-şi sosirea, în faţa uşii, printr-un lătrat scurt. Este, cum s-ar spune, un câine foarte deştept.

Într-una din zilele verii trecute am auzit, pe casa scării, un strigăt cumplit de spaimă şi de durere. Ies în pragul uşii şi o văd pe bătrâna doamnă Leonte plângând şi ţipând cât o ţineau rărunghii:

- A murit Lola! A murit fetiţa noastră Lola! Ce ne-ai făcut Lola, de ce te-ai aruncat fetiţa mea, dragă!

Încerc să o liniştesc, cumva, pe distinsa mea vecină şi o rog să mă lămurească ce s-a întâmplat, totuşi, cu căţeluşa?

-Vecine, ştii că Lola noastră cobora singurică în curte şi venea, draga mamii, tot singurică, la uşă. Astăzi a plecat, ca de atâtea ori şi n-a mai venit. Când am văzut că nu mai vine, m-am dus după ea şi, vai de mine şi de mine, am

găsit-o, la subsol, într-o baltă de sânge. S-a aruncat mititica de ea între scări, precis că s-a sinucis de supărare.
-Ce zici mata, acolo, doamnă Leonte că s-a sinucis Lola? Ce motiv ar fi avut să o facă?
-De supărare, domnule, de necaz că a fost neglijată şi asta numai din cauza fiică-mi! Doamna Leonte plânge în hohote şi continuă, printre sughiţuri:
-A adus, acasă, acum vreo săptămână, o arătare de pui de maidanez pe care l-a găsit aruncat pe stradă. Fii-mea e la fel de simţitoare, ca mine, când e vorba de un animal în suferinţă. Ştii mata cum sunt caţeluşii mici, veseli şi frumuşei. Toţi din casă l-am alintat, l-am drăgălit dar, precis că Lola s-a simţit, sărmana de ea, abandonată şi trădată. Iaca, cum s-a întâmplat, draga de ea Lola!

Lacrimile şi tânguirile doamnei Leonte m-au întristat peste măsură, făcându-mă şi pe mine, să vărs lacrimi, pe furiş.

Povestea de mai sus mi-a adus aminte, fără să vreau, de un fost vecin de cartier, din copilărie. Doru se numea acesta. Era singur la părinţi. Tatăl său avea ceva funcţie mare, pe linie de partid iar maică-sa era profesoară, la liceul din oraş. Doru a crescut într-un mediu îndestulat, fără de griji. S-a înconjurat numai de prieteni care împărtăşeau aceiaşi opulenţă, câteodată afişată ostentativ în faţa celor cu o descendenţă muncitorească. Bluejeans, magnetofoane cu muzică cu Beateles, partide de tenis de câmp. Apoi, la adolescenţă, plimbări cu Skoda tatălui şi bineînţeles petrecerile cu fetele cele mai drăguţe din oraş. Nu-i vorbă că Doru era un tip foarte deştept, cult şi frumos. Înalt, cu părul cârlionţat, blond, bine făcut vecinul meu de cartier era cunoscut şi ca un mare

curtezan. Pe scurt, pentru mulţi dintre noi, Doru era modelul bărbatului de invidiat. A urmat studii strălucite de inginerie, la politehnică. S-a căsătorit din dragoste şi, din facultate a avut un copil. Viaţa lui părea să curgă ca în poveştile cu prinţi şi prinţese când, proaspătul inginer stagiar într-o uzină mecanică, este victima unui teribil accident de muncă, în urma căruia rămâne semiparalizat .
Urmează ani de zile de terapii de recuperare. Soţia l-a părăsit pentru un altul, tatăl său moare de supărare iar Doru revine acasă, la mamă-sa. Îl vedeam zilnic fâcându-şi plimbarea de la bloc la cimitir unde mergea la mormântul lui taică-său. Avea mersul greoi. Sprijinit în baston, trăgea după el un picior iar o mână-i atârna, fără vlagă, în jos.
Mi-am zis, punându-mă în locul său, că nu ar fi rău dacă i-aş vorbi şi am putea schimba câteva impresii, aşa, pentru a-i da o brumă de speranţă şi curaj. Nici nu mai ştiu cum am ajuns să intru în casa lui Doru şi a mamei sale, profesoara. Acesta vorbea foarte greu, aproape că nu-l înţelegeam, deloc. Mai tot timpul vorbea de fosta lui soţie şi de fiica lui. Maica-sa, care era de faţă, se răstea la el şi-i spunea să le uite pe cele două, ca şi cum nu ar fi fost în viaţa lui niciodată, pentru că nu merită.
-Vreau să mă recăsătoresc! - spunea Doru, la care maică-sa-i răspundea:
-Ei, vrei să te recăsătoreşti? Tu nu vezi, măi, cum arăţi? Cine să te ia în halul asta? Nici fiică-ta nu mai vine să te vadă, nici foştii prieteni nu mai întreabă de tine. Din câţi prieteni ai avut, unu nu vine să te vadă!
-O să mă fac bine, mamă şi o să mă recăsătoresc, să ştii mata!- repeta, într-una, Doru cu o vorbă abia înţeleasă, cu vocale prelungi şi inflexiuni ciudate ale vocii.

-Da, precis o să te faci bine şi o să te însori! Cine să te ia, mai, în halul în care eşti? – îi tot repeta maică-sa.
Acest gen de conversaţie între cei doi aproape că mă dezarma şi pe mine. Încercam să vorbesc cu Doru dar, de fiecare dată răspunsurile la întrebările mele către el le primeam de la doamna mamă. Mi-am dat seama, din păcate,că nu pot schimba absolut nimic în viaţa lui Doru.

A venit şi decembrie 89 şi am plecat din oraş cu serviciul şi casa. Reveneam, din când în când, în locul copilăriei şi adolescenţei mele, în vizită la părinţi. De pe fereastră vedeam blocul de alături şi pe Doru, îmbrăcat prea gros pentru o zi călduroasă de vară sau toamnă, cu pălarie pe cap, sprijinit în baston pornit la plimbarea lui zilnică spre cimitir, la taică-său şi retur, acasă.
După alţi câţiva ani am aflat că Doru a murit. S-a sinucis, aruncându-se în gol, de la fereastra camerei sale, de la etajul patru al blocului în care locuia.
Şi câinii se sinucid, nu-i aşa?
.

Tanti Tincuţa la Ierusalim.

De când m-am mutat în blocul în care stau acum, sunt convins că nu numai familia îţi este dată de Dumnezeu dar şi vecinii. Doamna Tincuţa, sau tanti Tincuţa cum îi spun cei mai mulţi, este o femeie cumsecade, trecută de 70 de ani. Robustă, dacă nu chiar grasuţă, are mare frică şi dragoste de Dumnezeu. De când s-a făcut biserica cea nouă dintre blocuri, tanti Tincuţa este nelipsită de la slujbe. Ţine şi gestiunea la Pangarul bisericii, acolo unde se vând iconiţe, cărţi bisericeşti, prescuri, tămâie şi lumânări. Este şi în comitetul parohial. Cu un chitanţier în mână bate pe la uşile enoriaşilor pentru terminarea picturii şi a catapeteasmei.

Face multă pomană pentru morţii ei. Nu este sâmbătă, cam pe la ora prânzului, ca tanti Tincuţa să nu-mi strecoare prin uşă, după ce bate discret, într-un anume fel, câte ceva bun, de mâncare. O plăcintă, un fruct, o farfurie cu borş sau altceva bun. Într-o zi, poate nu a avut nimic de pomană, mi-a dat, într-o punguţă de plastic, nişte „corji" de la caşul de oaie pe care tocmai îl pusese, la borcane, pentru iarnă.

Un an de zile mi-a tot spus, cu mare emoţie, că strânge bani să meargă, cu părintele paroh, la locurile sfinte, din Ţara Sfântă. Are singurul băiat „om de afaceri cu vilă" şi crede că o va ajuta să-şi vadă visul împlinit.

Pînă atunci, tanti Tincuţa revinde pliculeţele cu tămâie, la fel face şi cu prescurile întoarse de la altar, pentru a înmulţi banii pentru terminarea bisericii. Îmi aduce, de multe ori, cu împrumut, de la Pangarul bisericii, câte vreun best seller: O viaţă de sfânt sau sfântă, un acatist sau câte o nouă carte de rugăciuni.

Vine şi ziua plecării în pelerinajul organizat de părintele cu enoriaşii săi, de la biserica dintre blocuri. Pentru opt zile vor zbura cu o cursă charter la Cairo după care, vor porni, cu autocarul, spre Sinai, Bethleem, Nazaret, Ierusalim şi, înapoi, acasă.
Femeie simplă dar foarte binevoitoare o rog pe tanti Tincuţa să-mi ducă la Biserica Sfântului Mormânt un acatist pentru sănătatea mea şi a familiei mele şi un pomelnic cu morţii mei cei dragi. Îi dau, pentru jertfă şi lumânări, 25 de dolari USA, în bancnote de câte 5 dolari.
Vine şi ziua întoarcerii din pelerinajul la care atâta a visat tanti Tincuţa. O întreb cum a fost şi-mi spune că tare frumos a mai fost, că mâncarea a fost bună şi pe săturate. Îmi arată nişte poze. Într-una tanti Tincuţa, pentru 5 dolari, pe o cămilă, trasă de un beduin, la Piramide, apoi aceiaşi tanti Tincuţa, tot timpul pozată în prim plan, cu diverse peisaje în spate. Mă asigură că tare multe biserici frumoase mai sunt pe acolo, că peste tot trebuie plătit, că „aşa se îmbogăţesc jidanii din afaceri pe spatele Mântuitorului Nostru".
Aştept să-mi confirme că nu a uitat de acatistul şi pomelnicul, date. După lunga prezentarea făcută de noul hagiu în Ţara Sfântă, aşa cum a văzut-o şi simţit-o tanti Tincuţa, nu mă pot abţine să nu o întreb:
-Dar cu acatistul şi pomelnicul meu ce aţi făcut, le-aţi dat la Sfântul Mormânt?
-Ah, am uitat să vă spun că banii dvs i-am dat părintelui care ne-a luat „sug de potrocale". Tare bun, ştiţi, ţi le storceau în faţa ta.
Simt că mi se urcă sângele la cap dar îmi revin repede cu conştiinţa împăcată că Domnul Iisus Hristos a văzut, de

Sus, dorinţele mele. Nu pot totuşi să nu o şfichiuiesc pe tanti Tincuţa şi să o corectez.
-Poate aţi băut sucuri nu suguri! Îmi răspunde:
-Mă rog, suc, sug eu aşa-i spun, sug că mă gândesc că vine de la a suge ceva bun.
Ce să mă mai supăr pe Doamna Tincuţa, tac şi rezist ca şi în alte dăţi când, îmi povesteşte, de-a fira-n păr, predicile părintelui.
Zâmbind şi pentru a mă îmbuna, tanti Tincuţa îmi zice că are un cadou pentru mine. Scoate din poşetă o punguliţă de pânză albă, cam de mărimea unei cutii cu chibrituri, pe care a brodat, cu aţă roşie, o cruce. Punguţa este legată cu un şnur şi alăturat o sticluţă, ca cea de la injecţiile de penicilină. Sunt pământ şi apă aduse, de tanti Tincuţa, din Ţara Sfântă.
Duminica trecută, trecând pe la biserică văd pe masa cu lumânări a Doamnei Tincuţa, la vânzare, pe lângă cărticele religioase, pliculeţe cu tămâie şi prescuri şi punguliţele din pânză şi sticluţele cu pământ şi apă aduse tocmai din Ţara Sfantă de Doamna Tincuţa. Să nu credeţi că nu se vindeau, la preţul de numai 10 lei setul.
Doamne ajută!

Toma necredinciosul

Am fost colegi de facultate dar nu cred să fi schimbat, în cinci ani, mai multe vorbe decât cele pe care bunăcuviinţă le impunea, în anumite circumstanţe. Ne separau multe lucruri, începând de la modul diferit de a vedea şi trăi viaţa, până la limba în care comunicam. Posibil ca indiferenţa, aproape totală, manifestată unul faţă de celălalt, să fi avut şi resorturi mult mai adânci, subconştiente.

Cu toate acestea viaţa ne-a pus în situaţia de a trăi, ca doi fraţi, experienţe noi, unele frustrante, sub acoperişul aceleiaşi case, în deplină toleranţă şi pace.

Colegul Csaba-Attila, proaspăt căsătorit, a ales, la repartiţie, un loc mai aproape de casă. Eu, de nevoie, nu de voie, am luat repartiţia de inginer stagiar în acelaşi loc uitat de lume, o mină de sulf, din creierul Munţilor Călimani.

În pofida peisajului mirific, condiţiile de viaţă şi mediul minier, cazon erau dintre cele mai dure. Am primit, amândoi, în satul de la poalele muntelui, în colonia muncitorească, un apartament cu două camere.

Csaba era, mai tot timpul, cu gândul şi pus pe picior de plecare la iubita lui soţie trăind cu speranţa unui transfer acasă, în Mureş.

Fostul coleg de şcoală pe care-l ştiam plin de poftă de viaţă şi distracţii facile devenise un altul, parcă născut din nou, un om aşezat, meditativ, câteodată prea serios şi morăcănos la ritmul vieţii din jurul nostru.

Explicaţia aveam să o găsesc curând când, mi-a arătat noua lui carte de căpătâi, Cartea cărţilor, Biblia.

Devenise creştin evanghelic după ce iubirea vieţii lui devenindu-i tovarăşă de viaţă, i-a spus că dragostea dintre ei nu va putea trece, niciodată, peste dragostea faţă de Domnul Iisus.
Curând i-am devenit ucenic într-ale Evangheliei şi, cum se întâmplă nu de puţine ori, un elev care îşi depăşea maestrul în zel şi râvnă.
Aşa am trăit zile bune dar şi mai puţin bune. În jurul cuvântului sfânt am împărţit frăţeşte şi belşugul dar şi sărăcia. Ne rugam înaintea mesei pentru a muţumi lui Dumnezeu pentru tot binele pe care-l primeam. Iniţiativa rugăciunii o avea, întotdeauna, Csaba:
-Îţi mulţumim ţie Doamne pentru toate binefacerile pe care le-am primit din bunătatea ta. Îţi mulţumesc Doamne pentru prietenii mei, pentru fratele George şi pentru familia mea!
Doamne, astăzi nu avem pe masă decât o bucată de pâine uscată şi o ciorbă de cartofi dar îţi mulţumim pentru acestea şi te rugăm să sfinţeşti masa şi pe cei care stau în jurul ei. Amin!
Auzind că aduce mulţumiri pentru bucatele mai mult decât sărăcăcioase de pe masă, m-am simţit dezamăgit şi, încurajat de ironie amestecată cu răutate am supralicitat în faţa lui Dumnezeu să-I cer, direct, ceva bun de mâncare. Cu mâinile împreunate, cu capul plecat şi cu ochii închişi am zis:
-Doamne Iisuse Hristoase, fiul lui Dumnezeu te rugăm priveşte spre noi necăjiţii, priveşte şi spre această masă atât de săracă şi te rugăm să ne trimiţi ceva bun de mâncare ! Amin!

Nu trece multă vreme, poate la un sfert de oră, că se aud, în uşa apartamentului, bătăi lungi, puternice amplificate de ecoul holului şi al camerei pauper mobilate.
Mă ridic şi merg să văd cine-i şi ce doreşte. În pragul uşii, o femeie voinică cu un pachet mare în mână.
-Nu vă supăraţi domnule, m-o trimis bărbatu meu cu nişte peşte prăjit şi mămăliguţă. A fost astăzi la păstrăv şi o prins aşa de mult că mi-o zis, ia să dăm femeie şi la domnişorii ingineri de la bloc nişte peşte că am avut noroc azi şi am pescuit atât de mult…
I-am mulţumit frumos doamnei pentru darul primit ca mai apoi, ruşinat, să mulţumesc lui Iisus cerându-I iertare că am fost necredincios.
Din păcate, când scriu aceste rânduri, fratele Csaba nu mai este printre noi. A plecat la Domnul lăsându-şi aici, pe Pământ, soţia, copiii şi prietenii.
O injecţie pentru o banală amigdalită, tratament făcut la cabinetul minei la care lucram, i-a transmis un virus hepatic foarte agresiv care l-a răpus.
Dormi în pace dragă frate şi roagă-te pentru noi cei rămaşi aici, în această vale a plângerii, pe Pământ.

Tovarăşa Maria Todan

Pe vremea copilăriei şi adolescenţei mele, pe scara blocului în care locuiam trăia o femeie singură, foarte energică. Era şefa de scară, mai apoi promovată sefă de bloc. Tuturor celor care îi treceau pragul casei, le arăta, pusă în ramă, pe peretele de deasupra patului o diplomă de participant la colectivizarea ţăranilor, hârtie ce purta semnătura chiar a tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej şi de care era tare, tare mândră. Femeie simplă dar deşteaptă avea o constituţie şi o ţinută bărbătoase, un chip mai mult comun decât interesant, ce nu reţinea atenţia. Partidul o mai recompensase, pentru munca de "convingere" a ţăranilor la colectivizarea din anii `60 şi cu o slujbă bună, aceea de perceptor de taxe la "Piaţa Mare" unde, era sperietoarea sărmanilor colectivişti veniţi cu coşniţa să mai facă un ban, la târg. Pe lângă leafă, îi mai picau câte o găină, ceva ouă, un păstârnac, etc. Tovaraşa Maria Todan, aşa o chema dar vecinii o numeau, când venea vorba despre ea , "madam` Todan", ţinea, cu maximă corectitudine, cartea de imobil şi era, ce-i drept, un foarte bun organizator şi gospodar. Blocul nostru ţinea stindardul de cel mai frumos imobil, la întrecerea între blocurile din oraş şi asta numai datorită iniţiativelor şi vigilenţei tovarăşei Todan. Scări frumos văruite, date cu rolul, în verde, flori de plastic puse de jos până sus, la ultimul etaj, pe etajere. Apoi, gazeta de perete cu articole primenite săptămânal, tablourile conducătorului, frumuseţile patriei în poze decupate de prin ziare sau reviste, mozaicul sclipind de curăţenie conturat de brâie şi dungi negre de smoală, perdele de nailon la fereşti, copacii din faţă văruiţi,… Totul era… o

frumuseţe! Noi, copiii de la bloc, de la prunci până la cei cu musteţile mijinde, respectam cu sfinţenie programul de linişte. Covoarele erau bătute numai la ore şi în zilele permise pentru că de nu, tovaraşa sau "madama" aplica sancţiuni, chiar amenzi. Ce vremuri, ce disciplină şi ce ordine, domnule! Lunar, tovarăşa Todan, bătea pe la uşi pentru a lua semnături pe convocatorul şedinţelelor de bloc la care, citea din cuvântările tovarăşului sau alte "materiale" primite de la Sfatul Popular. Cei mai mulţi dintre participanţii la aceste reuniuni ce aveau loc pe casa scării sau vara, în faţa blocului, o ascultau cu multă răbdare şi cu ochii-n pământ, jenaţi de poticnelile mult prea dese ale oratoarei care, probabil avusese, ca şcolăriţă, absenţe multe la orele de citire. Au trecut mulţi ani de atunci, aproape o generaţie. Câte un vecin, mai omenos, o miluia pe fosta tovarăşă Maria Todan, ajunsă o bătrânică simpatică, încovoiată de şale, cu câte un politicos şi binevoitor: "ce mai faceţi, madam` Todan?". Stătea, cât era ziulica de mare şi se uita pe fereastră sau, la cel mai mic şi discret zgomot de paşi pe scară, prin uşa uşor întredeschisă, măsura cu priviri vigilente, tot ce urcă sau coboară. A trăit de una şi a murit singură, de moarte bună, la o vârstă venerabilă. A fost îngropată de acelaşi "Sfat Popular" pe care l-a servit cu profund devotament o viaţă şi care, între timp, se cheamă, parcă, "Consiliul Municipal". Şi-a dat sufletul cu ochii holbaţi, pironiţi pe diploma primită de la Gheorghiu-Dej, agăţată deasupra patului. A plecat din această lume mulţumită şi mândră de tot ceea ce a făcut în viaţă, cu conştiinţa împăcată că şi-a împlinit, pe deplin, datoria. Dumnezeu care ştie inima fiecăruia, are şi măsura judecăţii faptelor noastre. O, Sancta simplicitas!

Părintele Ludovic

-Lăudat să fie Isus Christos!
-Sssst, tovarăşu` inginer, aici suntem la serviciu, nu suntem la biserică! Bună ziua, să trăiţi! Într-adevăr, eram la serviciu, la fabrica de ţevi, tânăr inginer în secţia de ţevi speciale, mândrie a industriei metalurgice comuniste, româneşti, a anilor 80. Mă bucurasem să-l văd, după mulţi ani, pe copilul cu chip de îngeraş care servea la altar şi, mai apoi, pe adolescentul plin de evlavie cu care mă intersectam în drumurile mele duminicale la liturghiile de la ora 11, la singura biserică catolică din oraş. Ludovic era unul din cei, parcă, 10 copii ai unei familii de catolici simpli, vecini cu blocul în care locuiam, unul din băieţii doamnei Maria, borşăreasa, despre care am scris ceva mai înainte. Curând, la prima şedinţă de producţie, aveam să aflu că Ludovic era secretarul organizaţie tinerilor comunişti, UTC, pe secţie, misiune ce şi-o exercita cu devotament şi responsabilitate. Avea cuvinte de laudă pentru tinerii muncitori fruntaşi în producţie dar şi de dojană pentru cei cărora serviciul era doar o obligaţie, o corvoadă. Autoritar dar şi îngăduitor, tovarăşul secretar Ludovic avea vocaţia de se impune în faţa semenilor sau, cum se spunea pe atunci, ştia să muncească cu cadrele tinere pentru făurirea omului nou, comunist. Purta o bluză de salopetă bleumarin, pe reverul căreia strălucea insigna roşie de utecist. Din buzunărelul de la piept se iveau carneţelul şi pixul pentru notiţele ce şi le făcea străbătând secţia în lung şi-n lat, stând de vorbă cu tinerii, întrebându-i de problemele pe care le au în îndeplinirea planului de producţie. O frizură scurtă, îngrijită, obrazul

alb, întodeauna proaspăt ras, zâmbet binevoitor tuturor, dantură perfectă, îngrijită făceau ca autoritatea tovarăşului Ludovic să fie şi mai vizibilă. Avea, şi un şarm special, acel ceva ce atrage şi face să te simţi bine, încrezător. În ceea ce mă priveşte, eram şi în primele luni ale profesiei de frate franciscan în catacombe, când îmi propusesem să fac, cu orice preţ, binele şi numai binele celor din jurul meu. O „victimă" a fost şi tovarăşul Ludovic. Astfel, prin drumurile profesionale prin secţia fabricii de ţevi, când mi se ivea prilejul să dau, faţă către faţă, cu tovarăşul Ludovic, mă adresam cu acelaşi salut: „ Lăudat să fie Isus Christos!". După câteva asemenea intrersectări şi insistenţe pioase, într-o zi, în zgomotul de fond al maşinilor de tras ţeava, Ludovic răspunde, pe măsură, salutului meu.

-În veci amin, domnule inginer! Să ştiţi, dacă vă interesează, dar rămâne între noi, sunt la fel de credincios cum eram şi pe vremea în care mă vedeaţi dvs. la biserică, fie ca ministrant la altar, fie citind lecturile dumineca, la Liturghia solemnă de la ora 11.

-Da? Mă bucur să aud asta şi, să ştii, te înţeleg, în noua ta misiune de secretar UTC, trebuie să fii precaut, să nu te afişezi ostentativ ca creştin dar, să acţionezi ca un secretar UTC creştin. Ludovic zâmbeşte aprobator, adăugând:

-Da, m-am gândit la asta, să ştiţi. Am vorbit şi cu un preot, în scaunul de spovadă, care mi-a spus cum îmi spuneţi şi dvs., că pot face binele, să fiu un creştin model şi în funcţia care mi-a fost încredinţată aici, la fabrică. Încerc să ajut mulţi tineri care şi-au întemeiat o familie şi vor ca partidul să le dea un apartament, să aplanez din conflictele care, inerent, mai apar între ei. Şi, să ştiţi, de

multe ori, reuşesc să fac binele şi asta mă bucură că sunt de ajutor semenilor mei.
-Şi, la biserică, la Liturghie, mai mergi? Zâmbeşte, privindu-mă cu ochii săi mari, de un albastru deschis.
-Da, sigur că merg! Merg în fiecare duminică, la Liturghia de seară, de la ora şase jumate. Vă invit şi pe dvs. la biserică, la balcon, unde este orga şi cântă corul. Se intră printr-o uşă mică, discretă, prin partea laterală a bisericii. Vine duminica. Renunţ la Liturghia de ora 11, Liturghia solemnă şi, aproape de ora şase jumătate caut uşa discretă, aproape secretă de pe latura întunecată a bisercii. O scară strâmtă, în melc mă duce în spaţiul de sus unde, pe puţin, 30 de persoane cu partiturile-n mână aşteaptă semnalul dirijorului. Văd, pe lângă Ludovic cu care mă salut din priviri, pe şefa laboratorului Fabricii de ţevi, ing. Mariana B., şeful Direcţiei Sanitare orăşeneşti, dr. Iosif P., câţiva profesori şi câteva profesoare de liceu. La orgă este o fostă călugăriţă franciscană, maica Gabriela, acum menajeră la secretarul PCR pe judeţ. Corul este condus de un tânăr, astăzi devenit muzician la Operă, care aducea din profil cu chipul lui Mozart de pe vechi partituri. Se cântă bucăţi din compoziţii ale clasicilor muzicii religioase. Plec cu mintea plină de frumuseţea cântărilor, de predica de ţinută aleasă a părintelui paroh Beşleagă. Pe drum, aproape de casă, sunt ajuns din urmă de Ludovic.
-Ei, v-a plăcut, domnule inginer?
-Da, sigur că da, chiar foarte mult. Dacă ştiam, veneam şi eu, până acum, la Liturghia de seară. Muzica este minunată. Dar unde ai întârziat, ai mai stat la biserică?

-Ah, nu ştiţi? După Liturghie, coborâm de la cor şi, cine doreşte, merge în sacristie, pe uşa exterioară, unde părintele ne aşteaptă cu Sfânta Împărtăşanie.
-Măi, măi, măi, îi zic, voi, aştia cu responsabilităţi pe linie de partid, de vă ziceţi comunişti, sunteţi mai credincioşi şi mai bisericoşi decât noi, poporul de rând.
- Ei, n-o fi chiar aşa cum spuneţi dvs dar, daca se poate, e bine şi aşa şi mulţumim Domnului pentru tot. Râde şi, inainte de a ne despărţi şi a ne stânge mâinile, îmi spune:
-Lăudaţi să fie Isus şi Maria, tovarăşe inginer!
-În veci amin, tovarăşe secretar UTC!
Au urmat alte intersectări prin secţia fabricii, când ne dădeam, cu discreţie, salutul creştinesc, duminicile seara ne regăseam în balconul bisericii şi, câteodată, ne însoţeam în drumul spre casă.
-Nu te-ai gândit să te faci preot? l-am întrebat pe unul dintre aceste drumuri de la biserică, acasă.
-Ba da, cum să nu. Apoi, mama, sărmana, tare s-a mai rugat pentru ca să mă fac preot şi maica Gabriela, cea care cântă la orgă, îşi doreşte, ca înainte de a muri, să mă vadă slujind Sfânta Liturghie. Dar, din păcate, nu se poate, trebuie să fiu realist. Am terminat un liceu tehnologic, am şi o vârstă deacum, aproape 25 de ani. E greu, imposibil să reuşeşc la Institut, la Iaşi.
-La Dumnezeu nimic nu este imposibil, trebuie doar să ai credinţă.- îi răspund. Uite, îţi spun un secret. Ai putea să fii preot în ascuns, în catacombe. Eu, de ex. , am intrat ca frate în ordinul franciscan şi mă pregătesc să devin preot franciscan, tot în clandestinitate. Dacă vrei, te pot recomanda părintelui meu superior, părintele Gheorghe care, acum, este preot spiritual la Institutul de la Iaşi.

-Nuuu, nu, mulţumesc, nu vreau lucruri făcute în ascuns, în clandestinitate, cum spuneţi dvs.! Dacă ar fi să fie, mi-aş dori să intru la Institut la Iaşi, dar, aşa cum v-am mai spus, nu am şanse.
-Încearcă, încearcă să dai, la vară, examen de admitere şi, cine ştie? Dumnezeu este mare!
-Am făcut un liceu tehnologic, cu profil de metalurgie. La admitere, la Institut, trebuie să dau examen la latină, la o limbă modernă şi la catehism. Hai, la catehism le învăţ pe de rost, dar la latină, pe care nu am făcut-o în liceu şi la limba modernă...
-Uite, ce-ţi propun, facem aşa, dacă vrei. Te gândeşti, te sfătuieşti şi-mi spui dacă accepţi. Aş putea să te ajut, după amiezile, după serviciu, să vii la mine, locuiesc cu părinţii în blocul vecin cu al tău, să facem câteva noţiuni elementare de latină şi franceză. Cu cartea-n faţă sau, cum spune latinul, „doctus cum libro", cred că aş putea să-ţi fiu de real ajutor.
Ludovic a acceptat şi am început lecţiile. La latină am buchisit împreună cele patru declinări ale substantivelor, cu exemple memorate pe de rost, citate, dintre cele mai cunoscute din Evanghelie, memorate şi alăturate echivalentelor lor din limba română. La conjugări de verbe, din păcate, nu am mai avut vreme să ajungem. La franceză, mare lucru nu am făcut doar cateva texte biblice analizate gramatical şi traduse. A venit şi ziua cea mare, a marelui concurs de admitere la Institutul Teologic Romano-Catolic din Iaşi. Înscrierea a presupus o caracterizare din partea preotului paroh dar şi o adeverinţă de bună purtare de la locul de muncă, respectiv de la Organizaţia de bază PCR a fabricii. Povestind părintelui meu provincial, părintele Gheorghe,

despre dorinţa ca Ludovic să intre la Institut, că doar o minune l-ar putea ajuta să reuşească, acesta mi-a spus, cu un surâs ironic, abia perceput:
-Frate Gheorghe, Domnul Isus Christos îşi alege preoţii nu numai după performanţele intelectuale, după câtă latină şi franceză cunosc candidaţii. Sunt alte, importante cerinţe minime care trebuie îndeplinite cum ar fi sfinţenia, bunacuviinţă, modestia, isteţimea minţii, bunătatea inimii, etc. Părintele Gherorghe îmi mai spune cum se desfăşoară un examen la Institut şi, înteleg din cele povestite că decizia finală este luată de episcopul bisericii care, in ultima zi de concurs, la un scurt interviu ad-hoc îşi alege viitorii colaboratori care să poată face faţă timpurilor noastre, vitrege. Preoţi care să ştie să ţină piept presiunilor ideologice atee, să construiască biserici şi atunci când autorităţile se împotrivesc.
Ajung acasă şi, la ultima lecţie cu Ludovic, înainte de a pleca la examen, la Iaşi, îi spun:
-Uite ce am aflat la Iaşi, de la un preot, la Institut. La una din probele orale de examen va participa şi episcopul care-şi doreşte ca viitorii colaboratori să fie persoane cu simţ practic şi mai puţin oameni introvertiţi religios. Cu alte cuvinte, episcopul îşi doreşte seminarişti isteţi, descurcăreţi, cu simţul orientării în societate şi al umorului dacă vrei, nu nişte sfinţi sfioşi, bisericoşi, canonizaţi din viaţă.
Până la examen, încerc să mă rog, după nevoinţa şi puterile mele, ca Domnul Isus, Maica Sa Sfânta Fecioară Maria, Sfântul Francisc din Assisi, Sfântul Anton de la Padova, toţi sfinţii şi sfintele lui Dumnezeu să-l ajute pe Ludovic, să fie admis la Institut, la Iaşi, să se facă preot. Trec zilele examenului cu emoţii şi pentru mine dar, mai

ales pentru doamna Maria, mama lui Ludovic şi maica Gabriela.
-Lăudaţi să fie Isus şi Maria, domnule inginer!
- În veci amin, părinte Ludovic!
-Staţi, staţi, mai este vreme până o să ajung eu preot. Deocamdată am trecut de examenul de admitere.
-Cum, ai intrat, s-au afişat rezultatele, aşa de repede?
-Nu, nu s-au afişat, încă, rezultatele dar ceva îmi spune ca am intrat şi, asta, pentru că v-am ascultat sfatul. Râde cu toată gura, văzându-mi nedumerirea din expresia feţei, probabil.
-Nu mi-aţi spus dvs că episcopului îi plac candidaţii la preoţie cu simţul umorului şi descurcăreţi?
-Da, desigur, aşa ţi-am spus dar nu ştiu cum s-a întâmplat de ai putut să-i demonstrezi acestea.
-Pai, să vă zic. La examenul de Biblie şi Micul Catehism mi-a picat subiectul despre revelaţia lui Dumnezeu în apariţiile mariane.
-Şi...?
-Am spus ce scria în Micul Catehism, pe care-l tocisem din scoarţă-n scoarţă, am mai zis de aparitiile de la Lourdes, Fatima, Banieux şi celelalte. În ultima bancă, in faţa comisiei de examinare cum vine, stătea episcopul care, cu vocea-i groasă, molcomă şi sacadată mă întreabă:
-Măi, Ludovic, să spunem că eşti preot într-un sat şi vine la tine, la parohie, o persoană să-ţi spună că i s-a arătat Fecioara Maria care i-a lăsat mai multe mesaje de pace şi bună înţelegere. Tu, în acest caz, ce faci, crezi că este adevărat ceea ce-ţi spune acea persoană?
-Şi, ce i-ai răspuns? -mă grăbesc să-l întrerup pe Ludovic.

-Preasfinţite Părinte Episcop, dacă acea persoană ar fi Preasfinţia Voastră, cu siguranţă, aş crede tot ce mi-ar fi spus despre apariţii dar, dacă ar fi un enoriaş oarecare, aş fi foarte precaut, chiar neîncrezător în afirmaţiile sale privind apariţiile Sfintei Fecioare.
-Şi, ce a zis episcopul?
-Lasă, lasă, mie nu mi se arată Sfânta Fecioară Maria! Următorul, cine e?
Râd şi eu, râde şi Ludovic de ne prăpădim. Încerc să-l imit pe episcop „Lasă, lasă, mie nu mi se arată Sfânta Fecioară Maria!"
-Am văzut cum preoţii profesori, din comisia de examinare, au început şi ei să râdă şi, uite aşa, mi-am dat seama că am intrat la Institut şi, cu ajutorul Domnului, voi deveni preot al Său.
Au trecut 35 de ani de atunci. Zilele trecute am văzut pe peretele de facebook al unui preot, câteva fotografii dintr-un pelerinaj al unui grup de preoţi români în Italia. Între ei, am recunoscut chipul părintelui Ludovic într-o poză cu Sfântul Părinte Papa de la Roma.
Bucurie în ceruri pentru mama sa trupească Maria dar şi pentru Maica Gabriela care, asemenea bătrânului Simeon, a ajuns să-l vădă pe Ludovic slujind Sfânta Liturghie.

O ladă cu cărţi

Arareareori, sună telefonul fix de acasă, cu abonamentul moştenire de la răposata mea mamă, pe numele căreia îmi vine, în cutia poştală, plicul purtând numele ei, cu factura lunară. Câteodată, sunt rugat de câte vreun call-center de la firme care-şi fac publicitate prin telefon, să le-o dau pe mama, că doresc să vorbească cu doamna Lucreţia.

-Nu, nu este momentan acasă, le răspund şi închid cu imaginea binecuvântată a mamei în gând. Este sfârşitul unei zile speciale meteorologic a acestei primăveri. Deşi copacii sunt de multă vreme îmbrăcaţi in verde crud, zarzării au predat ştafeta floralã cireşilor, noaptea ce a trecut a pus un strat gros de omăt ce a blocat, de dimineaţă până spre amiază, străzile şi dumurile Moldovei. Ca într-o zi autentică de iarnă, plugurile au trecut la deszăpezit străzile dar, vai, iarna nu-i ca vara sau, mai bine zis, primăvara nu mai este ca... primăvara. E trecut de jurnalul de seară, de la televizor. Sună fixul şi, înainte de a răspunde, mă uit pe display-ul aparatului să văd dacă, nu cumva, am de a face cu aceleaşi apeluri publicitare. După numărul afişat, prefix de Iaşi 0232 şi, la final ...556 îmi dau seama că este vorba un apel de la o persoană cunoscută şi dragă sufletului meu. Ridic receptorul şi, direct, fără a mai aştepta să fiu salutat, zic, in loc de alo:

-Bună seara, domnule inginer Isaac Edelstein. De la celălalt capăt al firului îmi răspunde, însă, o voce feminină, cu un uşor accent evreiesc şi vorbă graseiată.

-Nu, nu e domnul inginer Isaac Edelstein, sunt sora lui, doctoriţa Neiman, Maia Neiman. Dragul meu făţior Iţic

nu mai este. L-am găsit dimineaţă mort, în pat, cu veioza aprinsă, cu o carte care-i căzuse pe piept.
-Îmi pare tare rău doamnă să aud ce-mi spuneţi, condoleanţe, Dumnezeu să-i odihnească sufletul său nobil. Acum câteva zile, numai, ce l-am văzut. Mă rugase să-i aduc o carte de la bibliotecă, volumul II din Fraţii Karamazov al lui Dostoievski, pentru că nu-l mai găsea la el, acasă. Ştiţi, lucrez la Biblioteca Universităţii. Pe domnul inginer Edelstein l-am cunoscut la matineele culturale de la Comunitate unde ne încânta cu erudiţia şi spiritul său tânăr şi mereu voios.
-Da, a fost un om minunat, de o cultură enciclopedică, renascentistă, ca să zic aşa şi, o spun, nu pentru că a fost frate-miu. Dar, cum de v-am dat telefon? Am găsit, lângă telefonul care stă la capul patului, o agendă cu numere de telefon. Încerc să sun la câteva dintre ele şi, aşa am găsit numărul dvs, domnul Gheorghe de la Bibliotecă. Ştiţi, la noi, la evrei trebuie să respectăm anumite cerinţe printre care şi aceea că înhumarea trebuie făcută în maxim o zi, de la deces. Noi, evreii zicem că este o miţva, adică una din cele 631 de porunci care i-au fost date de Dumnezeu lui Moise, după cele zece porunci date pe Muntele Sinai, dintre care 365 de porunci negative (de interdicţie) şi 248 de porunci pozitive (de pus în viaţă). Mâine, la ora 11, va avea loc ceremonia înmormântării, la cimitirul evreiesc din dealul Păcurarilor.
-Da, doamnă, sigur, o să vin negreşit, o să fiu acolo pentru a aduce un ultuim omagiu distinsului dvs frate, domnul inginer Isaac Edelstein. Apoi, la meteo, tocmai ce s-a anunţat că mâine, vremea va reveni la aspectul său

de primăvară, nu cum a fost astăzi, când iarna ne-a dat ultima lovitură pe acest an.
-Domnule, sper ca dragul meu frăţior, Iţic, să aibă, mâine, la înmormântare, o ultimă zi frumoasă, de primăvară pe acest pământ. Apropos, să vă spun ce-am păţit astăzi, dimineaţă. Peste noapte, după cum ştiţi, s-a pus zăpadă, nu glumă. Am văzut că autobuzele şi tramvaiele mergeau, aşa că m-am îndreptat spre apartamentul fratelui meu, care locuia singur, într-un bloc din centru. Am cheia şi, ca deobicei, am intrat fără să sun. De la uşă am strigat, pe idiş, limba noastră maternă, învăţată de la mama: „Gut morgn, bruder Itsik!". Nici un răspuns. Intru în dormitor şi, cum v-am spus, il văd pe Iţicşor al meu aşezat în pat, sprijinit pe pernă, cu veioza aprinsă, ocelarii pe nas, capul căzut într-o parte, cartea pe piept. Am crezut că a citit toată noaptea şi spre dimineaţă, a aţipit. Apropiindu-mă, nu mi-a fost greu să-mi dau repede seama că murise în somn, peste noapte. Am anunţat Comunitatea, pompele funebre şi, după ce s-a făcut tot ritualul mortuar, obligatoriu la evrei, am plecat spre cimitir cu maşina de la pompe şi cu Iţic învelit în linţoliu, aşezat direct în lădoiul negeluit, sicriul, la noi, la evrei. Poate, vă plictisesc, domnule Gheorghe, cu povestea mea?!
-Nu, nu doamnă, nu mă plictisiţi deloc, doar că, acum, îmi dau seama cât o să ne lipsească distinsul şi eruditul dvstră frate.
-După ce străbatem străzile principale ale oraşului, soferul, băiatul de la pompe, eu şi Iţicşor aşezat în lada cu capacul bătut în cuie, ajungem la drumul ce urcă pe vârful dealului pe care este aşezat, de peste o sută şi mai bine de ani, cimitirul israelit. Trecem de primele blocuri,

de porticul ce însemna, odată, începutul drumului spre eternitate şi, ne dăm seama, vai, că drumul este impracticabil, infundat. Zăpada mare, afânată în care maşina se împotmoleşte, începe a patina, în gol.
-Doamnă, îmi spune şoferul, ne pare rău, trebuie să ne întoarcem din drum, dacă nu trimit cei de la Primărie utilajele de deszăpezit la timp. Telefoane, promisiuni deşarte şi, peste toate şoferul care-mi dă lovitura de graţie. Doamnă, la ora 12, trebuie să fim la o altă înmormântare, nu mai putem sta aici, blocaţi. Îmi pare rău, trebuie să ne întoarcem. Am stat şi m-am gândit, ce e mai bine să fac şi, iarăşi mi-am adus aminte de miţva că mortul la noi, la evrei nu trebuie întors de la groapă, orice ar fi, cu alte cuvinte, mortul de la groapă nu se mai dezgroapă. Spun şoferului că nu are nici o vină, că-l rog să pună lada pe caldarâm şi să mă lase în grija Domnului. M-au pus să semnez că aceasta-mi este dorinţa, că nu voi reclama firma şi, după ce mi-au pus lada cu fratele jos, la marginea drumului, au întors, m-au lăsat şi au plecat. M-am aşezat pe ladă, în dreptul picioarelor lui Iţic şi am început să vorbesc cu el, adică de una singură.
-Măi, Iţic, iacă ce-am păţit, asta numai ca să împlinesc miţvele. Stând, aşa, de vorbă cu Iţic al meu, facându-mi curaj şi sperând într-o minune, numai ce văd coborând de pe deal, în vale, căteva săniuţe cu copii bucuroşi că iarna a revenit în mijloc de primăvară, cu zăpadă mare.
-Măi, măi copilaşi drăgălaşi, veniţi, puţin, să vă întrebe tanti ceva!
-Da, tanti, venim. Trei săniuţe cu patru băieţei îmbujoraţi, se apropiară de mine şi lada cu Iţicşor în ea.
-Nu aţi vrea să câştigaţi un bănuţ, să spunem 20 de lei de fiecare căciulă?

-Da, tanti, cum să nu vrem!?
-Ei, bine atunci, vă plătesc dacă mă ajutaţi, cu săniuţele voastre, să duc lădoiul asta până sus, acolo, pe deal.
-Da, cum să nu, vă ajutăm chiar şi fără bani. Băieţii au legat două săniuţe cap la cap peste care am aşezat lada cu Iţic. Eu împingeam de la spate, doi copii tăgeau de săniuţă, în faţă, alţi doi împingeau de pe părţi. Pe la jumătatea drumului, unul dintre băieţi mă întreabă:
-Tanti, tanti, dar ce aveţi în lada asta aşa de mare şi grea?
Ce era să le spun copiilor? Dacă le spuneam adevărul, probabil, se speriau şi m-ar fi lăsat în mijlocul drumului. Numai Dumnezeu mi-a dat prin cap şi le-am spus:
-Copii, în ladă am nişte cărţi, multe cărţi care trebuie să ajugă acolo, sus, pe deal, la o casă. Aşa am ajuns cu Iţicşor la cimitir. Nu vă mai ţin de vorbă, domnule dragă, vă aştept mâine, să-l conducem, pe bunul şi deşteptul meu frate, la locul său de odihnă veşnică.
Într-adevăr, doamna doctor nici nu exagerase, în ladă erau multe, foarte multe cărţi.

99,99

De câţiva ani buni încoace, la fiecare început de noiembrie, în luna crizantemelor în floare, sunt invitat constant de o prietenă la aniversarea zilei de naştere a mamei sale. Au fost sărbătorite 95, 96, 97, 98 şi, anul trecut 99 de crizanteme strânse în buchetul vieţii de către "Doamna mamă", cum obişnuiam să o dezmierd pe bătrâna şi distinsa sărbătorită. De fiecare dată urările aveau ca leitmotiv numeralul sută: "La mulţi ani, să ne trăiţi o sută şi peste sută!"

"Doamna mamă" este şi o fericită posesoare a doi copii, o fată şi un băiat, a patru nepoţi şi a mai mulţi strănepoţi, toţi oameni descurcăreţi atât înainte dar, mai ales după... Locuieşte cu fiica sa pensionară, septuagenară într-o cochetă vilă într-un cartier rezidenţial de lângă Iaşi. De "doamna mamă" se ocupă îndeaproape o femeie special angajată pentru aceasta şi care primeşte un stipendiu de la stat.

Sărbătorile din fiecare început de noiembrie sunt adevărate serbări pantagruelice cu mese bogate şi frumos servite. Tacâmuri de argint, vesela de Rosenthal, cristaluri, feţe de masă de un damasc imaculat şi, platourile cu feluri gastronomice unul şi unul. Cognac, vin de cramă, whisky, etc. Ce mai, cred că s-ar fi putut lua, cu uşurinţă la întrecere cu ospeţele de la Palatul Buckingham ca să nu zic Cotroceni.

Conversaţia cu "doamna mamă" era cât se poate de repetitivă, ca să nu spun anostă. Orice ai fi spus, "doamna mamă" răspundea, adresîndu-se mesenilor, pe rând, cu:

- Da mata, cine eşti ?

Se apropia şi anul acesta ziua cea mare. Deja, cu săptămâni bune înainte de împlinirea sorocului, prietena mea mă avertiza ca nu cumva să lipsesc de la marea sărbătoare, când “mama va face 100”.
Într-o seară, cu exact o săptămână înaintea programatei sindrofii sunt sunat, pe mobil, de prietena mea să-mi spună, cam aşa:
-Ghiorghiţă dragă sunt cu mama la capelă. Pe moment nu am înţeles ce vrea să însemne şi continuă:
-Pe la ora doi`şpe i-am dat să mănânce. A mâncat mămica borşuc cu o aripioară de pui, puţin pireu cu o bucăţică mică, mică de cărniţă. I-am dat medicamentele şi, ca deobicei, după masă, am aşezat-o-n pat să-şi facă siesta. Pe la patru am fost la ea cu cafeluţa cu lăptic şi o strig: mămică, mămică a venit cafeluţaaa!
Văd că nu răspunde şi, o ating. Era rece, Gheorghiţă! Acum, spre seară am depus-o la capelă! Începe să plângă în hohote!
Îi zic condoleanţe şi că-i doresc multă, multă putere, să depăşească cu bine marea pierdere.
A trecut şi înmormântarea cu multe, multe crizanteme de toate culorile aşezate pe sicriul “doamnei mame”, preoţii, discursurile, toaletele şi pălăriile doamnelor şi, cum se putea fără, praznicul la un restaurant de clasă.
Şi, când credeam că uite, am pierdut, “la milimetru”, aniversarea mult aşteptată de familie şi nu numai, iată că primesc un telefon prin care sunt somat aproape ca nu care cumva să nu fiu prezent la comemorarea celor o sută de ani fără vreo 20 de zile de viaţă a “doamnei mame”.
În jurul aceleiaşi mese, aceleaşi figuri. Din nou tacâmurile de argint, vesela de Rosenthal, cristalurile şi platourile cu fel şi fel de bunătăţi. Antreuri de peşte,

carne, brânzeturi, sarmale, friptură, garnituri, salate, cognac, vin de hrubă, whisky, etc. Numai "doamna mamă" lipsea. În capul mesei, un scaun gol. Pe masă, în faţa acestuia, în loc de tortul aniversar cu o sută de lumânărele, stătea o colivă în care era înfiptă o singură lumânare.

N-a fost să fie 100 ci numai 99,99 de ani. Aşa a rânduit Dumnezeu. Odihneşte-te în pace "doamnă mamă"!

Costeluş

Printre puţinele emisiuni interesante ale TVR din anii „epocii de aur” erau şi cele realizate şi prezentate de Tudor Vornicu. Avea un fel anume, nescrobit şi detaşat de a aborda interlocutorii, oameni de vază ai societăţii, ceea ce-ţi dădea un confort aparte. Academicianul şi istoricul Emil Condurache spunea, într-un film al celebrului realizator de televiziune, copil sărac de la ţară, a plecat desculţ spre târgul Ieşilor pentru a da examen la Liceul Internat.

În anii 70, am avut colegi de liceu veniţi de la ţară. Erau căminiştii. Copii modeşti, cuminţi care în primul an trebuiau să recupereze ceea ce nu li s-a spus cum trebuie la clase, acolo, la ei, la şcoala din sat, dar care prin muncă asiduă, reuşeau să ajungă, rapid, pe primele locuri. Dintre ei s-au ridicat profesori universitari recunoscuţi, specialişti ingineri sau medici.

Costel pare un copil de liceu pentru vârsta lui de student în anul doi. Micuţ de statură, cu tiulee încă în loc de barbă, vorbeşte repede şi zâmbeşte interlocutorului cu ochii, nu numai cu gura care lasă să se vadă o dantură perfectă, de invidiat. Este, cum s-ar spune un copil care nu are cum să nu ţi se lipească de suflet. Student la medicină, la „cu taxă”, Costel este pasionat şi de ştiinţele sufletului. A făcut doi ani de filosofie la teologie, la Universitate de unde s-a retras pentru noua sa dragoste, medicina. Citeşte multă literatură bună. L-am cunoscut la bibliotecă căutând volumele lui Dostoievski.

De la Fraţii Karamazov, discutând una, alta, am ajuns să aflu că sărmanul Costel, căruia-i prevăd o carieră strălucită de medic, este orfan de tată, mort într-un teribil

accident când el avea doar doi anişori iar mămica lui, pensionată medical, se luptă, acum, cu o boală necruţătoare. Poveste de viaţă care nu are cum să nu mişte şi cea mai împietrită inimă.
Am luat hotărârea să-l ajut, cum pot, inclusiv să fac apel la prieteni şi cunoştinţe pentru a strânge un bănuţ pentru taxele şcolare ale lui Costel, care nu-s prea mici, pentru o masă, zilnic, la cantină, pentru un abonament de transport în comun. Şi ca totul să fie în ton cu timpurile, am apelat unde trebuie şi la cine trebuie pentru ceva pile, la examene.
Sesiunea de vară a studenţilor este pe sfârşite. Nu mai ştiu nimic de Costel dar, iată că într-o zi, pe drumul meu obişnuit spre casă, în dreptul Facultăţii de medicină, Costel împreună cu o doamnă micuţă de statură.
-Salut, ce faci domn`le, cum merge sesiunea?
-Bine, bine! Vi-o prezint pe mama. Urmează prezentările. Sunt introdus doamnei mame cu specificaţia, „domnul care mi-a pus pile, la exemene".
Doamna nu ştie cum să-mi mulţumească, spune că tocmai va fi ziua odorului ei, ocazie pentru care a venit la Iaşi şi că trebuie, neapărat, să sărbătorim evenimentul, că dacă o refuz, se supără.
Alege, pentru această agapă, un restaurant din centru dintre cele mai bune şi elegante dar şi cele mai scumpe. Doamna mamă, exuberantă şi elegantă îmi povesteşte despre viaţa din orăşelul ei, din Bucovina. La rându-mi încerc să fac faţă curiozităţii ei. Printre altele, aflu că fiul ei, Costeluş, locuieşte într-un frumos apartament dintr-un cartier mărginaş şi nu la cămin, cum ştiam eu, dar că la toamnă îi va căuta o locaţie mai în centru, aproape de facultate, pentru că o costă prea mult benzina, lunar,

pentru Wolswagen-ul Polo al băiatului. Mai aflu că odorul îşi va petrece vacanţa de vară în Tirol, unde va face şi practica medicală, într-o clinică din Salzburg. Nu comentez, nicicum, frumoasele surprizele de care tocmai aveam parte. Printre altele, îmi spune istoria a două angajate, de la hotelul pe care-l are în proprietate, în frumoasa Bucovină, care au furat-o şi că le-a dat afară, fără nici un drept de apel.
-Nu se poate dle, dragă! Nu pot să accept minciuna şi hoţia! – îmi spune, la culme de mişcată, distinsa doamnă.
Pe Costeluş nu l-am mai văzut şi nici nu l-am auzit, de atunci. Îl văd însă, destul de des, pe facebook. Şi-a postat poze cu colegii de practică de la Clinica austriacă.
Mă bucur, pentru el, că va ajunge om mare.

Cuprins

Papucii Papei Francisc

Maica Palaghia

Copiii Doamnei Doctor

Maria, Borşăreasa

Biroul “zero”

Divorţ, în stil naţional

Floarea

Marinică a lui Nătăloiu

Întoarcerea Fiului Risipitor

Moş Chiriac

Paranormal cu moaşte

Părintele Cleopa

Părintele Popuşoi

Popa nemţesc

Portocala

Richard

Străbunica lui Ioje

Primul meu pom de iarnă

Aprozarul Domnului General

Doamna Alzheimer

Franceza se întoarce

Hansel şi Gretel

Lanţul Sfântului Anton

Mal d`oeil

Mulţumesc Sfinte Francisc!

Nica şi Cernescu

Număr greşit.

O bunicuţă îngrijorată

O duioşie

Patroana

Poveste de Crăciun

Profesorul Surdu

Şapte ani de-acasă

Să mori de dragoste, rănit... sau psihiatria ca artă

Să trăiţi bine!

Şi câinii se sinucid, nu-i aşa?

Tanti Tincuţa la Ierusalim

Toma necredinciosul

Tovarăşa Maria Todan

Părintele Ludovic

O ladă cu cărţi

99,99

Costeluş